

MILJØMINISTERIET
EU og Internationalt politisk sekretariat

18. februar 2009

**Samlenotat til Folketingets Europaudvalg
om Rådsmøde (miljø) den 2. marts 2009 - miljødelen**

Rådsmøde (miljø) den 2. marts 2009 - miljødelen		
1.	Bidrag til forårstopmøde i Det Europæiske Råd <i>Rådskonklusioner</i>	<i>Side 2</i>
2.	IPPC – Integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening <i>Politisk drøftelse</i>	<i>Side 8</i>
3.	GMO – Ungarns forbud mod MON 810 <i>Vedtagelse</i>	<i>Side 30</i>
4.	GMO – Østrigs forbud mod MON 810 og T25 <i>Vedtagelse</i>	<i>Side 38</i>
5.	EMAS – EU's ordning for miljøledelse og miljørevision <i>Tidlig forelæggelse</i>	<i>Side 46</i>
6.	Miljømærker - Blomsten <i>Tidlig forelæggelse</i>	<i>Side 54</i>
7.	Revision af biociddirektivet <i>Tidlig forelæggelse</i>	<i>Side 62</i>
8.	Genvinding af benzindampe ved benzinpåfyldning - VOC – trin II <i>Tidlig forelæggelse</i>	<i>Side 67</i>

PUNKT 1

Formandskabets udkast til Miljørådets bidrag til Stats- og Regeringschefernes Forårstopmøde 2009

dok.5058/09, revideret version 5730/09 og revideret version 6034/09

Rådskonklusioner

Nyt notat

Resume

I udkastet er der peget på 5 miljøpolitiske prioriteter; klimaændringer, bæredygtig produktion og forbrug, miljøteknologi, naturressourcer, affald og genanvendelse samt biodiversitet. Herudover peges på temaer som en ny aggregeret indikator som supplement til bruttonationalproduktet og endelig administrative lettelser.

Forslaget peger på grønne produkter og teknologier som en mulig drivkraft i genopbygningen af den europæiske økonomi.

1. Status

Formandskabet sendte den 13. januar 2009 udkast, revideret udkast den 26. januar 2009 samt yderligere revideret udkast den 6. februar 2009, til Miljørådets bidrag til Stats- og Regeringschefernes Forårstopmøde i form af udkast til rådskonklusioner.

Forberedelsen af forårstopmødet vil være på dagsordenen for en række råd, herunder Miljørådet. Konklusionerne er sat på dagsordenen til vedtagelse på Miljørådsmødet den 2. marts 2009.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketinget.

Europa Parlamentet behandler ikke udkast til Rådets konklusioner.

2. Formål og indhold

I formandskabets udkast til rådskonklusioner (herefter udkastet) udtrykker rådet bekymring for at den nuværende krise på kort sigt har negative konsekvenser for udviklingen af miljøteknologi, fornybare energiresourcer og genanvendelsesaktiviteter på grund af begrænset adgang til kreditter og risikovillig kapital. Rådet understreger at strukturelle reformer gennem Lissabon-strategien bør inkorporere politiske indsatser mod en sikkert og bæredygtigt low-carbon og ressourceeffektiv økonomi, som giver strategisk pejling for Lissabon-processen efter 2010 og som understøtter komplementaritet med EU's strategi for bæredygtig udvikling.

Formandskabets udkast til rådskonklusioner (herefter udkastet) indeholder følgende:

A) Europæiske Økonomiske Genopretningsplan

Rådet erindrer sig de grønne indsatser i Det Europæiske Råds konklusioner fra 11. – 12. december 2008 om den Europæiske Økonomiske Genopretningsplan, herunder særligt de indsatser, som er rettet mod:

- Modernisering af den europæiske infrastruktur, for at udnytte det fulde potentiale i grønne investeringer som miljøvenlige transportformer, vand og affaldshåndtering, genanvendelse og fornybare energier på linje med EIB og EBRD finansiering til at tilpasse Europas infrastruktur til klimaændringer.
- Øget energieffektivitet i bygninger, fx gennem fremme af grønne teknologier, udvikling af energieffektive fremstillingssystemer og materialer, markedsbaserede instrumenter, reprogrammering af strukturfondenes operationelle programmer og innovative finansieringsmodeller.
- Facilitering af grønne produkter og serviceydelser gennem grønne offentlige indkøb, dynamiske miljøkrav og foranstaltninger til at fremme produkter med højt potentiale for energi- og ressourcebesparelser.

Rådet afventer udkommet af ECOFIN rådet i marts 2009 med hensyn til anbefaling om at reducere momstaksten i særlige sektorer.

I udkastet understreges de økonomiske og miljømæssige muligheder, der gives gennem grønne indsatser i økonomiske genopretningsplan, og Rådet opfordrer til hurtigere handling i nøgleområder for at skabe et skift til en low-carbon og ressourceeffektiv økonomi. Rådet genkalder sig i den forbindelse de voksende økonomiske og beskæftigelsesmæssige muligheder, der kan skabes i EU's miljøindustri til at adressere de stigende energi- og ressourcebegrænsninger, udfordringen i klimaændringer og miljødegradering.

Rådet overvejer om de identificerede foranstaltninger skal suppleres med andre indsatser, som kan kombinere fordele for vækst og beskæftigelse med fordele for miljøet, for eksempel fremme effektiviteten i vandforbruget.

B) Klima – vejen til København

Konklusionstekst om klima kører separat.

C) Bæredygtigt forbrug og produktion

Udkastet peger på bæredygtigt forbrug og produktion som en nøgleudfordring for EU sammen med afkobling af økonomisk vækst fra miljøpåvirkninger. Udkastet understreger, at bæredygtigt forbrug og produktion og en ressourceeffektiv økonomi er essentielt for at opnå en bæredygtig og konkurrencedygtig europæisk økonomi. Rådet bekræfter rådskonklusioner vedtaget den 25. september 2008 om Kommissionens meddelelse om offentlige grønne indkøb og den 4. december om Kommissionens meddelelse om en handlingsplan for bæredygtigt forbrug og produktion og bæredygtig industripolitik.

Rådet anerkender vigtigheden af en hurtig vedtagelse og implementering af planens elementer for at skabe social, økonomisk og miljømæssig bæredygtig forbrug og produktion i hele Europa, og understreger i den forbindelse vigtigheden af synergi mellem SCP (handlingsplanen for bæredygtigt forbrug og produktion) og SIP (handlingsplanen for bæredygtig industripolitik) og andre EU instrumenter og indsatser.

Kommissionen opfordres til at fremme og til fulde udnytte potentialet i Eco-design og livscyklustankegangen for at understøtte eco-innovation, gennem midler og instrumenter som kan skubbe forbrugernes adfærd i en bæredygtig retning, fx gennem incitamenter til at købe produkter med bedre miljøperformance.

D) Miljøteknologi

Rådet anser miljøteknologi som et af de hurtigst voksende markeder, og som et middel til at reducere presset på miljøet og forbedre energi- og ressourceeffektiviteten på samme tid. Rådet erindrer om at integration af eco-innovation i alle relevante politikker kan gøre miljøteknologi til en drivkraft i den europæiske økonomiske genopbygningsplan.

Rådet ser frem til en evaluering af den miljøteknologiske handlingsplan (ETAP) og velkommer den brede konsultationsproces. Rådet understreger vigtigheden af målrettet handling som verifikation af miljøteknologi, overførsel af og adgang til miljømæssigt fornuftige teknologier, særligt i relation til udviklingslande.

E) Naturressourcer

Rådet bekræfter behovet for et mere bæredygtigt forbrug af naturressourcer i EU, særligt i forhold til konsekvenserne uden for det europæiske kontinent, som fremhævet i rådskonklusioner vedtaget den 23. oktober 2006. Rådet opfordrer Kommissionen til at undersøge, hvorledes en mere ressourceeffektiv økonomi kan fremmes og særligt hvorledes en reduktion i anvendelsen af råstoffer, genanvendelse og genbrug kan fremmes, og herunder fastsættelse af målsætninger.

Rådet anerkender anstrengelserne for at implementere og håndhæve affalds- og genanvendelseslovgivningen. Etablering af et genanvendelsessamfund, skabelsen af relaterede industrier og services i Europa som vigtige elementer i at reducere de negative miljøpåvirkninger, understreges.

F) Biodiversitet

Rådet noterer sig med bekymring resultatet i Kommissionens meddelelse om midtvejsevaluering af implementeringen af EU's Biodiversitetshandlingsplan og noterer de fremskridt, der er gjort i implementeringen, herunder særligt udvidelsen af Natura 2000 netværket og yderligere investeringer i biodiversitet. Rådet understreger kraftigt nødvendigheden af yderligere anstrengelser, for at nå EU's mål om at stoppe tabet af biodiversitet i 2010.

Rådet understreger, at biodiversitet understøtter vitale økosystemtjenester i samfundet, som økonomien og et sundt miljø hviler på. Der er behov for bedre at illustrere værdien af bevarelse af biodiversitet og der er behov for at belyse dets potentiale for at skabe beskæftigelse. De globale fordele, som stammer fra biologisk diversitet og de omkostninger, der er forbundet ved utilstrækkelig handling skal analyseres. Derfor ser Rådet frem til det endelige resultat af studiet om "The Economics of Ecosystems and Biodiversity", og understreger vigtigheden af stigende opmærksomhed hos relevante aktører og offentligheden, om den overordnede værdi af biodiversitet.

Rådet understreger vigtigheden af, at befolkningerne kender værdien af biodiversitet og erhvervslivets rolle. Rådet støtter i den forbindelse udvikling af EU's Business and Biodiversity Initiative og ser frem til, at Kommissionen etablerer en B&B platform. Rådet ønsker at tilskynde til at udvikle offentlig- private partnerskaber. Rådet støtter den igangværende indsats til udvikling af et internationalt videnskabspanel. Rådet velkommer Kommissionens præsentation af meddelelsen om "Vejen imod en EU strategi for invasive arter" og anmoder om, at der hurtigst muligt på EU niveau undersøges muligheder med henblik på at udvikle en effektiv EU strategi for invasive arter.

Rådet er dybt bekymret over effekterne af klimaændringerne på biodiversiteten og understreger behovet for synergi mellem indsatsen i relation til biodiversitet og klimaændringer på alle niveauer. Rådet inviterer Kommissionen til at tilvejebringe en analyse af status og trends for biodiversiteten inden udgangen af 2009 og understreger behovet for senest medio 2010 at have fastsat en vision og milepæle for biodiversiteten efter 2010 i EU såvel som globalt.

G) Indikatorer udover BNP

Rådet finder at der er behov for indikatorer, som sammen med BNP kan give et bedre billede af den miljømæssige og sociale kapital, og ser frem til Kommissionens Meddelelse om "Beyond GDP", som giver en roadmap for yderligere handling på dette område.

H) Bedre regulering

Rådet hilser den tredje strategiske evaluering af Bedre Reguleringsinitiativet og Kommissionens reviderede vejledning om Konsekvensanalyser velkommen. Rådet anerkender vigtigheden af bedre regulering af den igangværende evaluering af den fælles tilgang til konsekvensanalyser og fordelene af bedre anvendelse af konsekvensanalyser i EU's beslutningsprocesser.

Rådet understreger, at anstrengelser for at reducere administrative byrder og simplificere lovgivningen i EU og på nationalt niveau skal levere lovgivning, som ikke kun reducerer unødvendige omkostninger for erhvervslivet og andre, men som også opnår bedre miljømæssige resultater og miljømålsætninger mere effektivt, for eksempel ved at strømline procedurer for implementering og håndhævelse. Påpeger at yderligere anstrengelser for at simplificere og forbedre lovgivningen og for at reducere de administrative omkostninger er nødvendige under skyldig hensyntagen til fællesskabets aquis og kalder derfor på Kommissionen og medlemsstaterne til at overveje implementeringsforanstaltninger i konsekvensanalyserne af ny lovgivning og til at tage yderligere skridt til at dele bedste praksis i implementering og håndhævelse.

Rådet opfordrer til yderligere styrkelse af implementering og håndhævelse af den europæiske miljølovgivning, fx gennem fremme af EU's netværk om samme – IMPEL. Rådet tager Kommissionens Meddelelse om implementering af fællesskabets miljølovgivning til efterretning.

3. Europa Parlamentets udtalelser

Europa Parlamentet behandler ikke Rådets konklusioner.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Konsekvenser for Danmark

Forslag til rådskonklusioner har ikke i sig selv konsekvenser for Danmark. I det omfang der iværksættes særlige initiativer fx i form af direktivforslag i forlængelse af konklusionerne vil konsekvenserne for Danmark blive vurderet i den sammenhæng.

6. Høring

Sagen blev forelagt EU-miljøspecialudvalget den 4. februar 2009 hvor der blev fremsat følgende bemærkninger:

Danmarks Naturfredningsforening var som udgangspunkt enige i den danske holdning, men udtrykte ønske om at målsætningerne og sigtepunkterne fsva. biodiversitet, bæredygtighed og naturressourcer blev mere konkrete og klart formuleret.

Hertil svarede Formanden at han var enig i synspunkterne som ville blive reflekteret mere klart i den danske holdning.

7. Forhandlingssituationen

Udkastet har været behandlet i miljøgruppen den 19. januar 2009 og den 2. februar 2009.

Formandskabets udkast til konklusioner er generelt blevet positivt modtaget med nogle kommentarer til de enkelte elementer.

Formandskabet ønskede generelt, at rådskonklusionerne bliver korte så korte som muligt som input til Det Europæiske Råd. Biodiversitet var genstand for en mere omfangsrig drøftelse, hvilket fik formandskabet til at overveje at sætte rådskonklusioner om biodiversitet på til juni rådsmødet, således at mere detaljerede diskussioner har været ført inden da.

Efter pres fra flere delegationer har formandskabet i forhandlingerne slettet omtalen af forhandlingerne om differentieret moms.

Formandskabet har udarbejdet separate konklusioner om klima, baseret på Kommissionens meddelelse ”Towards a comprehensive climate change agreement in Copenhagen”. Disse er det

umiddelbart formandskabets plan at integrere i dette sæt konklusioner. Klimakonklusionerne vil også skulle behandles i andre Rådsformationer.

8. Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark er generelt positiv overfor det udarbejdede forslag til rådskonklusioner. Danmark finder, at rådskonklusionernes fem miljøpolitiske temaer er velvalgte og at de konkrete konklusioner skal være korte og præcise.

Danmark kan støtte at miljø- og energieffektive teknologier og grønne produkter fremmes med henblik på at skabe en low-carbon, ressourceeffektiv og miljømæssig bæredygtig økonomisk udvikling. Danmark finder det ligeledes vigtigt, at der udvikles markedsbaserede instrumenter og dynamiske miljøkrav til at fremme produkter med højt potentiale for energi- og ressourcebesparelser.

Danmark finder at momsatsen og momsdifferentiering er medlemsstatskompetence, og er derfor enig i at konklusionerne ikke skal fremhæve dette.

Danmark er enig i at bæredygtigt forbrug og produktion er et væsentligt element i at opnå en bæredygtig og konkurrencedygtig europæisk økonomi. Danmark finder at der nu skal være fokus på gennemførelse af handlingsplanen, fx gennem Kommissionens arbejde med kriterier for offentlige grønne indkøb og udvikling af indsatser for at opnå en ressourceeffektiv økonomi som vedtaget i Rådskonklusioner 24. – 25. september og 4. december 2008.

Danmark er enig i at integration af miljøteknologihensyn kan være et middel til at afkoble miljøpåvirkningen fra den økonomiske vækst og at miljøteknologi på samme tid kan bidrage til økonomisk vækst og jobskabelse. Danmark finder at Kommissionen bør igangsætte analysen af lovgivningen med henblik på at finde markedsfejl og barrierer i forhold til udvikling og spredning af miljøteknologi. Danmark er enig i at Verifikationsordningen for miljøteknologi er et væsentligt element.

Danmark er enig i at der er behov for at forbruget af naturressourcer skal reduceres og effektiviseres, hvis målet er en mere ressourceeffektiv økonomi. Genanvendelse og genbrug er væsentlige elementer i den sammenhæng. Danmark finder at Kommissionen i arbejdet med at undersøge muligheden for at fastsætte mål også skal fokusere på at udvikle indikatorer for ressourceforbruget, gerne i relation til materialer og sektorer.

Danmark finder det vigtigt at fokusere på synergi og co-benefits i mellem forbedring af biodiversiteten og klimaarbejdet, således at de to indsatsområder gensidigt understøtter hinanden.

Danmark ser frem til Kommissionens meddelelse om "Beyond GDP". Danmark finder at fokus på konsekvensanalyser i arbejdet for bedre regulering er velvalgt og støtter at formålet både er at reducere unødvendige omkostninger for erhvervslivet og samtidig opnå bedre miljømæssige resultater og miljømålsætninger mere effektivt.

PUNKT 2

Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv - Integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC) (omskrivning af IPPC-direktivet m.fl.)

KOM (2007) 844 final

Politisk drøftelse

Revideret notat

Resume

EU-kommissionens forslag til et nyt IPPC-direktiv sammenskriver IPPC-direktivet med 6 andre overlappende industridirektiver til et enkelt direktiv om industrielle emissioner. IPPC-direktivet handler om at forebygge og begrænse luft-, vand- og jordforurening fra industrielle kilder i Europa. En lang række store virksomheder er omfattet af direktivet og skal miljøgodkendes efter direktivets principper om BAT (bedste tilgængelige teknik).

Formålet med forslaget er at styrke de gældende regler for bl.a. at sikre en mere ensartet anvendelse af det nugældende IPPC-direktiv, idet det indskærpes, at afgørelser, der fastsætter godkendelsesvilkår uden for BAT-området, skal begrundes og dokumenteres. Endvidere strammes de nuværende mindstekrav til emissionsgrænseværdier for kraftvarmeværker og store fyringsanlæg for at sikre de fremskridt, der er nødvendige for at nå målene i temastrategien for luftforurening. Desuden indføres der minimumsbestemmelser for tilsyn, revision af godkendelsesvilkår og virksomhedernes egenkontrol. Der tages også højde for miljøinnovation og støtte til etablering af pionerområder. Endelig udvides IPPC-direktivets anvendelsesområde med visse aktiviteter (f.eks. fyringsanlæg mellem 20 og 50 MW) og tydeliggøres i visse sektorer (f.eks. affaldsbehandling) for at gøre den aktuelle godkendelsespraksis mere ensartet og sammenhængende.

1. **Status**

Kommissionen sendte den 21. december 2007 ovennævnte forslag til Rådet. Rådssekretariatet sendte forslaget til medlemslandene på engelsk den 8. januar 2008. Direktivet forelå på dansk den 29. januar 2008. Forslaget har hjemmel i TEF artikel 175, og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i TEF artikel 251.

Kommissionen har anvendt en såkaldt ”Recast-teknik”, der indebærer, at kun væsentlige ændringer til den oprindelige tekst er åben for diskussion. Væsentlige ændringer er fremhævet med grå farve i forslaget.

Europa Parlamentets miljøudvalg har den 22. januar 2009 stemt om udkast til betænkning om IPPC.

Forhandlingerne i rådets arbejdsgruppe er på et indledende stadie. Der er afholdt ni arbejdsgruppemøder om forslaget i 2008 og fire i 2009. På Rådsmødet den 4.- 5. december 2008 blev fremlagt en fremskridtrapport. Forslaget er sat på dagsordenen til politisk drøftelse på Rådsmødet d. 2. marts 2009.

Der er oversendt grundnotat til FMPU og FEU den 5. februar 2008. Revideret grundnotat er oversendt til FMPU og FEU den 25. marts 2008.

2. Formål og indhold

Kommissionen angiver følgende hovedårsager til revisionen:

- Behovet for juridisk klarhed ("Better regulation", jf. Lissabon Processen): Det overordnede formål er at revidere og samle syv eksisterende direktiver om industriemissioner i ét enkelt direktiv, herunder IPPC-direktivet. Ud over IPPC-direktivet drejer det sig om forbrændingsdirektivet (2000/76), direktivet om store fyringsanlæg (2001/80), direktivet om emission af organiske opløsningsmidler (1999/13) og tre direktiver rettet mod titaniumdioxid-industrien (78/176, 82/883 og 92/112). De tre sidstnævnte er ikke relevante for Regeringen. Kommissionen påpeger, at interaktionen mellem disse lovgivninger rejser en række spørgsmål vedr. omfanget, definitioner, operative krav, overvågning og rapportering fra medlemslandene.
- Fokus på at styrke implementeringen og gennemførelsen af de eksisterende industridirektiver i medlemslandene for at opnå et højere miljøbeskyttelsesniveau. Kommissionen peger bl.a. på, at kun ca. 50 % af de europæiske virksomheder, der er omfattet af IPPC-direktivet, er godkendt i overensstemmelse med direktivet. Dvs. der kan opnås store miljø- og sundhedsmæssige effekter ved at få de sidste 50 % med. I Danmark er næsten alle IPPC-virksomheder godkendt. Miljøministeriet har nylig fået oplyst, at der er et mindre antal virksomheder, primært husdyrbrug, der ikke er godkendt. Ved at præcisere særlige lovgivningsmæssige og tekniske spørgsmål vil forslaget desuden kunne bidrage til, at medlemsstaterne faktisk lever op til de tematiske strategier på vand- og luftområdet, ligesom der lægges op til at skabe incitamenter til nye teknologier.
- En generel målsætning om regelforenklning. Kommissionen peger på, at det er muligt at reducere de administrative byrder for virksomheder og myndigheder bl.a. ved at forenkle rapporteringsforpligtelser og kravene til egenkontrol.

Direktivet indeholder følgende væsentlige forslag:

A. Kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) styrkes.

I 1996 vedtog EU IPPC-direktivet om godkendelse af større industrianlæg og intensive svine- og fjerkræbrug. Hovedprincippet i dette direktiv er, at forureningen fra virksomhederne skal begrænses til det, der er muligt ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, også kaldet "*BAT-princippet*". Det betyder, at godkendelsesmyndigheden skal sikre, at de vilkår, som bliver stillet i godkendelsen, er baseret på den tilgængelige viden om bedste tilgængelige teknik (BAT). BAT-vurderingen baseres ikke mindst på de informationer og det materiale, der udsendes fra EU-Kommissionen i form af de såkaldte BREF-dokumenter (BAT-referencedokumenter). Disse dokumenter er resultatet af en omfattende informationsudveksling for hver enkelt branche, der samordnes af Det Europæiske IPPC-kontor i Sevilla. BREF-dokumenterne anbefaler ikke en bestemt teknologi.

Efter det gældende IPPC-direktiv *skal* disse dokumenter tages i betragtning ved myndighedernes godkendelse og senere revurdering af den enkelte virksomhed.

Kommissionen foreslår, at BREF-dokumenterne gøres bindende. BREF-dokumenterne er i praksis blevet anvendt meget forskelligt i Europa – ikke alle medlemslande har taget dem lige seriøst. Derfor foreslås det, at det klart og utvetydigt fremgår, at myndighederne skal anvende BREF-dokumentets anbefalinger om BAT, og at de som hovedregel ikke må fastsætte

emissionsgrænseværdier, der overstiger de niveauer, som er forbundet med anvendelse af BAT som beskrevet i BREF-dokumenterne, og at der ikke skal tages lokale og individuelle hensyn.

Samtidig foreslås det, at Kommissionen fastsætter kriterier for, i hvilke tilfælde det er muligt at fravige BREF-dokumenterne. Eventuelle fravigelser skal desuden dokumenteres og gøres tilgængelige for offentligheden.

B. Skærpede minimumskrav til store fyringsanlæg.

Kommissionen foreslår, at for både nye og eksisterende fyringsanlæg med en samlet indfyret effekt på mere end 50 MW, som hovedregel skal gælde skrapere minimumskrav end de krav der gælder i dag. Minimumskravene afhænger af anlæggets alder og den samlede kapacitet.

Som noget nyt for ældre anlæg foreslås, at når røggas fra to eller flere særskilte fyringsanlæg udledes gennem én fælles skorsten, så anses denne kombination af anlæg for at være et enkelt fyringsanlæg, og emissionsgrænserne skal fastsættes ud fra den samlede kapacitet.

C. Skærpede minimumskrav til affaldsforbrændingsanlæg.

Kommissionen foreslår, at der fastsættes en europæisk standard for kontinuerte målinger for alle anlæg med mulighed for at lempe målekravene under visse betingelser. Desuden foreslås det, at anlæg, der medforbrænder affald, skal leve op til skærpede minimumskrav for udledning til luften.

D. Listen over IPPC-virksomheder udvides.

Kommissionen foreslår, at listen over godkendelsespligtige virksomheder bl.a. udvides med

- mindre fyringsanlæg med en samlet indfyret effekt fra 20 – 50 MW,
- alle anlæg til forgasning eller likvifaktion (fortætning) af brændsler,
- et mindre antal ikke-jernholdige metalstøberier
- kemiske anlæg, der anvender biologiske processer ved fremstillingen af kemikalier,
- kemiske anlæg, der fremstiller brændstoffer og smøreolier,
- anlæg til forbrænding af slam og andet ikke-farligt affald end husholdningsaffald,
- anlæg til nyttiggørelse af ikke-farligt affald (dvs. biologiske behandlingsanlæg, fysisk/kemiske behandlingsanlæg, slaggebehandlingsanlæg, anlæg til forbehandling af affald til medforbrænding og anlæg til behandling af metalkrot),
- anlæg til bortskaffelse af farligt affald samt udvidelse af antallet af anlæg, der nyttiggør farligt affald,
- produktion af træbaserede elementer som spånplader og fiberplader undtagen krydsfiner
- anlæg, der fremstiller dyrefoder,
- træimprægneringsvirksomheder
- et mindre antal fjerkræbrug.

Kommissionen skønner, at ændringerne vedrører ca. 4.400 virksomheder i EU.

E. Ændring af reglerne om den løbende revurdering af IPPC-virksomheder.

Efter de gældende regler skal godkendelser til IPPC-virksomheder løbende og mindst hvert 10. år tages op til revision og justeres i lyset af den teknologiske udvikling.

Kommissionen fastholder princippet om, at godkendelserne løbende skal revurderes, men foreslår for det første, at godkendelserne til IPPC-virksomheder skal revurderes senest 4 år efter at et BREF-dokument udsendes eller revideres. BREF-dokumenterne opdateres ca. hvert 6.-8. år.

For det andet foreslås det, at godkendelsesmyndigheden skal tage en meddelt godkendelse op til revision, hver gang der sker udviklinger i BAT, der muliggør betydelige nedbringelser af emissionerne, i modsætning til i dag, hvor godkendelsesmyndigheden kun er forpligtet til at tage godkendelsen op til revurdering ved væsentlige ændringer i BAT.

Endelig foreslås det, at godkendelsesmyndigheden skal tage en meddelt godkendelse op til revision, når det er nødvendigt at skærpe kravene i forhold til nye og skærpede miljøkvalitetskrav.

F. Krav til kortlægning af jordforurening.

Kommissionen foreslår, at virksomheder, der anvender farlige stoffer, skal foretage undersøgelser af kvaliteten af jord og grundvand, inden produktionen går i gang. Den dag produktionen ophører, skal virksomheden oprense jord og foretage eventuelle afværgeforanstaltninger, således at stedet mindst bringes tilbage til det niveau, der blev målt ved produktionens start. Desuden skal disse virksomheder løbende og mindst hvert 7. år udtage jord- og grundvandsprøver.

G. Virksomhedernes egenkontrol og afrapportering til myndighederne.

Kommissionen foreslår, at alle virksomhederne hvert år skal indsende en rapport til tilsynsmyndighed, der dokumenterer, at virksomheden overholder godkendelsens vilkår. I den rapport skal virksomheden desuden beskrive, hvordan virksomhedens indretning og drift forholder sig til det til enhver tid gældende BREF-dokument.

H. Krav til tilsynsmyndighedernes tilsyn

Kommissionen foreslår, at myndighederne forpligtes til følgende:

- Myndighederne skal udarbejde en tilsynsplan for alle virksomhederne, der omfatter en lang række specifikke vurderinger af bl.a. miljømæssige forhold, en vurdering af omgivelserne, krav til de rutinemæssige tilsyn, procedurer for ikke-rutinemæssige tilsyn.
- På baggrund af tilsynsplanen fastlægges et program for tilsynet, herunder frekvensen for tilsyn på den enkelte virksomhed. Hver virksomhed skal som minimum have et fysisk tilsyn hvert år, medmindre frekvensen kan nedsættes, hvis en konkret risikovurdering af det enkelte anlæg giver belæg for det.
- Desuden foreslås det, at der skal foretages ”uplanlagte” tilsyn i forbindelse med klager og forud for hver revurdering. Tilsynsmyndigheden udarbejder en rapport om tilsynet, som offentliggøres.

I. Mulighederne for at anvende generelle regler som supplement til godkendelsen.

Kommissionen foreslår, at det tydeliggøres, at det er muligt at erstatte vilkårene i en godkendelse med bindende standardvilkår, under forudsætning af, at standardvilkårene er baseret på BREF-dokumenterne, og at standardvilkårene revideres senest 4 år efter at en ny BREF-note vedtages.

J. Innovative teknologier fremmes

Kommissionen foreslår, at medlemslandene skal etablere incitament, der fremmer udviklingen af nye teknologier på virksomhederne. Kommissionen vil i den forbindelse fastlægge de nærmere redskaber til at fremme denne udvikling, ligesom Kommissionen vil opstille vejledende målsætninger for medlemslandene. For at fremme udviklingen af ny teknologi på virksomhederne foreslås det desuden, at virksomhederne i kortere perioder får lov til at afprøve ny teknologi, også selvom det medfører overskridelser af de gældende emissionskrav.

K. Adskillelse mellem dyrket areal og IPPC-husdyrbrug

Kommissionen foreslår, at det tydeliggøres, at der kan fastsættes generelle regler for udspretningsarealer af husdyrgødning på dyrkningsarealer, som ikke er en del af selve IPPC-husdyrbruget (staldanlægget).

L. Komité-procedure

Kommissionens forslag lægger op til at anvende komitologi til at fastsætte

- kriterier for at opnå undtagelser for brug af BAT ved miljøgodkendelse.
- kriterier til at bestemme frekvensen for de periodiske kontrolmålinger på IPPC-virksomheder
- kriterier for indhold i ”baseline rapport” om kvalitet af jord og grundvand for virksomheder, der anvender farlige stoffer
- kriterier for vurdering af miljømæssige risici i forbindelse med tilrettelæggelse af tilsyn
- retningslinjer for medlemsstaternes incitamenter for at fremme innovative teknologier
- krav til medlemslandenes rapportering til kommissionen
- ændringer i en lang række tekniske bilag på basis af BAT.

3. Europa Parlamentets udtalelser

Europa Parlamentets miljøudvalg har den 22. januar 2009 stemt om ordfører Holger Krahmers udkast til betænkning om IPPC. Samtlige kompromisforslag i betænkningen samt nogle af de supplerende ændringsforslag blev stemt igennem, og det samlede forslag som ændret blev vedtaget med 47 for, 6 imod, mens 4 afstod fra at stemme. Hele Parlamentet forventes at stemme om forslaget til marts.

De for Danmark væsentligste punkter i miljøudvalgets ændringsforslag er: (Bogstaverne henviser til ovenstående gennemgang af direktivet.)

A. Kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).

Parlamentets miljøudvalg foreslår, der etableres et ”europæisk sikkerhedsnet” i form af grænseværdier mv. for væsentlige miljøaspekter for alle brancher, som ikke må overskrides, dvs. minimumsgrænseværdier. Dette er parallelt til den nuværende regulering af store fyringsanlæg og affaldsforbrændingsanlæg. Minimumsgrænserne skal ikke erstatte men supplere BREF-dokumenterne, og der foreslås samtidig stramning af formuleringerne om, hvornår der kan fraviges fra BAT.

Minimumskravene foreslås fastsat ved en komitéprocedure (forskriftsprocedure med kontrol) inden for 12 måneder efter offentliggørelsen af et BREF-dokument.

B. Skærpede minimumskrav til store fyringsanlæg

Der foreslås en række mindre ændringer, som udvider undtagelserne for de skrapere minimumskrav i Kommissionens forslag.

D. Listen over IPPC-virksomheder

For nogle af listepunkterne foreslås mindre ændringer af formuleringerne, herunder af grænserne for, hvornår virksomhederne medtages.

F. Krav til kortlægning af jordforurening.

Der foreslås en række ændringer, som lemper kravene til hvornår og hvordan kortlægning og monitoring af jordforurening skal foregå. Endvidere foreslås, at Kommissionen, når ændringen af direktiv 2004/35/EF om miljøansvar træder i kraft, skal revurdere reglerne i dette direktiv og sikre sammenhæng.

G. Virksomhedernes egenkontrol og afrapportering til myndighederne.

Der er generelt fokus på at lette de administrative byrder i forslaget, herunder at ændre frekvensen af rapportering fra 12 måneder til 24 måneder, dog 12 måneder, hvis der er konstateret en overtrædelse af vilkårene i godkendelsen.

H. Krav til tilsynsmyndighedernes tilsyn

Det foreslås, at tilsynsfrekvensen generelt ændres fra 12 måneder til 18 måneder, dog oftere hvis der har været overtrædelser, og til 24 måneder hvis en systematisk vurdering har konstateret en lav miljømæssig risiko. Her kan det indgå i vurdering, om virksomheden er EMAS-registreret.

4. Nærhedsprincippet

Kommissionen begrundet for det første forslaget med, at de fleste industriemissioner (for eksempel til luft og vand) er grænseoverskridende, og at de enkelte medlemslande ikke kan løse forureningsproblemerne alene. Forslaget viderefører derfor, at der skal fastsættes minimumskrav for begrænsning af de væsentligste industriemissioner overalt i Fællesskabet.

For det andet er et af hovedformålene med forslaget at forenkle de gældende regler, således at de enkelte medlemslande bedre kan gennemføre og overholde direktiverne i praksis. Forslaget indeholder de overordnede rammer for reguleringen af industriemissioner, men overlader det til medlemsstaterne at finde den bedst egnede form i hvert enkelt medlemsland, under forudsætning af at minimumskrav overholdes.

Kommissionen konkluderer på denne baggrund, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Regeringens nærhedsvurdering

Da forslaget vedrører potentielt grænseoverskridende forurening samt vedrører ændringer og tilpasninger af allerede gældende EU regulering på området, finder Regeringen, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, og kan således tilslutte sig Kommissionens vurdering.

5. Konsekvenser for Danmark

Gældende ret

De potentielt mest forurenende virksomheder i Danmark, herunder IPPC-direktivets husdyrbrug, skal miljøgodkendes. Kommunerne godkender og fører tilsyn med hovedparten af virksomhederne, mens de nye statslige miljøcentre har ansvaret for de mest miljøtunge af industrivirksomhederne.

Godkendelsespligtige virksomheder må ikke etableres, ændres eller udvides uden en miljøgodkendelse. Godkendelsen fastlægger de detaljerede vilkår for virksomhedens drift og for virksomhedens emissioner af eksempelvis støj, røg og spildevand etc. Herudover fastsættes vilkår for virksomhedens egenkontrol, dvs. vilkår der pålægger virksomheden at dokumentere, at virksomheden overholder miljøgodkendelsens emissionsgrænseværdier eller støjkrav f.eks. i form af løbende eller årlige målinger.

Godkendelsessystemet er opdelt i tre niveauer:

- Bilag 1-virksomheder skal igennem den mest omfattende procedure og vurdering.
- Bilag 2-virksomheder er omfattet af et forenklet godkendelsessystem.
- For visse bilag 2-virksomheder er der udarbejdet standardvilkår.

Bilag 1-virksomhederne, der bl.a. omfatter IPPC-virksomhederne (de (i)-mærkede virksomheder), skal godkendes på baggrund af en integreret vurdering af alle påvirkninger (affald, forurening af luft, vand og jord, støj, risici ved større oplag etc.). For at få en godkendelse kræves det, at der anvendes den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at bindende miljøkvalitetsnormer ikke overskrides. Herudover gælder der specielt for de (i)-mærkede virksomheder, at BAT-vurderingen skal tage udgangspunkt i de såkaldte BREF-dokumenter, at offentligheden skal inddrages forud for godkendelsen, og at godkendelserne regelmæssigt og mindst hvert 10 år skal revurderes.

Bilag 2-virksomhederne er omfattet af det forenkede godkendelsessystem, der udmærker sig ved, at virksomhederne bl.a. ikke skal fremsende en omfattende teknologiredegørelse.

For en række af Bilag 2-virksomhederne er der udarbejdet standardvilkår baseret på BAT, som erstatter den individuelle vurdering, som kommunerne ellers skulle foretage.

Den væsentligste retsvirkning af en miljøgodkendelse er, at virksomheden opnår retsbeskyttelse i en fredningsperiode på 8 år mod nye krav. Skærper af vilkårene kan dog finde sted inden udløbet af retsbeskyttelsesperioden, hvis det f.eks. viser sig, at der med ny teknologi kan opnås væsentlige miljøforbedringer for meget lave omkostninger.

Affaldsforbrændingsanlæg og store fyringsanlæg, der er omfattet af IPPC-direktivet, er underlagt BAT-princippet på linje med andre IPPC-virksomheder, men for disse er der herudover fastsat krav for indretning og drift, herunder emissionsgrænseværdier for luftemissioner, der som minimum skal lægges til grund ved reguleringen af disse anlæg.

For en lang række anlægstyper er der krav om, at udslippet af organiske opløsningsmidler skal begrænses mest muligt. Kravet gælder både for godkendelsespligtige virksomheder og virksomheder, der ikke skal godkendes, men som reguleres med påbud.

De husdyrbrug, der er omfattet af IPPC-direktivet, skal godkendes efter den såkaldte ”husdyrgodkendelseslov”, der trådte i kraft den 1. januar 2007. For disse husdyrbrugs vedkommende gælder tilsvarende regler som nævnt ovenfor for de (i)-mærkede virksomheder.

De 7 omfattede direktiver er gennemført således i Danmark:

IPPC-direktivet (96/61):

Hovedprincippet i direktivet er, at en række industrielle aktiviteter, som er nærmere specificeret i direktivets bilag I, ikke må etablere sig eller foretage udvidelser eller ændringer, før de har fået en miljøgodkendelse. Ved denne forhåndsgodkendelse skal virksomhedens forurening vurderes samlet og i sammenhæng, således at der kan træffes de bedste valg for miljøet som helhed, og således at man ikke bare flytter rundt på problemerne. Godkendelsen skal omfatte emissionsgrænseværdier for forurenende stoffer, og emissionsgrænseværdierne skal baseres på, at virksomheden anvender den bedste tilgængelige teknik (BAT). Den danske godkendelsesordning for miljøgodkendelser indeholder krav, der sikrer at de virksomheder, der er omfattet af direktivet, også godkendes efter direktivets principper.

Direktivet er gennemført i Danmark med

- Lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006 (miljøbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse nr. 1640 af 13. december 2006 om godkendelse af listevirksomhed (godkendelsesbekendtgørelsen)
- Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

- Bekendtgørelse nr. 648 af 18. juni 2007 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug.

Forbrændingsdirektivet (2000/76):

Rådets direktiv 2000/76/EF af 4. december 2000 om forbrænding af affald fastsætter regler om indretning og drift af forbrændingsanlæg og medforbrændingsanlæg, herunder emissionsgrænseværdier, forbrændingsbetingelser og målemetoder. Direktivet er gennemført i bekendtgørelse nr. 162 af 11. marts 2003 om anlæg, der forbrænder affald. Bekendtgørelsen sikrer, at miljømyndighederne lægger direktivets krav til grund ved udstedelse af anlæggenes miljøgodkendelser.

Direktivet om store fyringsanlæg (2001/80)

Rådets direktiv 2001/80/EF af 23. oktober 2001 om begrænsning af visse luftforurenende emissioner fra store fyringsanlæg fastsætter emissionsgrænseværdier og egenkontrolvilkår for store fyringsanlæg. Direktivet er gennemført i bekendtgørelse nr. 808 af 25. september 2003 om begrænsning af visse luftforurenende emissioner fra store fyringsanlæg. Bekendtgørelsen sikrer, at miljømyndighederne lægger direktivets krav til grund ved udstedelse af en miljøgodkendelse.

Direktivet om emission af organiske opløsningsmidler – VOC-direktivet (1999/13)

Rådets direktiv 1999/13/EF om begrænsning af emissionen af flygtige organiske forbindelser fra anvendelse af organiske opløsningsmidler i visse aktiviteter og anlæg (VOC-direktivet) forpligter Danmark til at begrænse luftforurening med flygtige organiske forbindelser. Direktivet skal mindske udslippet af flygtige organiske forbindelser ved at begrænse industriens anvendelse af organiske opløsningsmidler. VOC-direktivet er gennemført med bekendtgørelse nr. 350 af 29. maj 2002 om begrænsning af emissionen af flygtige organiske forbindelser fra anvendelse af organiske opløsningsmidler i visse aktiviteter og anlæg.

Tre direktiver rettet mod titanium-dioxid-industrien (78/176, 82/883 og 92/112)

Rådets direktiv 92/112/EØF af 15. december 1992 om fastsættelse af nærmere regler for harmonisering af programmer for nedbringelse af forureningen fra affald fra titandioxidindustrien med henblik på at bringe den til ophør er gennemført ved bekendtgørelse nr. 832 af 15. oktober 1993 om forbud mod tilførsel og udledning af affald fra titandioxidindustrien til offentlige spildevandsanlæg, vandløb, søer eller havet.

De to andre direktiver er ikke gennemført i Danmark, da vi ikke har denne type virksomhed i Danmark.

Forslagets lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget griber i et vist omfang ind i det gældende danske godkendelsessystem, og forslaget må forventes at skulle medføre følgende ændringer:

- Udvidelse af listen over IPPC- virksomheder.
- Flytning af en række affaldsbehandlende virksomheder og kraftvarmeproducerende anlæg mellem 20-50MW fra det forenklede godkendelsessystem til bilag 1 på godkendelsesbekendtgørelsen.
- Ændring af reglerne om revision af godkendelser til bestående virksomheder.
- Væsentlig indskrænkning eller om nødvendigt ophævelse af de gældende regler om retsbeskyttelse.
- Udbygning af godkendelsesvilkår med krav om tilbageføring af virksomhedens areal til den oprindelige tilstand ved ophør af drift.
- Skærpede emissionskrav for store fyringsanlæg
- En lang række lovtekniske ændringer i øvrigt.

Forslaget griber i et vist omfang ind i de danske regler om grønne regnskaber, idet forslaget om årlig afrapportering fra virksomhederne ligger meget tæt op af de danske grønne regnskaber. Forslaget har muligvis også sammenhæng med den gældende jordforureningslov.

Forslaget må antages at medføre, at følgende love og bekendtgørelser skal ændres:

- Lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006 af bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse.
- Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.
- Bekendtgørelse nr. 1640 af 13. december 2006 om godkendelse af listevirksomhed.
- Bekendtgørelse nr. 1515 af 14. december 2006 om visse virksomheders pligt til at udarbejde grønne regnskaber
- Bekendtgørelse nr. 162 af 11. marts 2003 om anlæg, der forbrænder affald
- Bekendtgørelse nr. 808 af 25. september 2003 om begrænsning af visse luftforurenende emissioner fra store fyringsanlæg
- Bekendtgørelse nr. 350 af 29. maj 2002 om begrænsning af emissionen af flygtige organiske forbindelser fra anvendelse af organiske opløsningsmidler i visse aktiviteter og anlæg
- Bekendtgørelse nr. 621 af 23. juni 2005 om begrænsning af emission af nitrogenoxider, uforbrændte carbonhydrider og carbonmonooxid mv. fra motorer og turbiner.

Forslagets økonomiske og erhvervsadministrative konsekvenser:

Kommissionen har ikke angivet de samlede økonomiske konsekvenser af forslaget. Kommissionen har koncentreret sig om en cost –benefit analyse på effekten af at stramme grænseværdierne for luftforurening fra store fyringsanlæg samt om at opgøre de administrative byrder og lettelser for erhvervslivet og medlemsstaterne. Andre økonomiske konsekvenser er forsøgt beskrevet i Impact Assessment, men ikke i deres helhed. For alle typer af anlæg, som medtages som nye anlægstyper under direktivet argumenter kommissionen med, at gevinsterne er større end omkostningerne. Man har dog kun for energianlæg fra 20MW-50MW forsøgt at beregne nettogevinsterne under forskellige forudsætninger.

Kommissionen angiver, at de samlede administrative lettelser til 105-255 mio. € pr. år som følge af direktivforslaget samt en handlingsplan, som skal lette medlemslandenes administrative byrder. Det vil dog variere fra medlemsland til medlemsland. Det skal bemærkes, at selve direktivforslaget isoleret set vil øge de administrative byrder for medlemslandene.

Kommissionen beregner, at der samlet vil kunne opnås en reduktion i de administrative byrder for virksomheder og myndigheder på i alt 32 mio. € pr. år i EU ved at gennemføre forslaget om at anvende kombinerede miljøtilladelser og strømlining af rapportering.

Forslaget om at udvide antallet af virksomheder omfattet af direktivet øger de administrative omkostninger for både virksomheder og myndigheder med knapt 20 mio. € pr. år, i alt 37 mio. € pr. år.

Forslagets dele om øget indsats for implementering af IPPC-direktivet samt øget tilsyn mv. beregnes til i alt 40 mio. € pr. år i EU, heraf ventes de 14 mio. € at belaste erhvervene.

Forslaget er koblet med en handlingsplan, der skal støtte medlemslandene i at reducere de administrative byrder på miljøområdet. Kommissionen vurderer, at der på EU-niveau kan spares 25 % eller 150-300 mio. € årligt i unødvendige administrative byrder. Endelig anfører Kommissionen,

at en generel reduktion af erhvervenes administrative byrder på 25 % vil omsættes i en øget vækstrate i EU-landene.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget forventes kun at have begrænsede statsfinansielle konsekvenser. Det er dog ud fra en forventning om, at det danske differentierede tilsyn kan opretholdes, og at kravet om mere fleksibel revurdering af virksomheder ikke vil ændre den samlede mængde revurderinger af miljøgodkendelser over tid.

Staten

Staten vil få en engangsudgift til at ændre love og bekendtgørelser, som vurderes til 1 årsværk. Direktivforslagets omdrejningspunkt er at gøre BREF-dokumenterne mere bindende i forbindelse med godkendelsesarbejdet. Indsatsen for at udarbejde og formidle BREF-dokumenterne har været meget nedprioriteret i Danmark i de seneste år. Der er behov for at styrke den centrale indsats for udarbejdelse og formidling af BREF-dokumenterne med 5 årsværk pr. år.

Kommunerne

Forslaget om at udvide antallet af virksomheder omfattet af direktivet vurderes til at berøre maksimalt ca. 500 bestående virksomheder i DK. De pågældende virksomheder har alle i forvejen en godkendelse. Derfor vil de øgede administrative byrder, der primært indbefatter forudgående offentlighed i forbindelse med revurdering eller en ny godkendelse, påhvile de kommunale myndigheder. Det vurderes samlet til 3-4 mio. kr. i overgangsperioden på 4-5 år, indtil alle de pågældende anlæg har fået en godkendelse efter IPPC-direktivet. Såfremt standardvilkår for de omfattede virksomheder kan videreføres evt. i modificeret form, vil det betyde, at ekstraudgifterne for godkendelsesmyndighederne vil kunne reduceres.

Erhvervsadministrative konsekvenser

Forslaget lægger op til øgede erhvervsadministrative omkostninger i form af øget rapportering, som dog i Danmark vurderes at kunne indeholdes i de eksisterende grønne regnskaber for de virksomheder, som er omfattet heraf. Men der vil være øgede udgifter for virksomheder, der i dag ikke er omfattet af denne regnskabspligt. Det drejer sig skønsmæssigt om ca. 1000 virksomheder (især husdyrbrug og energianlæg 20-50MW). Kommission har angivet de administrative omkostninger til 8 timer svarende ca. 3.900 kr. pr. rapport. Skønnet udgift ca. 4 mio. kr. pr. år.

Samfundsøkonomiske konsekvenser.

Kommissionen har udarbejdet en vurdering af de samfundsøkonomiske konsekvenser af dele af forslaget. Især forslaget om at skærpe grænseværdierne for store fyringsanlæg vil netto medføre en positiv cost-benefit (7-128 mia. € pr. år i EU).

Cost-benefit-rapporten for store fyringsanlæg angiver, at Danmark har NO_x-reduktionsomkostninger på ca. 650 mio.kr. årligt i forhold til direktivets krav. Der er ingen reduktionsomkostninger til SO₂ og partikler, da Danmark allerede overholder de foreslåede krav.

For at vurdere om Kommissionens rapport er dækkende for danske forhold, har COWI for Miljøstyrelsen vurderet de samfundsøkonomiske fordele og omkostninger ved strammere NO_x-krav for store fyringsanlæg (>50 MW indfyret brændsel) med udgangspunkt i data for de enkelte el- og varmeanlæg. Størrelsen af omkostninger og benefits er dog forbundet med stor usikkerhed på det foreliggende datagrundlag.

COWI vurderer, at forslaget med stor usikkerhed vil bidrage til en selvstændig NO_x-reduktion på omkring 1.700 tons NO_x årligt fra 2016. Reduktionsomkostningerne er vurderet til ca. 40 mio. kr.

årligt. Den gennemsnitlige enhedsreduktionsomkostning knyttet hertil er beregnet til omkring 23 kr. pr. kg. NO_x ved benyttelse af såkaldte De-NO_x-anlæg.

Følsomhedsanalyser viser, at reduktionsomkostningerne varierer mellem 30-50 mio.kr. årligt og benefit mellem ca. 30-110 mio. kr. årligt. Benefit er værdisat ud fra EU's CAFE-studie med en enhedsværdi på ca. 33 kr. pr. kg NO_x baseret på værdien af tabt leveår. Der vil være en nettobenefit ved at gennemføre de skærpede grænseværdier for NO_x for store fyringsanlæg i Danmark.

Samlet set er konklusionen, at Kommissionens vurdering af årlige NO_x-reduktionsomkostninger på 650 mio.kr. for Danmark synes betydeligt overvurderet. Den udførte analyse - på det foreliggende grundlag - peger på, at de reelle omkostninger snarere er 5-10 pct. heraf, nemlig i størrelsesordenen 30-50 mio.kr årligt. Heri indgår ikke virkningen af en evt. NO_x afgift. Der vil samlet set være en nettogevinst for Danmark ved at gennemføre de skærpede grænseværdier for store fyringsanlæg, da især reducerede emissioner i vores nabolande af SO₂, partikler og NO_x vil give en gevinst for Danmark.

Virksomhederne

De økonomiske omkostninger til at udarbejde en baseline rapport for jord og grundvandstilstand for visse virksomheder er ikke opgjort af Kommissionen. Dette kan dog være en betydelig engangsudgift for virksomheden. Det er vanskeligt at opgøre, hvad udgifterne vil være for danske virksomheder, da det ikke er defineret, hvad tilstandsrapporten skal indeholde og da definitionen af hvilke virksomheder, der er omfattet, er uklar. Det tilsvarende gælder for analyseudgifter til den periodiske jord og grundvandsmonitoring mindst hver 7. år, som Kommissionen foreslår.

Omkostninger til reduktion af NO_x-udledning er som ovenfor nævnt overvurderet i Kommissionens cost-benefit rapport. COWI vurderer, at de reelle omkostninger for store fyringsanlæg er i størrelsesorden 30-50 mio.kr. årligt.

Borgerne

De økonomiske konsekvenser for borgerne vil ikke være mærkbare.

Beskyttelsesniveau:

Det forventes, at Kommissionens forslag – specielt de øgede krav til reduktion af emissionerne til luft fra forbrændingsanlæg – vil have positive virkninger på miljøet i Danmark. En væsentlig del af denne effekt vil komme via reducerede emissioner i vore nabolande.

6. Høring

Rammenotatet har været udsendt i skriftlig høring i EU-Specialudvalget for miljø med frist til den 6. marts 2008. Der er indkommet følgende bemærkninger:

Dansk Industri, OFR og Bryggeriforeningen understreger, at bindende BAT-noter ikke må medføre, at myndighederne pålægger virksomhederne at anvende en bestemt teknologi. Der bør fortsat være metodefrihed.

Dansk Industri og Bryggeriforeningen understreger, at det er afgørende for virksomhederne, at virksomhederne kan foretage investeringer og afskrivninger i tillid til en langsigtet tidshorisont. Hvis virksomhederne risikerer nye eller skærpede krav med kort varsel eller hyppige ændringer, vil det i sig selv medføre en tilbageholdenhed med at foretage større og langsigtede investering.

DAKOFA og Landbrugsrådet ønsker præciseret i indstillingen, at BREF-dokumenterne får en sådan udformning, at de bliver operationelle for virksomhederne og godkendelsesmyndighederne. Endvidere ønsker Landbrugsrådet, at det tydeliggøres, at BREF'erne udarbejdes i et samarbejde mellem industri og myndigheder.

Affald Danmark udtrykker bekymring over selve den juridiske procedure for vedtagelse af BREF-dokumenterne og anmoder om, at Regeringen lægger vægt på, at bindende bestemmelser bør være genstand for en demokratisk kontrolmekanisme.

Landbrugsrådet udtrykker forbehold overfor at medtage kvægbrug som aktivitet under direktivet. Dansk landbrug og Landbrugsrådet har den 14. oktober 2008 meddelt, at de støtter, at kvægbrug medtages under direktivet. Endvidere mener Landbrugsrådet, at Regeringen bør fokusere på de administrative byrder, der er forbundet med, at virksomhederne hvert år skal rapportere, om de lever op til BAT.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen er enig i, at det er vanskeligt at identificere administrative forenklinger i direktivforslaget i forhold til Danmark og støtter, at Miljøministeriet i forhandlingerne har stor fokus på at lette de administrative byrder for erhvervslivet.

Forslaget blev udsendt i almindelig høring til 108 interessenter den 9. januar 2008. Ved høringsfristens udløb den 6. februar 2008 er der modtaget høringssvar fra 14 høringsparter: EnviNa Danmark (EN), Landbrugsrådet (LR), Dansk Landbrug (DL), Affald Danmark (AD), Force Teknologi (FT), Bryggeriforeningen (BF), Dansk Energi (DE), Plastindustrien (PI), Dakofa (DA), Det Økologiske Råd (DØR), Oliebranchens Fællesrepræsentation (OFR), Dansk Fjernvarme (DFV), Dansk Industri (DI), Kommunernes Landsforening (KL).

Kommentarerne kan inddeles som følger:

Generelle bemærkninger fra høringsparterne.
DØR støtter forslaget.

PI støtter som udgangspunkt intentionerne om at forenkle eksisterende regler og sikre en bedre implementering af BAT og håndhævelse af reglerne i alle medlemslande. PI mener dog, at forslaget vil betyde stramninger i forhold til det danske godkendelsessystem og dermed betyde ekstra administrative og økonomiske byrder for virksomhederne. PI opfordrer derfor den danske regering til at arbejde videre med forslaget ud fra den forudsætning, at det veletablerede danske godkendelsessystem kan fastholdes.

DI støtter Kommissionens ønske om at styrke implementeringen af IPPC-reglerne i andre medlemslande ud fra det synspunkt, at det er helt uacceptabelt, at 50 % af de europæiske IPPC-virksomheder endnu ikke er godkendt, mens Danmark ligger helt i front med flest miljøgodkendte virksomheder. DI konstaterer, at forslaget bringer EU på omgangshøjde med Danmark, men understreger samtidig, at Dansk Industris tilslutning til forslaget er betinget af, at reglerne rent faktisk gennemføres og håndhæves i de øvrige EU-lande. DI kan således ikke støtte, at der stilles endnu skrappe krav, som risikerer kun at blive fuldt gennemført i lande som Danmark, der i forvejen er længst fremme med gennemførelsen. DI mener i øvrigt ikke, at der med styrkelsen af IPPC-direktivet er brug for de 6 sektordirektiver, som derfor foreslås ophævet med henblik på en yderligere forenkling af reglerne. DI tilslutter endvidere intentionen om at forenkle de eksisterende regler, men mener ikke, at forslaget i sig selv medfører administrative lettelser for virksomhederne, snarere tværtimod.

DE støtter Kommissionen i, at bedre styring af emissionerne fra europæiske IPPC-anlæg kan bidrage til, at målet om bedre luftkvalitet i Europa lettere nås. Dansk Energi er imidlertid ikke enig i hovedfilosofien i forslaget om at gøre BREF-dokumenterne mere bindende.

EN støtter forslaget, men med det forbehold, at en lang række problemer omkring udarbejdelsen af næste generation af BREF'er skal løses.

LR og DL støtter intentionerne i forslaget om at forenkle og afbureaukratisere reglerne, men mener at der ikke bør pålægges europæiske virksomheder så store krav, at det skader konkurrenceevnen i forhold til resten af verden. Trods de gode intentioner mener LR og DL, at forslaget burde lægge op til højere grad af forenkling end tilfældet er.

AD og OFR støtter Kommissionens intentioner om at sikre en mere ensartet implementering af de gældende direktiver, men sætter bl.a. spørgsmålstegn ved, om reduktionen af retsakter i sig selv bidrager til en bedre lovgivning. AD frygter snarere, at en så omfattende retsakt vil hæmme den teknologiske udvikling, fordi senere ændringer af direktivet er meget tidskrævende.

BF afviser forslaget med den begrundelse, at en sammenskrivning af 7 direktiver til ét ikke ses som en fordel i sig selv, ligesom der heller ikke ses nogen forenklinger eller lettelser for erhvervslivet i forslaget.

Ad A. Kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) styrkes.

DI støtter forslaget om at styrke BAT-princippet under forudsætning af, at BREF-dokumenterne får en bedre kvalitet, og at den individuelle vurdering af godkendelsesvilkårene for den enkelte virksomhed ikke svækkes.

LR, DL og BF afviser forslaget om at styrke BREF-dokumenternes status, dels fordi virkeligheden er mere kompleks end hvad der kan sammenfattes i BREF-dokumentet – flere af BREF'erne er i dag meget omfangsrige og derfor meget uoverskuelige -, dels fordi BREF-dokumenterne som mere bindende dokumenter modvirker den teknologiske udvikling.

KL afviser også forslaget om, at BREF-noterne gøres bindende, og mener, at det bør fastholdes, at myndighederne har mulighed for at tage hensyn til lokale og individuelle forhold, ikke mindst fordi BREF-dokumenterne ikke kan være tilpasset forholdene i alle lande.

LR og DL påpeger endvidere, at der flere steder i forslaget er fjernet gældende tekst om, at der ved fastsættelsen af BAT skal tages hensyn til økonomi og den sandsynlige miljøeffekt.

BF afviser den foreslåede procedure for vedtagelse af BREF-dokumenterne, hvor Kommissionen selv rent administrativt kan vedtage og opdatere dokumenterne.

AD, FT, DA og DE afviser Kommissionens forslag om at tillægge BREF-dokumenterne bindende karakter. Afvisningen begrundes bl.a. med, at BREF-dokumenternes referenceniveauer, dvs. de niveauer, der kan opnås ved anvendelse BAT, vil blive anvendt som emissionsgrænseværdier, hvilket vil medføre risiko for overskridelser af udledningskravene med deraf følgende krav om, at driften skal lukke ned, også i tilfælde hvor problemet kunne løses uden nedlukning.

EN afviser umiddelbart at gøre BREF-dokumenterne bindende, medmindre en lang række forhold tydeliggøres, herunder, at det præciseres i direktivforslaget, at BREF-dokumenterne skal forsynes med standardiserede målemetoder.

Ad B. Skærpede minimumskrav til store fyringsanlæg.

DFV støtter forslaget om skærpede krav for anlæg over 50 MW, da de gælder alle anlæg i EU.

DE og DFV afviser forslaget om, at de gældende regler om, at anlæg, der kan benytte en fælles skorsten, regnes som et enkelt anlæg, udvides til også at omfatte eksisterende anlæg. Desuden afvises forslaget om, at små fyringsanlæg med fælles skorstensføring fremover skal matche samme emissionskrav som de store og højeffektive forbrændingskedler.

DE ønsker endvidere lempelser i grænseværdierne for NO_x for halmfyrede kedler og hjælpedampkedler, da disse ikke umiddelbart kan opgraderes med de-NO_x-anlæg.

Ad C. Skærpede minimumskrav til affaldsforbrændingsanlæg.

DA støtter muligheden for at lempe målekravene under visse betingelser. Endvidere anføres, at betydningen af ændrede værdier til beregning af grænseværdier for medforbrændingsanlægs samlede emission bør vurderes i forhold til intentionerne om øget medforbrænding af affald på kulfyrede kraftværker.

Ad D. Listen over IPPC-virksomheder udvides.

DØR støtter forslaget om at udvide listen, men ønsker herudover, at kvægbrug og minkfarme af en vis størrelse skal omfattes af direktivet. Det skyldes, at visse kvægbrug og minkfarme udleder mere ammoniak end de svine- og fjerkræbrug, som er omfattet af direktivet.

AD og DA støtter udvidelsen af listen med flere affaldsbehandlende anlæg.

DFV støtter udvidelsen af listen med energianlæg mellem 20-50 MW under forudsætning af, at disse anlæg får lempeligere miljøkrav end BAT, da disse anlæg ikke vil kunne leve op til samme krav som anlæg større end 50 MW. Anlæggene anvendes normalt kun som reserve- og spidslastanlæg og har derfor begrænset drift, men de er væsentlige i forhold til det samlede billede af miljøeffektiv varmeproduktion i Danmark.

BF, DL og LR afviser forslaget om at inddrage energianlæg mellem 20-50 MW, fordi forslaget inddrager visse bryggerier og malterier, som i dag er omfattet af det forenklede godkendelsessystem og gartnerier med decentrale kraftvarmeværker under IPPC-reglerne.

DL afviser endvidere forslaget om at reducere grænsen for, hvornår fjerkræproduktion er omfattet.

KL gør opmærksom på, at udvidelsen af listen vil have afgørende betydning for den måde godkendelsesordningerne er organiseret på i Danmark. Udvidelsen vil også få økonomiske konsekvenser for kommunerne, såfremt der fremover skal foretages flere individuelle godkendelser i stedet for at anvende standardvilkår for udvalgte brancher.

Ad E. Ændring af reglerne om den løbende revurdering af IPPC-virksomheder.

DL, LR, BF, DE, OFR og AD afviser forslaget om, at godkendelsesbetingelserne skal tages op til fornyet overvejelse inden 4 år efter offentliggørelsen af et nyt eller revideret BREF-dokument, og foreslår i stedet, at forslaget justeres, således at den danske retsbeskyttelse på 8 år bibeholdes.

DI påpeger, at forudsætningen for at udvikle BREF-dokumenterne dynamisk er, at de gælder ved nyanlæg og efter en konkret vurdering for større anlægsændringer eller udvidelser, men ikke for bestående anlæg, som lever op til BAT-niveauet på anlægstidspunktet.

KL peger på, at kravet om hyppigere revurderinger, flere tilsyn samt udarbejdelse af planer og programmer for tilsynene vil medføre en betragtelig større opgavebyrde for kommunerne, hvilket må kompenseres kommunerne økonomisk.

Ad F. Krav til kortlægning af jordforurening

BF, PI, DI, OFR, LR og DL afviser både forslaget om udarbejdelse af en tilstandsrapport (baseline rapport) for jord og grundvand for nye og eksisterende virksomheder, som håndterer farlige stoffer, samt de periodiske målinger. DI anfører bl.a., at forslaget næppe har hjemmel i EU-traktaten, at det vil være uden miljøeffekt, og at det vil flytte virksomhedernes ressourcer fra miljøbeskyttelse til formålsløse jordforureningsundersøgelser. Endvidere anføres, at alle relevante industrigrunde i Danmark allerede er jordforureningskortlagt på vidensniveau 1 og 2.

DI foreslår, at reglerne fjernes fra forslaget, eller at der som minimum åbnes mulighed for at fravige dem ved at etablere tilsvarende beskyttelse i nationale regler. DL foreslår, at det specielt for den primære landbrugssektor præciseres, at dyrkningsfladen ikke er omfattet af reglerne om baseline rapport og periodiske målinger.

Ad G. Virksomhedernes egenkontrol og afrapportering til myndighederne.

PI er betænkelige ved forslaget om, at virksomhederne årligt skal rapportere om overholdelse af samtlige godkendelsesvilkår, herunder BAT, idet forslaget opfattes som en stramning og ekstra byrde for virksomhederne. Desuden vil det kunne modarbejde det danske arbejde med at forenkle bl.a. de grønne regnskaber.

AD, DL og LR afviser kravet om, at virksomheden årligt skal rapportere, om de lever op til BAT. AD fremhæver især affaldsforbrændingsanlæg, idet netop disse anlæg på trods af positive bidrag til integrerede affaldshåndteringssystemer mødes af stor modstand i mange medlemsstater.

Ad H. Krav til tilsynsmyndighedernes tilsyn

BF afviser forslaget om, at tilsynsrapporter skal offentliggøres, da rapporterne kan indeholde konkurrencefølsomme oplysninger.

PE afviser forslaget om, at der skal gennemføres et fysisk tilsyn på virksomhederne hver 12. måned med henvisning til, at det strider mod det differentierede tilsyn.

Ad I. Mulighederne for at anvende generelle regler som supplement til godkendelsen.

DI støtter forslaget om at fremme brugen af generelle regler/ standardvilkår som supplement til godkendelsen og ser det som en klar mulighed for at forenkle de danske godkendelser yderligere.

Ad J. Innovative teknologier fremmes

Ingen bemærkninger hertil.

Ad K. Adskillelse mellem dyrket areal og IPPC-husdyrbrug

LR og DL støtter forslaget om, at medlemsstaterne kan vælge at lade det dyrkede areal, hvor der udspreddes husdyrgødning, der er produceret på et IPPC-husdyrbrug, være reguleret af generelle regler.

Ad L. Komité-procedure

KL og DI finder det bekymrende, at direktivforslaget giver kommissionen en lang række bemyndigelser til at udfylde væsentlige punkter i direktivet gennem komitologiproceduren. KL og DI finder en række af disse beføjelser unødvendige og finder ikke, at proceduren sikrer, at væsentlige interessenter får mulighed for at bidrage til, at reglerne kan fungere i praksis.

AD afviser forslaget om, at kriterier for fravigelse af BAT fastlægges gennem komitologi.

Sagen blev forelagt for miljøspecialudvalget den 23. september 2008 hvor der fremkom følgende bemærkninger:

Energi & Olieforum (tidl. Oliebranchens Fællesråd) bemærkede til "Forslagets økonomiske og erhvervsadministrative konsekvenser", at Kommissionen var lidt optimistisk i sine beregninger samt under de "Samfundsøkonomiske konsekvenser", at der ville være store udgifter i forbindelse med løbende monitorering.

Dansk Energi bemærkede til "Regeringens foreløbige generelle holdning", at i forbindelse med artikel 16.3 er det vigtigt både at have en top og bund i forhold til intervaller for emissionsniveauer i BREF-dokumenter.

Danmark skal lægge op til fleksibilitet i relation til den årlige driftstid for fyringsanlæg.

Danmark skal arbejde for, at virksomhederne er beskyttet mod nye udgiftskrævende krav de første 8 år.

Det Økologiske Råd bemærkede til "Regeringens foreløbige generelle holdning", at pelsdyrfarme burde inddrages under direktivet.

Dansk Landbrug bemærkede til "Regeringens foreløbige generelle holdning", at de ikke ønskede at husdyrbrug blev inddraget.

KL deltog ikke i mødet i specialudvalget men fremsendte følgende skriftlige kommentarer:

KL afviser forslaget om, at BREF-noterne gøres bindende, da tilsynsmyndigheden bør have mulighed for at tage hensyn til lokale og individuelle forhold. BREF-noterne kan ikke være tilpasset forholdene i samtlige lande. Dette problem kunne delvist imødekommes ved at trække på lokale myndigheders kompetencer, under udarbejdelsen af BREF-noterne.

KL gør opmærksom på, at udvidelsen af listen vil have afgørende betydning for den måde godkendelsesordningerne er organiseret på i Danmark. Udvidelsen vil også få økonomiske konsekvenser for kommunerne, såfremt der fremover skal foretages flere individuelle godkendelser i stedet for at anvende standardvilkår for udvalgte brancher. KL forventer, at der vil blive taget højde for kommunernes ekstraudgifter i de almindelige økonomiske forhandlinger.

KL peger på, at kravet om hyppigere revurderinger, flere tilsyn samt udarbejdelse af planer og programmer for tilsynene vil medføre en betragtelig større opgavebyrde for kommunerne, hvilket må kompenseres økonomisk. KL forventer, at der vil blive taget højde for kommunernes ekstraudgifter i de almindelige økonomiske forhandlinger. KL er enig i regeringens ønske om tilsynet i Danmark fortsat kan gennemføres som et differentieret tilsyn.

KL er enig i regeringens bekymringer i forhold til anvendelsen af komitéprocedurer. KL finder det bekymrende, at forslaget om at anvende komitologi til at fastsætte en lang række kriterier, giver kommissionen omfattende bemyndigelse til at udfylde væsentlige punkter i direktivet. Denne procedure vil placere politikere og lokale myndigheder på sidelinjen, og giver anledning til bekymring i forhold til eventuelle beslutningers gennemsigtighed.

Sagen blev forelagt for miljøspecialudvalget den 12. november 2008 hvor der fremkom følgende bemærkninger:

Formanden oplyste, at notatet blot var opdateret i forhold til sidste møde i specialudvalget.

Dansk Landbrug spurgte hvorvidt, der kommer barrierer omkring afbrænding af husdyraffald. Hertil svarede Miljøstyrelsen, at husdyrgødning fortsat er defineret som affald. Afbrænding af husdyrgødning skal følge reglerne i affaldsforbrændingsdirektivet. Forslaget til IPPC giver muligheder for at lempe målekravene ved affaldsforbrænding under særlige betingelser, og det støtter Danmark og ser gerne denne mulighed udvidet.

Danmarks Naturfredningsforening spurgte hvilke ændringer i husdyrlovgivningen, der skulle ske som følge af forslaget. Hertil svarede Miljøstyrelsen, at der vil komme en differentiering i kravene til fjerkræ i lyset af de forskellige fjerkrætyper laver forskellig mængde gødning. Dette kan medføre justeringer i Danmark.

Videre spurgte Danmarks Naturfredningsforening, hvad Regeringen mente med, at vil have fokus på at lette de administrative byrder for erhvervslivet. Hertil svarede Miljøstyrelsen, at der er flere eksempler på administrative byrder for erhvervslivet, som ikke giver noget miljø. Formanden supplerede ved at bemærke, at Regeringen generelt ikke støtter administrative byrder, hvis der ikke er en fornuftig miljømæssig begrundelse.

Energi og Olieforum påpegede, at en af bevæggrundene for at ændre direktivet har været, at visse Medlemsstater har haft svært ved at overholde direktivets krav, og spurgte herefter, hvordan man ville sikre, at de Medlemsstater, som allerede har problemer med det nuværende direktiv, kommer på niveau i det nye direktiv, som indfører nye opstramninger. Til dette oplyste formanden, at hvis BREF-dokumenterne gøres bindende får man et stærkere håndhævelseshåndtag. Miljøstyrelsen svarede, at det kan diskuteres om det hjælper at sammenskrive 7 direktiver til 1 nyt, da sammenskrivningen ikke i sig selv ændrer selve implementeringen. Det kan dog måske gøre reguleringen mere overskuelig. Videre svarede Miljøstyrelsen, at der i dag gøres meget for at forbedre implementeringen. Visse lande er under opsyn og der skal løbende indrapporteres om, hvor langt landene er i forhold til implementeringen.

DAKOFA spurgte hvordan man så på Europa-Parlamentets tanker om at indføre minimumsgrænser på BAT. Miljøstyrelsen oplyste, at man var i tænkeboks. Spørgsmålet er om man skal have et dynamisk system, eller om man ved at fastsætte minimumsgrænser, skal få bunden med.

Herudover har DANVA afgivet skriftlige kommentarer - herunder har DANVA medsendt baggrundsmateriale.

DANVA påpeger, at direktivets definition af nye anvendelsesområder kan rejse tvivl om hvorvidt kommunale renselanlæg er inkluderet under IPPC direktivets anvendelsesområde, idet listen over IPPC virksomheder udvides med bla. *anlæg til nyttiggørelse af ikke-farligt affald (dvs. biologiske behandlingsanlæg, fysisk/kemiske behandlingsanlæg, slaggebehandlingsanlæg, anlæg til*

forbehandling af affald til medforbrænding og anlæg til behandling af metalskrot): Kommunale renseanlæg har enheder til både biologisk behandling og fysisk-kemisk behandling af slam.

DANVA påpeger endvidere, at kommunale renseanlæg ikke er industrivirksomhed og er ikke i dag reguleret under IPPC direktivet. Inkludering af kommunale renseanlæg eller dele af de kommunale renseanlægs renseenheder, vil resultere i en betydelig ekstra administrativ byrde og i nogle tilfælde store anlægsinvesteringer for danske kommunale renseanlæg. Renseanlæg er allerede reguleret under Byspildevandsdirektivet og Miljøbeskyttelsesloven.

DANVA oplyser, at de gennem foreningens Europæiske brancheforening, EUREAU har arbejdet på at få tydeliggjort, at kommunale renseanlæg ikke er inkluderet under direktivets anvendelsesområde fsva. de biologiske slambehandlingsenheder, idet dette ikke fremgår på tilstrækkelig vis.

Miljøstyrelsen kan oplyse, at problemstillingen er blevet rejst i Rådets arbejdsgruppe og vil blive håndteret der.

Sagen blev forelagt for miljøspecialudvalget den 4. februar 2009 hvor der fremkom følgende bemærkninger:

DI erklærede vedrørende EU-Parlamentets miljøudvalgs forslag om European Safety Net, at man var tilfreds og enig i den danske holdning. DI lagde dog i den forbindelse vægt på, at en sådan ordning ikke blev for bureaukratisk.

DN henviste vedrørende BREF-dokumenterne til, at visse dele af industrien var skeptisk over for at bidrage med informationer til disse, hvilket kunne være et problem. Miljøstyrelsens ekspert svarede hertil, at BREF-dokumenterne skal gøres skarpere mht. fx målekrav og hvad der er omfattet, og nævnte at der for de eksisterende BREF-dokumenter har været tvivl om, hvad der har lagt til grund for dokumenterne.

Dansk Energi erklærede sig også positiv over for European Safety Net, men nævnte at man var skeptisk over for brugen af komitologi i forbindelse hermed. Dansk Energi påpegede desuden i forbindelse hermed, at dansk holdning vedrørende BREF-dokumenterne burde skærpes, således, at der blev lagt "afgørende vægt" herpå.

Dansk Energi påpegede endvidere mht. store forbrændingsanlæg og forhandlingerne om implementeringsfristen herfor, at dansk holdning bør være implementering i 2016.

Formanden bemærkede hertil, at kompromisset formentlig ville blive år 2020. Mht. dansk holdning vedrørende BREF-dokumenterne udtrykte formanden bekymring over at skærpe holdningen i den retning, men at holdningen kunne ændres til "lægger særlig vægt på". Dansk Energi udtrykte tilfredshed hermed.

Landbrugsraadet udtrykte bekymring over, hvorvidt der ville blive tale om laveste fællesnævner i forbindelse med BAT og BREF-dokumenterne. Desuden gjorde Landbrugsraadet opmærksom på, at Folketinget pt. behandlede et lovforslag om grønne regnskaber.

Energi- og Olieforum støttede op om dansk holdning til BAT og BREF-dokumenterne, men udtrykte bekymring over, at syd- og centraleuropæiske medlemslande igen ville være bagud i forhold Nordeuropa i implementeringen.

Formanden påpegede hertil, at vurderingen af, hvorvidt medlemslandene overholder deres implementeringsforpligtelser er op til Kommissionen. Miljøstyrelsens ekspert nævnte i denne

forbindelse, at der var tvivl om bundetheden af BAT og BREF i forslaget, men at Kommissionen til næste forhandlingsmøde ville fremlægge et papir med en nærmere gennemgang af graden af forpligtelserne i forslaget. Formanden nævnte hertil, at det var hans opfattelse, at BAT og BREF-dokumenterne i udgangspunktet efter forslaget må anses som juridisk bindende, dog med undtagelsesmuligheder.

7. Forhandlingssituationen

Der er afholdt tretten arbejdsgruppemøder i Rådet om forslaget. Formandskabet har valgt at gennemgå forslaget tematisk og har derfor opdelt forslaget i 7 emneområder, hvor de tilhørende artikler gennemgås. Foreløbig har arbejdsgruppen diskuteret seks emneområder. Emnet om jord og grundvand er udskudt til senere.

På Rådsmødet 4. -5. december 2008 fremlagde Rådet en fremskridtsrapport, som gav anledning til kommentarer/diskussion. Nogle medlemsstater nævnte, at de var imod den styrkede rolle af BREF'erne, flere efterspurgte yderligere fleksibilitet i Kommissionens forslag, og flere problematiserede de skærpede grænseværdier og de skærpede krav til store anlæg. Flere efterlyste endvidere en længere implementeringsfrist for eksisterende store fyringsanlæg. Andre bakkede op om Kommissionens forslag på de forskellige områder.

Forslaget er sat på dagsordenen til politisk drøftelse på Rådsmødet d. 2. marts 2009

8. Regeringens generelle foreløbige holdning

Generelt

Regeringen hilser Kommissionens forslag velkomment, især de elementer der sikrer et højere miljø- og sundhedsbeskyttelsesniveau i EU. Regeringen er enig i behovet for en forenkling af de direktiver, der vedrører industrielle udledninger, herunder IPPC-direktivet, og at området bør strammes op, således at der er lige konkurrencevilkår i hele EU. Regeringen har dog vanskeligt ved at finde de administrative forenklinger i direktivforslaget i forhold til Danmark, og Regeringen vil derfor i forhandlingerne have stor fokus på at lette de administrative byrder for erhvervslivet.

Regeringen kan overordnet støtte hovedprincipperne i forslaget:

Regeringen er generelt positiv over for forslaget om at styrke BREF-dokumenternes anvendelse, der bl.a. har til hensigt at tvinge alle medlemslande til at anvende BREF-dokumenterne. Regeringen har noteret sig, at Kommissionen vil iværksætte en handlingsplan for perioden 2008-2010, hvor der vil blive sat ekstra pres på medlemslandene for at leve op til det nuværende IPPC-direktiv.

Regeringen har noteret sig, at visse dele af industrien er så skeptiske over for forslaget om, at BREF-dokumenterne skal gøres bindende, at de overvejer ikke længere at ville bidrage med informationer om BAT til Kommissionens BAT-bureau i Sevilla. Desuden problematiseres proceduren for vedtagelsen af BREF-dokumenterne. Regeringen mener imidlertid, at BREF'erne fortsat er omdrejningspunktet for virkeliggørelsen af IPPC-direktivets intentioner, idet BREF'erne indeholder en helt unik og opdateret information om BAT og dertil associerede referenceniveauer. Oplysningerne udgør udover dokumenternes værdi som informationskilde i EU en meget væsentlig kilde til information for lande udenfor EU. Det er derfor vigtigt at fortsætte dette uvurderlige arbejde med at udarbejde og vedligeholde BREF-dokumenterne.

Regeringen har tillid til Sevilla-processen og forventer, at BREF-dokumenterne vil få en højere kvalitet end de har i dag. Regeringen ser det som en udfordring for Miljøministeriet at bidrage til arbejdet med at udarbejde BREF-dokumenter i Sevilla. Med de statslige miljøcentres

spidskompetencer som godkendende myndigheder for de mest forurenende IPPC-virksomheder på industriområdet vil det være helt naturligt, at centrene sammen med Miljøstyrelsen får en fremtrædende rolle som aktører i Sevilla-arbejdet.

Regeringen deler visse dele af industriens bekymring for, at BREF-dokumenterne vil blive anvendt på en sådan måde, at virksomhederne regelmæssigt vil overskride grænseværdierne med deraf følgende krav om nedlukning af anlæggene. Regeringen mener derfor, at en afgørende forudsætning for, at BREF-dokumenterne i praksis kan anvendes som bindende dokumenter er, at 2. generation af BREF-dokumenterne får en sådan udformning, at de bliver operationelle for virksomheder og godkendelsesmyndigheder, og at det afklares, hvilke emissionsgrænseværdier, der skal anvendes, når der er angivet intervaller for emissionsniveauer i et BREF-dokument. Desuden skal det afklares, hvordan en virksomhed, der er omfattet af flere BREF-dokumenter, skal håndteres.

Regeringen kan endvidere støtte de foreslåede skærpede minimumskrav til emissioner fra store fyringsanlæg, da det har betydelige miljø- og sundhedsmæssige fordele at nedsætte luftforureningen for disse anlæg på EU niveau. Det giver medlemsstaterne et redskab til at opnå målene i den tematiske strategi for luftforurening. Regeringen lægger derfor vægt på dette element i forslaget bevarer.

Regeringen kan endvidere støtte, at anlæg, der medforbrænder affald, skal leve op til skærpede minimumskrav til luftforurening. Regeringen er også positiv over for muligheden for at lempe målekravene for affaldsforbrændingsanlæg under visse betingelser, da det vil reducere anlæggenes udgifter til målinger, og da det er miljømæssigt ubetænkeligt.

Regeringen finder, at forslaget fra Parlamentets miljøudvalg om at indføre et "sikkerhedsnet" i form af minimumskrav for alle listepunkter som supplement til BREF-dokumenterne, kan bidrage til at sikre et miljømæssigt minimumsniveau i alle lande og alle brancher, hvilket også vil give mere lige konkurrencevilkår. Regeringen mener imidlertid, at det er vigtigt, at der netop kun bliver tale om et "sikkerhedsnet". Regeringen lægger særlig vægt på, at hovedreglen fortsat bør være, at godkendelsesvilkår skal baseres på BAT ud fra BREF-dokumenterne, og at der kun kan afviges fra disse i særlige nærmere specificerede tilfælde. Det bør således kun være i disse undtagelsestilfælde, at minimumskravene bliver relevante.

Regeringen kan støtte, at IPPC direktivets anvendelsesområde udvides med visse aktiviteter, idet forslaget vil sikre mere ens konkurrencevilkår for danske virksomheder omfattet af forslaget og desuden fremme udvikling og ibrugtagning af ny teknologi. Alle de nye virksomhedstyper er i forvejen omfattet af det forenkede godkendelsessystem og flytter dermed til det godkendelsessystem, som IPPC-virksomhederne er omfattet af. Enkelte af de nye virksomhedstyper er i dag omfattet af standardvilkår, men forslaget vil ikke være til hinder for, at eksisterende virksomheder fortsat reguleres med standardvilkår. For så vidt angår husdyrbrug bør der dog anlægges et højere ambitionsniveau, således at store kvægbrug også omfattes af IPPC-reglerne. I Danmark er dette allerede tilfældet som følge af reglerne i husdyrbrugsloven.

Regeringen er opmærksom på, at forslagets definition af fyringsanlæg, herunder beregning af samlet indfyret effekt især i forhold til nød anlæg og opstarts anlæg, skal præciseres under forhandlingerne. Endvidere skal præciseringen sikre større fleksibilitet, således at anvendelsen af hjælpekedler i opstarts- og nødsituationer ikke vil medføre meget store omkostninger uden nævneværdig miljøeffekt. Ligeledes skal det under forhandlingerne præciseres, hvilke typer af forgasningsanlæg, som er omfattet af direktivet.

Regeringen er positiv over for forslaget om at stramme op på proceduren omkring revurdering af eksisterende IPPC-virksomheder, men mener, at forslaget kan være i konflikt med den danske fredningsregel, hvorefter en virksomhed er beskyttet mod nye udgiftskrævende krav de første 8 år efter modtagelsen af en miljøgodkendelse. Det er dog regeringens foreløbige vurdering, at antallet af revurderinger samlet ses ikke vil øges, da BREF-dokumenter typisk revideres hvert 6.-8. år. For at imødekomme industriens behov for rimelige afskrivningstider på allerede foretagne investeringer bør det præciseres i forslaget, hvornår virksomhederne skal opfylde nye krav i forbindelse med udgivelsen af nye eller reviderede BREF-dokumenter.

Regeringen støtter en bedre håndhævelse af miljøgodkendelser udstedt under IPPC-direktivet, og derfor er en rapportering om anlæggets emissioner og oplysninger om overholdelse af vilkår vigtig, men Regeringen ser samtidig en udfordring i at få forslaget indarbejdet i de eksisterende forhandlinger om den næste generation af grønne regnskaber, som pågår for tiden. Regeringen lægger vægt på, at denne rapportering udføres effektivt og samordnes med eksisterende forpligtigelser f.eks. PRTR-forordningen. Endvidere bør rapporteringsforpligtigheden samordnes med den kommende revision af EMAS forordningen.

Regeringen er positiv overfor stramningen i reglerne om tilsyn med virksomhederne i EU i forventning om, at tilsynet i Danmark fortsat kan gennemføres som et differentieret tilsyn. Regeringen lægger særlig vægt på, at det differentierede tilsyn kan opretholdes.

Regeringen ser forslaget som et incitament til at supplere godkendelsen med standardvilkår for IPPC-virksomhederne. Forslaget ligger helt i tråd med det arbejde, som i øjeblikket pågår med at udarbejde standardvilkår for ikke-IPPC-virksomheder, og regeringen ser forslaget som en mulighed for at overføre de gode erfaringer med standardvilkår til IPPC-virksomhederne. Regeringen kan derfor støtte forslaget.

Generelt er regeringen enig i, at det er væsentligt at fremme udviklingen af ny teknologi og kan derfor støtte Kommissionens forslag hertil. Hele BAT-tankegangen er baseret på en dynamisk forbedring af miljøpræstationen. Det er derfor centralt, at der udvikles teknologi, der kan muliggøre en dynamisk stramning af BAT. Det er derfor fornuftigt at forpligte medlemslandene til en indsats for at fremme innovative teknologier. Dette gør Danmark allerede i form af regeringens indsats for miljøeffektiv teknologi.

Regeringen stiller sig dog kritisk over for visse dele af forslaget:

Regeringen af den opfattelse, at kravet om en tilstandsrapport for jord og grundvand går langt videre end nødvendigt, når man sammenligner med de gældende danske jordforureningsregler. Med jordforureningslovens regler om kortlægning er der taget hånd om at få konstateret, på hvilke arealer, der er jordforurening, som truer miljø eller sundhed. Kortlægningen forventes at være slut ca. med udgangen af 2016. Regeringen ser ikke et behov for her i slutningen af det store kortlægningsarbejde at introducere et krav om, at alle de omhandlede virksomheder, der håndterer farlige stoffer, ved nyetablering eller revision af en gældende miljøgodkendelse skal foretage en ”ny kortlægning” af jordforureningsforholdene. Oven i købet går den forlangte tilstandsrapport langt videre end blot at få konstateret, om der er en forurening. P.t. er ca. 20.000 arealer kortlagt som muligt forurenede (V1), og ca. 20.000 arealer er kortlagt som forurenede (V2). Denne kortlægning er ikke en egentlig beskrivelse af arealernes tilstand, som forudsat i direktivet. Afhængigt af, hvilke krav tilstandsrapporten vil skulle opfylde, kan det blive særdeles dyrt at få lavet en tilstandsrapport.

Regeringen mener, at indsatsen for at forebygge jord- og grundvandsforurening, skal koncentreres om at forebygge jordforurening, og at dette sker gennem vilkårene til miljøgodkendelserne og håndhævelsen af disse. Den strategi har haft stor effekt i Danmark..

Regeringen er endvidere skeptisk over for en obligatorisk forpligtigelse til periodisk monitorering af jord og grundvand på de omfattede anlæg. Den miljømæssige effekt vurderes at være ringe, men omkostningsfuld for virksomhederne. Regeringen mener, at indsatsen skal koncentreres på forebyggende tiltag vedrørende jord- og grundvandsforurening.

Regeringen finder den foreslåede omfattende anvendelse af komitéprocedurer problematisk. Det vurderes, at en række af de elementer, der foreslås underlagt komitéprocedure: 1) undtagelser for brug af BAT ved miljøgodkendelser, 2) indhold af tilstandsrapport for jord og grundvand, 3) tilrettelæggelse af tilsyn, 4) medlemslandenes rapportering, er centrale elementer, der vedrører selve direktivets anvendelsesområde og omkostninger i forbindelse med implementering. Det er derfor vigtigt at sikre, at sådanne centrale elementer fastsættes under iagttagelse af den fælles beslutningsprocedure.

9. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Der er den 2. februar 2008 fremsendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg. Den 25. marts 2008 er fremsendt revideret grundnotat om sagen til Folketingets Europaudvalg. Et samlenotat om forslaget er oversendt til Folketingets Europaudvalg forud for samråd den 10. oktober 2008. Endvidere er samlenotat om forslaget oversendt til Folketingets Europaudvalg forud for miljøministerens orientering om forslaget på møde i Folketingets Europaudvalg forud for Miljørådsmødet den 4. december 2008.

PUNKT 3

Kommissionens forslag til afgørelse om det midlertidige forbud mod brug og salg i Ungarn af genetisk modificeret majs (*Zea mays* L. linje MON 810), som udtrykker Bt cryIA(b) genet, i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/18/EF KOM (2009) 12

Vedtagelse

Revideret notat

Resumé

Artikel 23 i udsætningsdirektivet giver medlemslandene mulighed for midlertidigt at begrænse eller forbyde brug og/eller salg af GMO'er i det konkrete medlemsland, hvis der fremkommer nye eller supplerende oplysninger, der påvirker miljørisikovurderingen, efter tilladelsen er givet. Artikel 23 kan også anvendes, hvis medlemslandet som følge af revurdering af eksisterende oplysninger på baggrund af ny eller supplerende videnskabelig viden, har begrundet formodning om, at en markedsføringsgodkendt GMO udgør en risiko for menneskers sundhed eller miljøet. Et midlertidigt forbud efter artikel 23 afgøres ved komitéprocedure.

Ungarn har nedlagt forbud mod anvendelse og salg af den genetisk modificerede majslinje MON 810 i henhold til artikel 23 i udsætningsdirektivet.

På rådsmødet den 20. februar 2007 var der et kvalificeret flertal mod Kommissionens forslag om at Ungarn skulle ophæve sit forbud og Rådet vedtog med kvalificeret flertal en rådsbeslutning om begrundelsen for at afvise Kommissionens forslag. Danmark stemte imod Kommissionens forslag og støttede rådsbeslutningen.

*På grundlag af Rådets beslutning fra februar 2007 og i henhold til artikel 5, stk. 6, andet afsnit, i Rådets afgørelse 1999/468/EF genindgav Kommissionen den 21. januar 2009 sit forslag til Rådets beslutning om et midlertidigt forbud mod brug og salg i Ungarn af genetisk modificeret majs *Zea Mays* L. linje MON 810. I forslaget pålægges Ungarn igen at ophæve sit forbud mod den genetisk modificerede majslinje, der er godkendt til markedsføring i EU efter udsætningsdirektivet (dir. 2001/18/EF.*

Jf. art. 5, stk.6 andet afsnit i ovennævnte Rådsbeslutning kan Kommissionen – såfremt et kvalificeret flertal har tilkendegivet at være imod et forslag – behandle forslaget på ny og forelægge Rådet et ændret forslag, forelægge sit forslag på ny eller fremsætte forslag til en retsakt.

1. Status

Den 21. januar 2009 genindgav Kommissionen sit forslag til Rådets beslutning om et midlertidigt forbud mod brug og salg i Ungarn af genetisk modificeret majs *Zea Mays* L. linje MON 810. I

forslaget pålægges Ungarn at ophæve sit forbud mod den genetisk modificerede majslinje, der er godkendt til markedsføring i EU efter udsætningsdirektivet (Dir. 2001/18/EØF).

Artikel 23 i udsætningsdirektivet (Dir. 2001/18/EØF) giver medlemslandene mulighed for midlertidigt at begrænse eller forbyde brug og/eller salg af GMO'er i det konkrete medlemsland, hvis der fremkommer nye eller supplerende oplysninger, der påvirker miljørisikovurderingen, efter tilladelsen er givet. Artikel 23 kan også anvendes, hvis medlemslandet som følge af revurdering af eksisterende oplysninger på baggrund af ny eller supplerende videnskabelig viden, har begrundet formodning om, at en markedsføringsgodkendt GMO udgør en risiko for menneskers sundhed eller miljøet. Et midlertidigt forbud efter artikel 23 afgøres ved komitéprocedure.

Godkendelse til markedsføring af MON 810 (ansøgning C/F/95/12-02) blev givet af Frankrig den 3. august 1998 efter Kommissionsbeslutning 98/294/EF af 22. april 1998. Danmark undlod at stemme ved afstemningen om godkendelse til markedsføring, idet den danske holdning var, at der skulle foreligge et monitoringsprogram for udvikling af resistens inden afstemningen fandt sted. Derudover havde Danmark ingen miljø- eller sundhedsmæssige betænkeligheder.

Den 20. januar 2006 informerede Ungarn Kommissionen om beslutningen om at forbyde anvendelse og salg af den genetisk modificerede majslinje MON 810 i henhold til artikel 23 i udsætningsdirektivet.

Ungarns argumenter for at nedlægge forbud drejer sig primært om bekymringer for den biologiske aktivitet i jorden, fordi der ophobes Bt-toksin og om effekter på andre organismer herunder truede sommerfugle. Endvidere fremfører Ungarn, at den oprindelige risikovurdering ikke tog hensyn til det specielle miljø, der er i Ungarn, da vurderingen er gennemført inden Ungarn blev medlem af EU. Som begrundelse for forbuddet har Ungarn vedlagt dokumentation som består af relativt kortfattede konferencereferater og et artikeludkast. Der er ikke fremlagt datamateriale eller egentlige videnskabelige artikler.

Kommissionen anmodede GMO-panelet under Den Europæiske Fødevare Autoritet (EFSA) om at udtale sig om, hvorvidt det ungarske materiale er i overensstemmelse med de krav der er stillet i artikel 23 og om, hvorvidt den nye information påvirker den risikovurdering, der tidligere er gennemført set i lyset af den eksisterende information og på basis af ny videnskabelig viden.

EFSA udtalte sig om sagen den 8. juni 2005, og konkluderede, at der ikke er ny viden, der ændrer på den tidligere gennemførte miljømæssige risikovurdering, og at der ikke er nogen speciel videnskabelig begrundelse i forhold til risiko for menneskers sundhed og miljøet, der kan give anledning til et forbud i Ungarn. Endvidere opfordrer EFSA til at medlemslandene, når de nedlægger forbud efter artikel 23, skal ledsage forbuddet med en risikovurdering samt dokumentation for nye videnskabelige data af en kvalitet, der egner sig til yderligere videnskabelig diskussion.

På foranledning af Rådet i forbindelse med behandlingen af en lignende sag om midlertidigt forbud mod MON 810 i Østrig blev EFSA igen hørt i slutningen af 2005.

EFSA konkluderede i sin udtalelse af 29. marts 2006, at der ikke er grund til at tro, at en fortsat markedsføring af MON 810 vil have uønskede konsekvenser for menneskers sundhed eller miljøet set i forhold til vilkårene i godkendelsen.

I september 2006 fremsendte Ungarn nye oplysninger i sagen i form af yderligere juridiske og videnskabelige argumenter for at opretholde Ungarns midlertidige artikel 23-forbud. Samtidig anmodede Ungarn EFSA om – på baggrund af disse nye oplysninger - at revurdere sin tidligere udtalelse fra 8. juni 2005.

EFSA svarede i brev af 15. september 2006 til Kommissionen at EFSA er enige i at Ungarn har specielle miljøer og insekt arter af særlig økologisk interesse. Derimod mente EFSA ikke, at Ungarns påstand om, at anvendelse af MON810-majs have alvorlige miljømæssige konsekvenser på jord og visse beskyttede sommerfugle var tilstrækkeligt underbygget. Efter EFSA's vurdering er den fremsendte dokumentation ikke af en type og kvalitet som gør EFSA i stand til at komme til samme konklusion. Efter at have vurderet det fremsendte materiale er det EFSA's vurdering, at materialet ikke indeholder nye oplysninger der ændrer EFSA's tidligere videnskabelige udtalelse (af 8. juni 2005) om Ungarns anvendelse af sikkerhedsklausulen for MON 810-majs.

Kommissionen forelagde den 18. september 2006 det udvalg, der er nedsat i henhold til art. 30 i Dir 2001/18/EF et udkast til beslutning, hvori den anmoder Ungarn om at ophæve sine beskyttelsesforanstaltninger. Udvalget kunne dog ikke afgive udtalelse om udkastet.

Forslaget blev derefter sat på dagsordenen for rådsmøde (miljø) den 20. februar 2007 med henblik på vedtagelse.

På rådsmødet den 20. februar 2007 var der et kvalificeret flertal mod Kommissionens forslag og Rådet vedtog med kvalificeret flertal en rådsbeslutning om begrundelsen for at afvise Kommissionens forslag. Danmark stemte imod Kommissionens forslag og støttede rådsbeslutningen.

Ungarn forelagde den 30. november 2007 Kommissionen yderligere oplysninger vedrørende dyrkningen af *Zea mays* L. linje MON 810 for at begrunde sin foranstaltning.

På baggrund heraf blev EFSA den 18. april 2008 anmodet om at vurdere, hvorvidt de af Ungarn forelagte oplysninger berørte miljørisikovurderingen, og om der forelå præcise begrundelser til at antage, at ovennævnte majs sort kunne udgøre en miljørisiko, for så vidt angår de nævnte anvendelser i tilladelsen.

I sine udtalelser af 2. juli 2008 (offentliggjort den 11. juli 2008) bekræftede EFSA sine tidligere konklusioner vedrørende sikkerheden ved *Zea mays* L. linje MON 810 og slog fast, at den ikke havde fundet nyt videnskabeligt materiale eller nye videnskabelige oplysninger, som gav anledning til at ændre den tidligere risikovurdering, som var gennemført på dette produkt. EFSA fastslog endvidere, at de af Ungarn forelagte oplysninger ikke indeholdt videnskabelige beviser på, at Ungarns miljø adskiller sig så meget fra andre regioner i EU, at det berettiger til særlige risikovurderinger i stedet for dem, som gennemførtes for andre regioner i EU.

På denne baggrund finder Kommissionen at Ungarn bør tilbagekalde sin beskyttelsesforanstaltning, for så vidt angår brug og salg af *Zea mays* L. linje MON 810.

På grundlag af Rådets beslutning fra februar 2007 og i henhold til artikel 5, stk. 6, andet afsnit, i Rådets afgørelse 1999/468/EF genindgav Kommissionen sit forslag til hvilke foranstaltninger, der skal træffes, og underrettede Europa-Parlamentet.

Jf. art. 5, stk. 6 andet afsnit i nævnte Rådsbeslutning kan Kommissionen – såfremt et kvalificeret flertal har tilkendegivet at være imod et forslag – behandle forslaget på ny og forelægge Rådet et ændret forslag eller forelægge sit forslag på ny.

Monsanto har i april og maj 2007 fremsendt ansøgning om at få fornyet EU-godkendelsen af MON810, herunder også til dyrkning. Denne ansøgning er fortsat under behandling.

2. Formål og indhold

Ifølge forslaget til Kommissionens beslutning kan de foranstaltninger, som Ungarn har taget om at forbyde anvendelse og salg af den genetisk modificerede majslinje MON 810, ikke begrundes efter artikel 23 i udsætningsdirektivet. Ungarn skal derfor træffe de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme beslutningen senest 20 dage efter meddelelse af beslutningen.

3. Nærhedsprincippet

Beslutningen skal sikre, at Ungarn gennemfører en allerede vedtagen retsakt, som giver tilladelse til markedsføring i EU af den genetisk modificerede majslinje MON 810. Det vurderes derfor, at nærheds- og proportionalitetsprincippet er opfyldt.

4. Konsekvenser for Danmark

Gældende dansk ret og forslagets lovgivningsmæssige konsekvenser

En godkendelse til markedsføring af en genetisk modificeret organisme kan gives efter reglerne i udsætningsdirektivet (2001/18/EF), som er gennemført i dansk ret i lov om miljø og genteknologi (lovbekendtgørelse nr. 981 af 3. december 2002). Udsætningsdirektivet er et totalharmoniseringsdirektiv og en godkendelse til markedsføring gælder derfor i hele EU.

En vedtagelse af beslutningsforslaget vurderes ikke at få lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark, idet forslaget alene er rettet mod Ungarn.

Forslagets økonomiske og erhvervsadministrative konsekvenser

En vedtagelse af beslutningsforslaget vurderes ikke at få økonomiske og erhvervsadministrative konsekvenser for Danmark, idet forslaget alene er rettet mod Ungarn. Såfremt Kommissionens forslag afvises kan det medføre gengældelsesforanstaltninger fra USA, Canada og Argentina. Der kan blive tale om substantielle gengældelsesforanstaltninger, der oftest målrettes følsomme produkter som landbrugsprodukter, og de må forventes at ramme en bred kreds af EU-lande, herunder også eksport fra Danmark.

Beskyttelsesniveau

Forslaget vurderes at have en neutral påvirkning af beskyttelsesniveauet i Danmark.

5. Høring

I forbindelse med sagens behandling i komiteen den 18. september 2006 blev den forelagt Miljøspecialudvalget. Landbrugsrådet anbefalede i den forbindelse regeringen til at stemme for Kommissionens forslag.

Sagen blev den 23. januar 2007 forelagt Miljøspecialudvalget forud for rådsmødet den 20. februar 2007, hvor der ikke fremkom bemærkninger.

Sagen blev forelagt Miljøspecialudvalget den 4. februar 2009, hvor der fremkom følgende bemærkninger:

Greenpeace støttede den danske holdning om at støtte det ungarske forbud mod MO 810 men anførte at begrundelsen herfor burde være mere uddybet og forholde sig til de nye data fra Ungarn, brevet fra Frankrig om deres nationale forbud samt resultatet af efterårets GMO-drøftelser i miljørådet.

Landbrugsrådet støttede Kommissionens forslag og var bekymret for de handelspolitiske konsekvenser af en eventuel afvisning af forslaget. Landbrugsrådet udtrykte også bekymring for en eventuel spredningseffekt af at støtte medlemslandene i sådanne sager

Hertil svarede formanden, at begrundelsen for den danske holdning fortsat var, at MON 810 - der er godkendt i 1998 efter det gamle udsætningsdirektiv - ikke har gennemgået den omfattende og fuldstændige risikovurdering som der er krav til i det nye udsætningsdirektiv og at der i forbindelse med godkendelsen af MON 810 ikke systematisk er inddraget de forskellige landbrugsstrukturer og regionale økologiske karakteristika i Ungarn.

NOAH havde fremsendt skriftlige bemærkninger, hvori NOAH oplyser, at organisationen i forbindelse med møde i Rådet (miljø) den 4.-5. december skrev til miljøministeren om det nye østrigske langtidsforsøg med Monsanto's GMO-majs NK603 x MON 810, offentliggjort i november 2008, som påviser alvorlige sundhedsrisici ved denne GMO-afgrøde.

NOAH oplyser, at det østrigske forsøg er et af de meget få langtids fodringsforsøg, der nogensinde er gennemført med GMO-afgrøder. Forsøget har påvist, at mus fodret med GMO-majs (NK603 x MON810) fik nedsat fertilitet og bl.a. producerede færre afkom end mus fodret med ikke-GMO-majs. Forsøget viser således en tydelig skadelig virkning ved længere tids indtagelse af denne GMO-fødevarer. Hvorvidt andre GMO-afgrøder har uforudsete skadevirkninger ved længere tids indtagelse kan alene afgøres ved udførelsen af langtidsforsøg som det omtalte. Det er NOAH's holdning, at så længe, det ikke entydigt er bevist, at MON 810 ikke har den samme sundhedsrisici som krydsningen NK603 x MON 810 bør de omtalte lande være i deres fulde ret til at følge forsigtighedsprincippet og forbyde sorterne. Endelig er det NOAH's opfattelse, at så længe der hersker den tvivl om sundhedsrisici ved MON 810, som det nye østrigske forsøg har rejst, bør medlemsstaterne have forbeholdt retten til at forbyde denne og sorter udviklet fra denne på deres område.

6. Forhandlingssituationen

Kommissionens forslag har endnu ikke været drøftet blandt medlemslandene.

7. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Grundnotat om forslaget til kommissionsbeslutning er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 25. november 2004. Revideret grundnotat om forslaget er oversendt til Folketingets Europaudvalg forud for afstemningen i forskriftskomiteen den 18. september 2006. Samlenotat om forslaget blev oversendt til Folketingets Europaudvalg den 1. februar 2007 forud for ministerens forelæggelse af forslaget til forhandlingsoplæg på møde i udvalget den 9. februar 2007.

8. Dansk holdning

Ekspertter fra Danmarks Miljøundersøgelser, Plantedirektoratet og Danmarks Fødevarerforskning er blevet hørt i sagen i forbindelse med Ungarns forbud mod MON 810 i januar 2006.

De har forholdt sig til, om det fremsendte materiale giver en begrundet formodning om, at MON 810 udgør en risiko for menneskers sundhed eller miljøet, således at Ungarn har grund til at begrænse eller forbyde brug og/eller salg samt til om det materiale, som Ungarn har fremsendt, giver anledning til kommentarer til eller ændringer i den risikovurdering, som Danmark tidligere har gennemført af MON 810.

Ekspertterne udtalte samstemmende, at det ungarske materiale ikke er tilstrækkelig vægtigt til at kunne begrunde et forbud mod MON 810 i Ungarn ud fra kriterierne om risici for menneskers sundhed og miljøet. De vurderede ligeledes, at det fremsendte materiale ikke gav grund til at ændre den tidligere danske risikovurdering af MON 810.

På den baggrund var det Danmarks holdning, at Ungarn burde opfordres til at fremsende yderligere dokumentation for deres vurdering.

Som konsekvens af denne holdning undlod Danmark at stemme om forslaget til afgørelse på komitemødet den 18. september 2006.

Ungarn fremsendte i september 2006 yderligere materiale i sagen. Ekspertene er blevet hørt om det nye materiale fra Ungarn giver anledning til kommentarer eller ændringer i den risikovurdering som er gennemført i forbindelse med tilladelsen til markedsføring af majslinjen MON810. Ekspertene var enige og konkluderede, at det nye materiale ikke gav grund til at ændre den tidligere danske risikovurdering af MON 810.

Ekspertene var dog enige med de ungarske myndigheder i, at der potentielt kan forekomme uønskede effekter på ikke-målorganismer (specielt via spredning af GM-pollenet til sommerfuglelarvernes fødeplanter). Ekspertene anbefalede derfor, at der ved dyrkning af MON810-majsen bør foretages en overvågning af ændringer i bestandene af eventuelle sjældne sommerfugle i områder tæt ved dyrkningsarealerne.

I øvrigt var ekspertene enige med EFSA i, at de fremsendte dokumenter som anvendtes til at underbygge de fremsatte udtalelser om at majsen potentielt kan være en risiko for miljøet alle er af en type (abstracts og posters) som ikke gjorde det muligt at vurdere de konklusioner som udledes af de udførte forsøg.

Ungarn fremlagde den 30. november 2007 Kommissionen yderligere oplysninger vedrørende dyrkning MON 810 for at begrunde sin foranstaltning.

På baggrund heraf blev EFSA den 18. april 2008 af Kommissionen anmodet om at vurdere, hvorvidt de af Ungarn forelagte oplysninger berørte miljørisikovurderingen, og om der forelå præcise begrundelser til at antage, at ovennævnte majssort kunne udgøre en miljørisiko, for så vidt angår de nævnte anvendelser i tilladelsen.

I sine udtalelser af 2. juli 2008 (offentliggjort den 11. juli 2008) bekræftede EFSA sine tidligere konklusioner vedrørende sikkerheden ved *Zea mays* L. linje MON 810 og slog fast, at den ikke havde fundet nyt videnskabeligt materiale eller nye videnskabelige oplysninger, som gav anledning til at ændre den tidligere risikovurdering, som var gennemført på dette produkt. EFSA fastslog endvidere, at de af Ungarn forelagte oplysninger ikke indeholdt videnskabelige beviser på, at Ungarns miljø adskiller sig så meget fra andre regioner i EU, at det berettiger til særlige risikovurderinger i stedet for dem, som gennemførtes for andre regioner i EU.

EFSA's udtalelse fra juli 2008 er blevet forelagt de danske eksperter.

DMU konkluderer i sin udtalelse, at EFSA's GMO panelet ikke har fundet indikationer på nye uønskede effekter eller effekter som tidligere ikke er blevet vurderet som ubetydelige.

Baseret på disse oplysninger og en tidligere risikovurdering samt direkte ekspertudtalelse til GMO panelet vedr. collemboler (gruppen af larver som også omfatter sommerfuglelarver) har DMU har

ingen indsigelser mod markedsføring og dyrkning af MON810-majs under forudsætning af at populationer af sjældne sommerfugle overvåges i områder tæt ved dyrkningsarealerne.

Fødevareinstituttet udtaler, at samlet set er det instituttets vurdering at EFSA fagligt har begrundet at fastholde deres tidligere vurdering af MON810. Vi har som EFSA endnu ikke set faglige begrundelser for at betragte Ungarn som værende forskelligt fra andre regioner der kunne give anledning til at forvente risikovurderingen ikke er dækkende.

Konklusionen er derfor at vi ikke har set faglig begrundelse for at ændre på vores tidligere vurdering af MON810 og støtter fuldt EFSA's vurdering.

Plantedirektoratet finder, at EFSA's udtalelse af 2. juli 2008 baserer sig på en vurdering af fire ungarske rapporter samt et møde mellem ungarske videnskabsfolk, repræsentanter fra de ungarske kompetente myndigheder og eksperter fra EFSA's GMO-panel.

EFSA konkluderer i sin udtalelse, at de fremlagte ungarske data ikke påviser særlige risici for mikrobielle samfund i jorden, nematoder, collemboler eller truede ikke-målsommerfugle i Ungarn.

Plantedirektoratet konstaterer, at EFSA nu har haft mulighed for at forholde sig til de særlige regionale økologiske forhold i Ungarn, og at dette ikke har givet EFSA anledning til at ændre på sin oprindelige risikovurdering af MON810-majs. Det er på den baggrund Plantedirektoratets opfattelse, at der derfor næppe længere kan henvises til, at forholdene i Ungarn ikke har været inddraget i risikovurderingen af MON810-majs.

På baggrund af eksperternes udtalelser er det Danmarks holdning, at Ungarn indtil videre ikke på tilstrækkelig vis har forelagt nye oplysninger, der gør det muligt at vurdere om den allerede godkendte genetisk modificerede majs (MON810) udgør en risiko for menneskers sundhed eller miljøet i Ungarn.

På rådsmødet den 20. februar 2007, hvor Kommissionens forslag første gang blev behandlet i rådet tilsluttede Danmark sig som del af et kvalificeret flertal en rådsbeslutning om, at der f.s.v.a. MON 810 samlet set er grundlag for at afvise Kommissionens forslag.

Rådsbeslutningen henviser til, at MON 810 i sin tid er godkendt efter det gamle udsætningsdirektiv 90/220/EF, som senere er erstattet af det nye direktiv 2001/18/EF, der indeholder harmoniserede miljørisikovurderingskriterier. Det betyder at MON 810 ikke er blevet vurderet i forhold til de nye og omfattende procedurer og principper for risikovurderingen der er fastsat i det nye udsætningsdirektiv. I forlængelse heraf henvises der i rådsbeslutningen samtidig til behovet for f.s.v.a. MON810 en risikovurdering med mere systematisk inddragelse af de forskellige landbrugsstrukturer og regionale økologiske karakteristika.

Det er Danmarks holdning, at de supplerende oplysninger i sagen ikke ændrer ved rådets begrundelse for at forkaste Kommissionens forslag da sagen blev behandlet i Rådet den 20. februar 2007 og som Danmark tilsluttede sig. Hertil kommer, at Ungarn ikke var medlem af EU da MON 810 i sin tid blev risikovurderet og godkendt til markedsføring i EU.

PUNKT 4

Kommissionens forslag til Rådets beslutning om midlertidigt forbud mod dyrkning i Østrig af genetisk modificeret majs (Zea mays L. linje MON810) i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/18/EF.

KOM (2009) 56 endelig

og

Kommissionens forslag til Rådets beslutning om midlertidigt forbud mod dyrkning i Østrig af genetisk modificeret majs (Zea mays L. linje T25) i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/18/EF.

KOM (2009) 51 endelig

Vedtagelse

Revideret notat

Resumé

I Kommissionens forslag til Rådsbeslutning pålægges Østrig at ophæve et midlertidigt forbud mod dyrkning af to genmodificerede majs linjer, hvor Østrig har anvendt beskyttelsesklausulen jf. dir 2001/18/EF, art 23. for så vidt angår dyrkningsaspektet. Kommissionen har to gange tidligere fremsat næsten enslydende forslag (hvor import og forarbejdning til foder og fødevarer også var omfattet) som blev forkastet af Rådet den 24. juni 2005 og den 18. december 2006 begge gange med kvalificeret flertal. Danmark var del af flertallet.

Kommissionen fremsatte herefter et forslag, der alene vedrørte fødevare- og foderaspektet af Østrigs forbud. I det der ikke kunne opnås kvalificeret flertal imod Kommissionens forslag på rådsmødet den 30. oktober 2007, vedtog Kommissionen den 7. maj 2008 sit forslag, hvorefter Østrig skulle tage alle nødvendige skridt til ophævelse af forbuddet mod import og fremstilling af fødevarer og foderprodukter fremstillet af de to genetisk modificerede majssorter.

Østrigs midlertidige forbud mod de to genetisk modificerede majssorter omfatter således for nuværende alene dyrkningsaspektet, som Kommissionen nu foreslår ophævet.

Der er ikke fremkommet nye oplysninger fra Østrig der fagligt begrundet Østrigs anvendelse af beskyttelses-klausulen i forhold til de to majs-linjer.

Imidlertid er der fortsat tvivl om, hvorvidt Kommissionen har behandlet sagen korrekt på grund af uklare overgangsregler mellem det gamle udsætningsdirektiv (90/220/EØF) og det nye direktiv (2001/18/EF).

1. Status

Forslaget er fremsat under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/18/EF om udsætning i miljøet af genetisk modificerede organismer og om ophævelse af Rådets direktiv 90/220/EF, særlig art. 23, stk. 2.

I forslagene pålægges Østrig at ophæve et midlertidigt forbud mod dyrkning af to genmodificerede majslinjer (Mon 810 og T25), hvor Østrig har anvendt beskyttelsesklausulen jf. dir 2001/18/EF, art 23

Forslag til Rådets beslutning om midlertidigt østrigsk forbud mod de to majs-linjer har i en form hvor import og forarbejdning til foder og fødevarer også var omfattet, to gange tidligere været fremsat af Kommissionen.

Grundnotat herom blev oversendt til Folketingets Europaudvalg den 25. november 2004.

Sagen blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 17. juni 2005 til forhandlingsoplæg og til orientering den 15. december 2006.

Forslagene var på dagsordenen for Rådet(miljø) den 24. juni 2005 og den 18. december 2006. Begge gange stemte Danmark imod forslagene. Forslagene blev forkastet af Rådet med kvalificeret flertal.

Kommissionen fremsatte herefter et forslag, der alene vedrørte fødevare- og foderaspektet af Østrigs forbud. Forslaget var på dagsordenen for Rådsmødet(miljø) den 30. oktober 2007, hvor Danmark stemte imod forslaget.

Da der ikke kunne opnås kvalificeret flertal imod Kommissionens forslag på rådsmødet den 30. oktober 2007 vedtog Kommissionen den 7. maj 2008 sine forslag, hvorefter Østrig skulle tage alle nødvendige skridt til ophævelse af forbuddet mod import og fremstilling af fødevarer og foderprodukter fremstillet af de to genetisk modificerede majssorter. Østrigs midlertidige forbud mod de to genetisk modificerede majssorter omfatter således for nuværende alene dyrkningsaspektet, som Kommissionen nu foreslår ophævet.

Forslagene er sat på dagsordenen for Rådet (miljø) den 5. marts 2009 til vedtagelse. Forslagene skal ikke behandles af Europa-Parlamentet.

2. Formål og indhold

Formålene med forslagene er, at Rådet træffer beslutning om, at de foranstaltninger som Østrig har truffet til at forbyde dyrkning af de to linjer genetisk modificeret majs ikke kan begrundes efter art.

23 i dir. 2001/18/EF og at Østrig skal træffe de nødvendige foranstaltninger til at efterkomme denne beslutning; dvs. ophæve forbuddene.

De genetisk modificerede linjer Zea mays L. linje MON 810 og linje T25 er ved Kommissionens beslutning i medfør af del C i direktiv 90/220/EØF blevet godkendt til markedsføring og de franske myndigheder har givet tilladelse til markedsføring af disse linjer.

I overensstemmelse med art. 16 i dir. 90/220/EØF underrettede Østrig efterfølgende Kommissionen om sin beslutning om midlertidigt at forbyde markedsføringen af de to linjer og angav årsagerne hertil.

Dir. 90/220/EØF blev ophævet ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/18/EF om udsætning i miljøet af genetisk modificerede organismer og i januar 2004 anmodede Kommissionen Østrig om i lyset af den nye lov ramme at tage sin beskyttelsesklause op til overvejelse og i givet fald at forny anmeldelsen i medfør af dir. 2001/18/EF.

I overensstemmelse med art. 23 i dir 2001/18/EF forelagde Østrig Kommissionen yderligere supplerende oplysninger til støtte for den allerede truffne beskyttelsesklauseforanstaltning.

Den Europæiske Fødevarsikkerhedsorganisation (EFSA), der blev hørt i overensstemmelse med art 28, stk.1 i dir. 2001/18/EF, konkluderede i sin udtalelse af 8. juli 2004, at de af Østrig forelagte oplysninger ikke indeholdt nyt videnskabeligt materiale, der kunne berettige et forbud i Østrig mod de to majs-linjer.

Et udkast til en kommissionsbeslutning om at pålægge Østrig at tilbagekalde sin nationale beskyttelsesklause blev derfor forelagt til udtalelse i udvalget i art. 30 i dir. 2001/18/EF, men udvalget afgav ikke udtalelse, hvorfor Kommissionen i henhold til art. 5, stk. 4 i afgørelse 199/468/EF skal forelægge beslutningsforslaget for Rådet.

På sit møde den 24. juni 2005 tilkendegav Rådet(miljø), at det med kvalificeret flertal modsatte Kommissionens forslag. Rådet opfordrede dog Kommissionen i en erklæring til at indhente yderligere oplysninger om de pågældende genetisk modificerede organismer og gøre sig yderligere overvejelser om de østrigske forholdsreglers berettigelse.

Efter at have undersøgt det af Østrig forelagte nye materiale, vurderede EFSA i en udtalelse af 29. marts 2006, at der ingen grund var til at tro, at fortsat markedsføring af de to majs-linjer kunne skade menneskers og dyrs sundhed eller miljøet.

Under hensyntagen til Rådets erklæring af 24. juni 2005 og efter at have hørt EFSA mener Kommissionen ikke at forslagene bør ændres og genforelagde derfor Rådet sine forslag.

Rådet (miljø) tilkendegav den 18. december 2006, at det med kvalificeret flertal igen modsatte sig forslagene. Rådet henviste i sin afgørelse til miljørisikovurderingen og anførte, at der ved miljørisikovurderingen mere systematisk burde tages hensyn til de forskellige landbrugsstrukturer og de enkelte regioners økologiske karaktertræk i EU. Danmark stemte imod Kommissionens forslag og støttede rådsbeslutningen.

Kommissionen forelagde herefter et ændret forslag til rådsbeslutning, der kun omhandlede fødevarer- og foderaspektet af Østrigs forbud, nemlig forbuddet mod import og forarbejdning til fødevarer- og foderbrug.

Kommissionen anførte i forslagene, at der i Rådets afgørelse kun blev henvist til miljøaspektet i beskyttelsesklausulen, nemlig dyrkning.

Samtidig anfører Kommissionen, at de øvrige aspekter af godkendelserne af de to GMO-majslinjer (MON 810 og T25) er ens over hele Europa og vurderet af EFSA til formentlig ikke at ville skade menneskers og dyrs sundhed.

På den baggrund fandt Kommissionen, at forslaget burde ændres til kun at omhandle fødevarer- og foderaspektet af Østrigs forbud, nemlig forbuddet mod import og forarbejdning til fødevarer- og foderbrug.

Da der ikke kunne opnås kvalificeret flertal imod Kommissionens forslag på rådsmødet den 30. oktober 2007 vedtog Kommissionen den 7. maj 2008 sine forslag, hvorefter Østrig skulle tage alle nødvendige skridt til ophævelse af forbuddet mod import og fremstilling af fødevarer og foderprodukter fremstillet af de to genetisk modificerede majssorter.

Efter denne beslutning har Østrig iværksat indsamling af relevant videnskabeligt materiale som Østrig fandt at skulle retfærdiggøre beskyttelsesklausulforanstaltningerne m.h.t. dyrkning, særlig henvisningen til forskelle i landbrugsstrukturen og regionale økologiske karakteristika.

I april 2008 anmodede Kommissionen EFSA om at vurdere det materiale, som de Østrigske myndigheder havde fremsendt.

EFSA vedtog sin udtalelse den 4. december 2008 og konkluderede, at der med hensyn til de to majs-linjer ikke er af Østrig er fremlagt nogen særlig videnskabelig bevisførelse med hensyn til risici for menneskers og dyrs sundhed og miljøet der kunne retfærdiggøre anvendelsen af beskyttelsesklausulen jf. art. 23.

Under henvisning til EFSA's udtalelse har Kommissionen derfor nu fremsat forslag til, at Østrig pålægges at ophæve beskyttelsesklausulforanstaltningerne vedr. dyrkning af de to majs-linjer.

3. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

4. Konsekvenser for Danmark

Gældende dansk ret og forslagens lovgivningsmæssige konsekvenser

En godkendelse til markedsføring af en genetisk modificeret organisme kan gives efter reglerne i udsætningsdirektivet (2001/18/EF), som er gennemført i dansk ret i lov om miljø og genteknologi (lovbekendtgørelse nr. 981 af 3. december 2002). Udsætningsdirektivet er et totalharmoniseringsdirektiv og en godkendelse til markedsføring gælder derfor i hele EU.

En vedtagelse af beslutningsforslaget vurderes ikke at få lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark, idet forslaget alene er rettet mod Østrig.

Forslagets økonomiske og erhvervsadministrative konsekvenser

En vedtagelse af beslutningsforslaget vurderes ikke at få økonomiske og erhvervsadministrative konsekvenser for Danmark, idet forslaget alene er rettet mod Østrig. Såfremt Kommissionens forslag afvises kan det medføre gengældelsesforanstaltninger fra USA, Canada og Argentina. Der kan blive tale om substantielle gengældelsesforanstaltninger, der oftest målrettes følsomme produkter som landbrugsprodukter, og de må forventes at ramme en bred kreds af EU-lande, herunder også eksport fra Danmark.

Beskyttelsesniveau

Forslaget vurderes at have en neutral påvirkning af beskyttelsesniveauet i Danmark.

5. Høring

Den første version af forslagene har været forelagt Danmarks Miljøundersøgelser, Plantedirektoratet og Danmarks Fødevareforskning som enstemmigt udtalte, at de støttede EU's videnskabelige kommitter og Den Europæiske Fødevareautoritet i, at der ikke i nogen af sagerne er præsenteret nye videnskabelige resultater, der giver anledning til revurdering af de risikovurderinger, der førte til godkendelse af GMO-produkterne i EU.

I forbindelse med, at Kommissionen genfremsatte forslagene blev de igen forelagt de tre institutioner med henblik på en afklaring af, om de oplysninger, som Østrig efterfølgende meddelte Kommissionen gav anledning til en ændret vurdering af berettigelsen af Østrigs anvendelse af beskyttelsesklausuler.

Danmarks Miljøundersøgelser, Plantedirektoratet og Danmarks Fødevareforskning meddelte, at de af Østrig nu fremførte argumenter og oplysninger vedr. miljømæssige risici ved MON810 og T25-majs ikke gav anledning til ændringer i de tre institutioners tidligere fremsendte vurderinger af majsplanterne.

Sagen har været drøftet i EU-specialudvalget for miljøspørgsmål på møde den 29. november 2006, hvor følgende bemærkning fremkom:

Greenpeace oplyste, at organisationen støtter oplægget om at stemme imod Kommissionens forslag, men finder at Danmark bør stemme nej til forslagene med den begrundelse, at der knytter sig en række konkrete problemer til de to GMO'er.

Sagen har været forelagt Miljøspecialudvalget i februar 2009, hvor der er indkommet følgende høringssvar:

Erhvervs- og Byggestyrelsen har ingen bemærkninger til forslaget.

Fagligt Fælles Forbund støtter, at Danmark stemmer imod forslagene, ud fra de bemærkninger som er opřidset i rammenotatet, og ud fra den holdning at der skal foretages en vurdering af den samfundsmæssige nytteværdi før en eventuel ændret holdning.

Landbrugsraadet noterer sig, at der ikke er noget der tyder på, at dyrkningen af de pågældende GM-majslinjer vil udgøre en risiko for menneskers og dyrs sundhed eller for miljøet. Derfor finder Landbrugsraadet, at der ikke er tilstrækkelige vægtige argumenter, som kan begrunde Østrigs ønske om et forbud, hvorfor Landbrugsraadet skal opfordre Danmark til at støtte Kommissionen i en afvisning af Østrigs ønske om forbud.

Landbrugsraadet finder endvidere, at der ikke i medfør af udsætningsdirektivet bør kunne træffes beslutning om forbud mod bestemte GMO'er i bestemte områder begrundet i forskelle i landbrugsstrukturen og regionale økologiske karakteristika, som påberåbt af Østrig. Sådanne hensyn kan derimod tages i forbindelse med regler om sameksistens, som Landbrugsraadet finder Danmark skal opfordre Kommissionen til på det kraftigste at indskærpe overfor Medlemsstaterne de skal fastlægge.

6. Forhandlingssituationen

Forslagene har ikke været drøftet blandt medlemslandene.

7. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Grundnotat om forslagene blev oversendt til Folketingets Europaudvalg den 25. november 2004. Sagen blev forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg den 17. juni 2005 og til orientering hhv. den 15. december 2006 og den 26. oktober 2007.

8. Regeringens foreløbige generelle holdning

På rådsmøderne den 24. juni 2006, den 18. december 2006 og den 30. oktober 2007 stemte Danmark imod de to forslag til Kommissionsbeslutning om Østrigs brug af beskyttelsesklausulen i forhold til majslinjerne MON810 og T25.

Danmarks stillingtagen var begrundet i, at det nye udsætningsdirektiv (2001/18/EF) ikke indeholdt overgangsbestemmelser, der angiver hvorledes fællesskabet skal forholde sig til sager under det gamle udsætningsdirektiv, hvorefter Østrig har påberåbt sig den daværende sikkerhedsklausul i art. 16. Det vurderedes fra dansk side, at det var uklart om Kommissionens fremgangsmåde i forbindelse med overførslen af sagerne fra det gamle udsætningsdirektiv til det nye var korrekt.

På rådsmødet den 18. december 2006 tilsluttede Danmark sig som del af et kvalificeret flertal en rådsbeslutning om, at der f.s.v.a. MON 810 og T25 samlet set er grundlag for at afvise Kommissionens forslag.

Rådsbeslutningen henviser til, at både MON 810 og T25 i sin tid er godkendt efter det gamle udsætningsdirektiv 90/220/EF, som senere er erstattet af det nye direktiv 2001/18/EF, der indeholder harmoniserede miljørisikovurderingskriterier. Det betyder at MON 810 ikke er blevet vurderet i forhold til de nye og omfattende procedurer og principper for risikovurderingen der er fastsat i det nye udsætningsdirektiv. I forlængelse heraf henvises der i rådsbeslutningen samtidig til behovet for f.s.v.a. MON 810 og T25 en risikovurdering med mere systematisk inddragelse af de forskellige landbrugsstrukturer og regionale økologiske karakteristika.

Danmark har allerede tre gange tidligere taget stilling til Kommissionens forslag om Østrigs anvendelse af beskyttelsesklausulen. Det er fortsat Danmarks holdning, at det er uklart om Kommissionens fremgangsmåde i forbindelse med overførslen af sagerne fra det gamle udsætningsdirektiv er korrekt. Det er samtidig Danmarks holdning, at der ikke foreligger nye oplysninger der ændrer ved rådets begrundelse - som det fremgår af rådsbeslutningen - for at forkaste Kommissionens forslag da sagen blev behandlet i Rådet den 18. december 2006 og som Danmark tilsluttede sig.

PUNKT 5

Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om organisationers frivillige deltagelse i en fællesskabsordning for miljøledelse og miljørevision (EMAS)

KOM(2008) 402 endelig

Politisk drøftelse

Nyt notat

Resume

Kommissionen vedtog d. 16. juli 2008 et forslag til revision af forordningen om virksomheders frivillige deltagelse i en fællesskabsordning for miljøledelse og miljørevision (EMAS). Med forslaget fastholdes de gode elementer i den hidtidige forordning. Formålet er at styrke ordningen ved at gøre den mere effektiv og attraktiv, således at flere organisationer og virksomheder tilslutter sig, og miljøpræstationerne dermed forbedres.

1. Status

Kommissionen vedtog d. 16. juli 2008 ovennævnte forslag. Rådssekretariatet sendte forslaget til medlemslandene dateret d. 29. juli 2008, og det foreligger i en dansk sprogversion. Forslaget har hjemmel i TEF artikel 175 og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i TEF artikel 251.

Der er oversendt grundnotat om sagen til Folketinget den 2. september 2008. Et nærhedsnotat om forslaget er oversendt til Europaudvalget og Miljø- og Planlægningsudvalget den 15. august 2008.

Forslaget er fremlagt i en pakke sammen med en handlingsplan for bæredygtig produktion og forbrug og bæredygtig industripolitik. Handlingsplanen er behandlet i Konkurrenceevnerådet d. 25. - 26. september og der er vedtaget rådskonklusioner i Miljørådet den 4. december 2008.

Europa-Parlamentets miljø-komite har behandlet EMAS forslaget onsdag d. 21. januar 2009 og forslaget har været behandlet på flere møder i rådets arbejdsgruppe.

2. Formål og indhold

Fællesskabets ordning for miljøledelse og miljørevision (EMAS) blev indført i 1993 og revideret i 2001. Mere end 4.100 organisationer dækkende mere end 6.100 anlægsområder/virksomheder i EU deltager i dag i EMAS ordningen.

Revisionsforslagets formål er at styrke ordningen ved at gøre den mere effektiv og attraktiv, således at flere organisationer tilslutter sig, og således at organisationernes miljøpræstationer forbedres. Målet er 35.000 registrerede organisationer efter 10 år og 23.000 registrerede anlægsområder efter 5 år.

En EMAS registrering medfører miljøforbedringer, imageforbedringer og omkostningsreduktioner, og med flere EMAS-registreringer forbedres den samlede miljøbeskyttelse i EU.

Den nuværende registrering af enkeltorganisationer suppleres med muligheden for at registrere hele koncerner samlet eller klynger af organisationer. Desuden kan organisationer uden for EU fremover registreres.

EMAS-ordningen vil fortsat være et frivilligt tilbud, og løbende forbedringer af miljøpræstationen og medarbejderinddragelse er fortsat vigtige elementer. Miljøledelsessystemet i den internationale ISO 14001 standard vil fortsat være basis.

En EMAS registreret virksomhed skal også fremover opstille en miljøpolitik, udføre en kortlægning af sine direkte og indirekte miljøforhold, indføre et miljøstyringssystem, gennemføre interne miljørevisioner og udarbejde en miljøreddegørelse, der offentliggøres. Efter bekræftelse af en uafhængig akkrediteret verifikator kan organisationen blive registreret hos den nationale registreringsmyndighed.

Miljørapporteringen styrkes gennem krav om anvendelse af nøgleindikatorer vedrørende energieffektivitet, ressourceeffektivitet/materialeudnyttelse, vand, affald, emissioner og biodiversitet/arealanvendelse. Disse indikatorer vil senere blive suppleret gennem udvikling af referencedokumenter med branchespecifikke indikatorer, som organisationerne kan benytte.

Reglerne og procedureerne for akkreditering og verifikation harmoniseres og tilpasses Europa-Parlamentets og Rådets nye forordning om kravene til akkreditering og markedsovervågning i forbindelse med markedsføring af produkter, der indeholder regler om akkreditering på nationalt og europæisk plan. Forslaget supplerer med EMAS-specifikke forhold, herunder at enkeltpersoner skal kunne akkrediteres som miljøverifikatorer.

Vægten på, at alle lovbestemte miljøkrav overholdes af de EMAS registrerede organisationer, skærpes.

Forordningens tekst er forenklet, idet den hidtidige forordning og de supplerende retningslinjer nu er samlet i ét dokument.

EMAS-logoet foreslås forenklet, så det er nemmere at bruge, og så det bliver et attraktivt kommunikations- og markedsføringsværktøj.

Den fulde miljøreddegørelse skal fremover kun foreligge hvert tredje år, mens der i de mellemliggende år alene skal udarbejdes en miljøpræstationsrapport. Kravet om trykte miljøreddegørelser udgår; elektroniske offentliggørelser vil være tilstrækkelige.

For at gøre EMAS mere attraktiv for små og mellemstore virksomheder foreslås følgende:

- Efter ansøgning kan frekvensen for indsendelse af verificerede rapporter ændres for små og mellemstore virksomheder, der kører uændret og er uden miljømæssig risiko eller væsentlige lokale miljøproblemer, til henholdsvis 5 og 2 år. I mellemliggende år indsendes ikke-bekræftede miljøpræstationsrapporter, der først valideres det følgende år.
- Rimelige (mindre) omkostninger og gebyrer.
- For små virksomheder lægger forslaget op til en enklere verifikationsproces med henblik på rimelige omkostninger.

Medlemsstaternes pligt til at fremme EMAS gennem incitamenter suppleres ved, at de ifølge forslaget skal udarbejde en årlig strategi for, hvordan en EMAS-registrering kan inddrages ved

udvikling af ny lovgivning og kan anvendes som værktøj i forbindelse med tilsyn og håndhævelse af lovgivning.

De forpligtes endvidere til at indføre lettelser, således at EMAS registrering automatisk indebærer overholdelse af visse miljøkrav. De skal udpege områder, hvor de administrative byrder for EMAS-registrerede organisationer kan mindskes i forbindelse med miljøregler.

Medlemsstaternes forpligtelser til at markedsføre og informere om EMAS fastholdes, og små organisationers deltagelse skal fortsat fremmes gennem lettere adgang til information og støttemidler, rimelige gebyrer mv.

Som led i at styrke overholdelse af lovgivningen forpligtes medlemslandene til at etablere et system, der kan levere information og bistand vedr. lovbestemte miljøkrav, og som kan etablere kontakt med de relevante tilsynsmyndigheder.

Det fremgår af forslaget, at Kommissionen selv forpligtes til at henvise til EMAS eller tilsvarende miljøledelsessystemer som et præstationskrav i forbindelse med indgåelse af offentlige aftaler om bygge- og anlægsarbejder og tjenesteydelser.

Det foreslås afslutningsvist, at bilagene til forordningen skal kunne ændres af Kommissionen efter forskriftsproceduren med kontrol.

3. Europa Parlamentets udtalelser

Europa Parlamentet har behandlet forslaget i miljøgruppen onsdag d. 21. januar 2009. Ordføreren tilkendegav generel støtte til de foreslåede ændringer, men fremhævede at der er rum for yderligere forbedringer. Ordføreren tilkendegav støtte til kerneindikatorer, men argumenterede for en vis fleksibilitet i forhold til at undlade indikatorer, der ikke er relevante for en organisation. Ordføreren støttede også, at der udarbejdes sektorreferencedokumenter med branchespecifikke indikatorer, og at disse erstatter de generelle kerneindikatorer. Ordføreren understregede, at man skal sørge for, at EMAS ikke forveksles med miljømærket, hvorfor restriktioner for brug af EMAS-logoet ikke bør slækkes. Endelig fremførte ordføreren, at EMAS-ordningen fungerer, men at deltagerantallet er faldende. Spørgsmålet var derfor, om EU skulle acceptere, at der findes andre ordninger, der fungerer bedre. Ordføreren mente, man burde lade ordningen løbe 3-5 år mere med de foreslåede ændringer, og derefter vurdere, om det stadig er attraktivt at opretholde ordningen.

Skyggeordførerne bakkede alle op om forordningen generelt og de fleste af ordførerens forslag til forbedringer. Dog var der en, der argumenterede for at vægte indholdet mere frem for fokuset på antallet af registrerede organisationer. Der blev peget på at registreringen af en organisation i højere grad bør knyttes til klare performancekriterier og ikke kunne gives alle. Det blev også fremført, at der ikke bør gives fordele til virksomheder, blot fordi de er registrerede i systemet, men at fordele skal knyttes til performance.

4. Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Det er nødvendigt at vedtage en ordning på fællesskabsplan, således at der bliver en enkelt troværdig ordning og ikke flere forskellige i hver sit land. Forslaget ændrer ikke den nuværende situation for det indre marked, og det følger stadig nærhedsprincippet ved at overlade den tekniske gennemførelse af forordningen til medlemsstaterne, der agerer gennem registrerings- og akkrediteringsorganer. På den måde sikres det, at ordningen bidrager effektivt til bedre

miljøpræstationer i organisationerne, mens foranstaltninger, der kan gennemføres tilstrækkelig effektivt på nationalt plan, overlades til medlemsstaterne.

Regeringen kan tilslutte sig Kommissionens vurdering.

5. Konsekvenser for Danmark

Gældende dansk ret og forslaget lovgivningsmæssige konsekvenser:

Den nugældende EMAS-forordning fra 2001 er umiddelbart gældende i Danmark og de øvrige medlemslande.

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 896 af 10. oktober 2001 om organisationers frivillige deltagelse i en fællesskabsordning for miljøledelse og miljørevision (EMAS) fastlægger gebyrregler og at Miljøstyrelsen er dansk registreringsmyndighed.

Økonomi- og Erhvervsministeriets bekendtgørelse nr. 1136 af 15. december 2003 om akkreditering af virksomheder til certificering af personer, produkter og systemer samt til inspektion og til miljøverifikation (EMAS) fastlægger rammerne for akkreditering af miljøverifikatorer.

De danske bekendtgørelser vil evt. skulle justeres efter vedtagelse af forslaget.

Bekendtgørelse om grønne regnskaber, som indeholder lettelser for EMAS-registrerede virksomheder, skal evt. justeres.

Forslagets økonomiske og erhvervsadministrative konsekvenser:

EMAS ordningen er frivillig for virksomheder, hvorfor det må antages, at virksomheder kun lader sig registrere, såfremt det økonomisk er fordelagtigt. Kommissionens forslag om forenklinger vil gøre det mindre administrativt tungt og billigere for organisationerne.

Statsfinansielle konsekvenser:

Forslaget vurderes ikke at have væsentlige statsfinansielle konsekvenser. Området er gebyrbelagt. Dog pålægges medlemslandene visse øgede forpligtigelser i forhold til information og promovering af ordningen samt forpligtigelse til at overveje sammenspil mellem EMAS og anden lovgivning. Det vurderes, at Danmark kan leve op til disse nye forpligtigelser inden for de eksisterende ressourcer, bl.a. gennem nye informationsindsatser overfor virksomheder og et nyetableret netværk for EMAS-registrerede organisationer.

Forslaget vil medføre udgifter over EU's budget, LIFE+. Kommissionen anfører et behov for 8,73 mio. EUR i alt i 2009 – 2013. Den danske andel heraf svarer til 35.000 EUR årligt over de næste 5 år.

De statsfinansielle/kommunaløkonomiske omkostninger forventes at kunne finansieres indenfor ministeriernes egen budgetramme.

Erhvervsadministrative konsekvenser:

Forslaget vurderes ikke at have væsentlige erhvervsadministrative konsekvenser. Der vil være administrative besparelser for de deltagende organisationer, størst for små og mellemstore organisationer, der får mulighed for at operere med toårig verifikation.

Samfundsøkonomiske konsekvenser:

Forslaget har ingen samfundsøkonomiske konsekvenser. Ordningen er frivillig og henvender sig bredt til alle organisationer i den private og offentlige sektor.

Beskyttelsesniveau:

EMAS-registrerede organisationer opnår besparelser på energi, vand og affald samt en bedre udnyttelse af råvarer og materialer, og de forpligter sig til løbende at forbedre deres miljøpræstation. Da revisionsforslaget indfører indikatorer på vigtige miljøparametre, vil organisationerne være tvunget til at rette fokus herpå med et højere miljøbeskyttelsesniveau som resultat.

6. Høring

Forslaget er udsendt i høring den 4. august 2008 med frist til den 20. august 2008. Der er indkommet kommentarer fra DI, Bryggeriforeningen, DANAK, Dansk Skovforening, Landbrugsrådet og Rådet for Bæredygtig Erhvervsudvikling,

DI støtter forslaget og de forenklingsforslag, det indeholder. DI accepterer, at forslaget åbner for, at organisationer uden for EU kan registreres, når blot det sikres, at der er fornøden kontrol, og at efterlevelse af lovgivningskrav er overholdt, således at der er lige vilkår for alle.

Også Landbrugsrådet og Rådet for Bæredygtig Erhvervsudvikling støtter forslaget og de administrative forenklinger, det lægger op til.

Dansk Skovforening tvivler på, at de foreslåede tiltag er nok til at sikre ordningens gennemslagsmulighed, og opfordrer til løbende evaluering og forbedringer.

DI støtter, at den fulde miljøredegørelse fremover skal foreligge hvert 3. år, mens der i de mellemliggende år alene skal udarbejdes en præstationsrapport. DI støtter endvidere muligheden for at små og mellemstore virksomheder i stedet kan nøjes med at lave den fulde miljøredegørelse hvert 5. år og få miljøpræstationsrapporter verificeret hvert 2. år. DI lægger vægt på, at indberetning af miljøpræstationer ved brug af centrale miljøpræstationsindikatorer bliver så enkel og ubureaukratisk som muligt og støtter op om udarbejdelse af referencedokumenter som inspirationskilde.

Bryggeriforeningen finder, at kravene til rapportering og dokumentation bør mindskes, så der kun kræves oplysninger og dokumentation, når der er et reelt behov. Bryggeriforeningen finder det yderst vigtigt, at en virksomhed ikke pålægges at oplyse konkurrencefølsomme data i miljøredegørelsen eller miljøpræstationsrapporten.

DI ser frem til, at EMAS-registrerede virksomheder kan opnå færre eller enklere regler. Bryggeriforeningen støtter dette synspunkt, men finder, at fordelene også skal være for virksomheder, der har valgt at indføre tilsvarende miljøledelsessystemer som fx ISO 14001.

Landbrugsrådet efterlyser en større sammenhæng til de øvrige produktionsregulerende instrumenter som fx IPPC-direktivet og PRTR-forordningen.

DANAK beklager, at forslaget ikke i tilstrækkeligt omfang tager hensyn til den nye forordning om akkreditering og markedsovervågning. Fx bør der indføres en bestemmelse om, at verifikatorer skal være juridiske personer.

DANAK bemærker, at med indsnævring af fristen for anmeldelse af udenlandske verifikatorer fra 4 uger til 5 dage er der ikke tilstrækkelig tid til at checke de faglige kompetencer mv. og således sikre en behørig verifikation.

Rammenotatet har været i høring i miljøspecialudvalget d. 28. august – 2. september 2008.

Landbrugsrådet har ikke yderligere bemærkninger, og Dansk Skovforening tilslutter sig den danske holdning og støtter den danske indstilling.

DI støtter overordnet indstillingerne om behovet for en justering af forordningen, således at den kan blive mere attraktiv og effektiv. Samtidig lægger DI vægt på, at ordningen fortsat er frivillig. DI finder det især vigtigt, at der på EU-plan etableres en kobling mellem IPPC-direktivet og EMAS, meget gerne i form af en anden tilsynsfrekvens for EMAS-registrerede virksomheder. DI støtter ligeledes, at miljøredegørelser for virksomheder omfattet af EU's PRTR-forordning skal indeholde de krævede data, således at virksomhederne kun skal rapportere dataene ét sted. Ligeledes er det vigtigt, at konkurrencefølsomme oplysninger fortsat kan indekseres. DI ser frem til, at der etableres reelle forenklinger for EMAS registrerede virksomheder.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering (CKR) støtter forslagets formål og de foreslåede forenklinger, som for fleres vedkommende er i god tråd med en mere risikobaseret tilgang. CKR finder det også positivt, at medlemsstaterne forpligtes til at indføre lettelser og mindske administrative byrder for EMAS-registrerede organisationer. CKR påpeger, at de nye krav om anvendelse af nøgleindikatorer kan give nye administrative byrder, afhængigt af hvordan virksomhederne skal anvende dem i deres rapportering.

Bryggeriforeningen anbefaler, at regeringen lægger særlig vægt på at det fortsat skal være muligt at oplyse konkurrencefølsomme råvareforbrug som indekserede tal. Mindst en EMAS-registreret virksomhed vil framelde sig EMAS-registreringen, såfremt der kommer krav om at oplyse råvareforbrug i absolutte tal.

Sagen blev behandlet på møde i Miljøspecialudvalget den 4. februar 2009, hvor der var følgende bemærkninger:

Bryggeriforeningen udbad sig en uddybning af forslaget om, at medlemsstaterne skal etablere et system, der kan levere information og bistand vedrørende lovbestemte miljøkrav, og som kan etablere kontakt med de relevante kontaktmyndigheder. Miljøstyrelsens ekspert svarede hertil, at forpligtelsen omfatter oprettelsen af et system, der kan informere om kravene efter miljølovgivningen og derved vejlede og hjælpe virksomheder, der er eller overvejer at blive EMAS-registreret.

Bryggeriforeningen spurgte hertil, hvorvidt Miljøstyrelsen i den forbindelse således skulle oprette en slags "konsulentordning". Dette besvarede Miljøstyrelsen negativt og nævnte, at styrelsen påtænker at oprette et ikke nærmere specificeret informationssystem, der kan hjælpe og vejlede virksomhederne.

7. Forhandlingssituationen

Forslaget har været behandlet i rådets miljøarbejdsgruppe på flere møder. Formandskabet forventer behandling i Coreper ugen efter rådsmødet i marts og en 1. læsningsaftale med parlamentet i marts måned.

Først og fremmest er akkrediteringen efter den nye forordning 765/2008 til diskussion, fordi flere lande vil blive nødt til at ændre deres system. Andre lande er store fortalere for brugen.

Der er desuden en del debat om EMAS registrering for aktiviteter uden for EU, hvor visse lande har en kritisk holdning til hvorledes det kan gøres. Der er stillet forslag om oprettelse af en ”Competent Body” på fællesskabsniveau til at stå for disse, som Kommissionen dog stiller sig kritisk overfor.

Flere medlemslande agiterede også for, at den samme forpligtigelse som pålægges medlemslandene om at overveje EMAS i forbindelse med udformning af ny lovgivning, også bør gælde Kommissionen.

Endelig er der en del lande der mener, at forordningen medfører mange ekstra administrative byrder for medlemslandene, som de gerne ser mindsket.

8. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens forslag velkomment. Regeringen er enig i behovet for en justering af forordningen, således at den blive mere attraktiv og effektiv og derfor forhåbentlig kan tiltrække flere deltagere.

Regeringen er især positiv overfor, at der lægges vægt på, at ingen kan være EMAS registreret uden at opfylde alle lovbestemte miljøkrav. Det foreslåede system, som medlemslandene skal etablere til at yde bistand til organisationer om hvilke miljøkrav der gælder, vil medvirke til at styrke dette element.

Regeringen er også positiv overfor, at miljøstyringssystemet i den internationale ISO 14.001 standard fortsat er miljøstyringssystemet i EMAS, da mange danske virksomheder vælger både ISO 14001 certificering og EMAS registrering.

Regeringen er endvidere positiv over for den foreslåede styrkelse af miljørapporteringen med miljøpræstationsindikatorer på nøgleområder, der dels vil guide og inspirere organisationerne og dels medvirke til at gøre miljøredegørelserne mere anvendelige for omverdenen. I forbindelse med udarbejdelsen af indikatorer må det sikres, at de vil udgøre en reel hjælp og ikke en administrativ byrde for virksomhederne. Regeringen støtter også udarbejdelsen af sektor reference dokumenter om ”best practice” og sektorspecifikke indikatorer.

Regeringen er også opmærksom på, at en virksomhed ikke tvinges til at oplyse konkurrencefølsomme data og lægger vægt på, at det fortsat bør være muligt at kunne oplyse følsomme råvareforbrug som et indekseret tal.

Regeringen vil yderligere arbejde for at styrke miljørapporteringen, ved at organisationer, der er forpligtet til dataindrapportering i henhold til EU’s PRTR (Pollutant Release and Transfer Register) forordning, skal oplyse om de i PRTR-forordningen krævede data i deres EMAS-miljøredegørelse sammen med de generiske indikatorer. Dette vil tilmed kunne udgøre en forenkling for virksomhederne, idet de kun skal rapportere dataene ét sted, og miljømyndighederne kan hente dataene i miljøredegørelserne og miljøpræstationsrapporterne.

I forbindelse med at gøre EMAS global er regeringen opmærksom på, at alle organisationer både inden for og uden for Fællesskabet skal behandles ligeligt, og at det derfor må sikres, at der er samme kontrol, og at der er lige krav om overholdelse af lovgivning. Regeringen kan støtte et forslag om, at dette sker på fællesskabsniveau frem for i hvert enkelt medlemsland.

Regeringen er enig i, at EMAS kan og bør inddrages ved udvikling af ny lovgivning og til at udvikle EMAS-fremmende incitamenter. Med forslaget får medlemsstaterne pligt til at udarbejde strategi herfor. Dette bør dog suppleres med en tilsvarende pligt for EU Kommissionen.

Et nærliggende eksempel på samtækningsmulighed er i forhold til IPPC-direktivet, der regulerer emissionerne fra miljøbetydende virksomheder, og som kræver, at virksomheder skal have en miljøgodkendelse byggende på den bedst tilgængelige teknik. Kommissionen har selv i sin konsekvensvurdering peget på en sammenhæng mellem EMAS og IPPC-direktivet og lagt op til, at medlemslandene etablerer mulige lettelser for EMAS-registrerede IPPC-virksomheder. Denne kobling bør etableres på EU plan og ikke alene være en option for medlemslandene. Koblingen kan hensigtsmæssigt ske nu, idet revisionsforslag vedr. begge er under behandling i Rådet. En reduceret tilsynsfrekvens for EMAS-registrerede IPPC-virksomheder er en af de muligheder, der vil blive undersøgt.

Regeringen kan støtte, at medlemsstaterne skal udarbejde en strategi for, hvordan EMAS kan tænkes ind i nationale regler, men finder at denne mere hensigtsmæssigt udarbejdes hvert 4. år frem for årligt.

Regeringen ser positivt på forenklingforslagene for små og mellemstore virksomheder og vil arbejde for, at synergien til de grønne regnskaber kan fortsætte.

Regeringen ser det mest naturligt at følge den nye forordning 765/2008 i forhold til akkrediteringssystemet i forhold til at opnå en større harmonisering af hvordan EMAS praktiseres i medlemslandene.

Regeringen mener, at det nationale akkrediteringsorgan stadig behørigt skal kunne vælge at checke, at verifikator fra et andet medlemsland har et tilstrækkeligt kendskab til det nationale sprog og specielt national lovgivning, og finder, at 5 dage ikke er tilstrækkeligt til at planlægge overvågning.

Regeringen finder det centralt at brugen af Logoet ikke giver anledning til forvirring i forhold til EU's produkt miljømærke Blomsten eller andre produktmiljømærker.

9. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat om sagen til Folketinget den 2. september 2008. Et nærhedsnotat om forslaget er oversendt til Europaudvalget og Miljø- og Planlægningsudvalget den 15. august 2008.

PUNKT 6

Kommissionens forslag til Europaparlamentets og Rådets forordning (EF) om Fællesskabets miljømærkeordning (herefter Blomsten)

KOM(2008) 401 final.

Politisk drøftelse

Nyt notat

Resume

EU-kommissionen har den 16. juli 2008 vedtaget forslag til ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1980/2000 af 17. juli 2000 om en revideret ordning for tildeling af et EF-miljømærke, herefter forslaget.

Ifølge den gældende forordning skal Kommissionen senest i 2005 gennemgå ordningen og om nødvendigt foreslå ændringer. Det fremsendte forslag er resultatet af dette arbejde.

Kommissionen fremfører, at formålet med ændringerne hovedsageligt er at forenkle kriterieudvikling og ansøgningsprocedure samt sikre øget brug af EU's miljømærke, Blomsten.

Forslaget indeholder en række ændringer, hvis hovedformål er en mere simpel verifikation, lavere ansøgningsgebyr, en udvidelse af ordningen til at omfatte fødevarer (primært forarbejdning, fiskeri og akvakulturer), samt en bestemmelse om andre nationale/regionale miljømærker i Europa. Forslaget sigter også mod at stramme kriterieniveauet i miljømærkekriterierne, således at miljømærkekriterier sigter mod de 10 % bedste produkter på markedet.

1. Status

Forslaget er vedtaget af Kommissionen den 16. juli 2008, fremsendt fra Rådssekretariatet til medlemslandene dateret den 28. juli og foreligger i en dansk sprogversion. Forslaget har hjemmel i TEF artikel 175 og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i TEF artikel 251.

Der er oversendt grundnotat om sagen til Folketinget den 2. september 2008. Et nærhedsnotat om forslaget er oversendt til Folketingets europaudvalg og miljø- og planlægningsudvalget den 15. august 2008.

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig.

Forslaget har været behandlet på flere møder i rådets arbejdsgruppe.

2. Formål og indhold

Forslaget er en integreret del af Kommissionens forslag til en samlet handlingsplan for bæredygtigt forbrug, bæredygtig produktion og bæredygtig industripolitik.

Det overordnede formål med forslaget er at medvirke til en bæredygtig produktion og forbrug ved at opstille kriterier for god miljømæssig formåen af produkter og tjenesteydelser. Kommissionen vurderer i sin konsekvensvurdering, at en fælles og frivillig miljømærkeordning kan bidrage til en bæredygtig udvikling, men foreslår samtidigt væsentlige ændringer af den eksisterende ordning.

Med forslag til ny forordning ønsker Kommissionen at øge forbrugernes kendskab til mærket, at udvide antallet af produktgrupper (fra 26 til 40-50 i 2015), at sikre enkle og troværdige kriteriedokumenter, der er nemme at bruge, også for offentlige indkøbere, at forenkle harmoniseringen med andre miljømærker, og at gøre det lettere og billigere for virksomheder at erhverve mærket.

Kommissionens konkrete forslag til ændringer:

- 1) *Udvidelse af miljømærkets ramme* (Artikel 2 og 7, stk. 3) til også at omfatte forarbejdede fødevarer¹ omend Kommissionen ønsker at begrænse kriteriefastlæggelsen til forarbejdning, transport og emballage. Det kan således forstås, at primærproduktionen ikke skal indgå i kriteriearbejdet. Forslaget begrundes bl.a. med stor fokus på klimapåvirkningen fra fødevarer. Samtidig foreslås den nuværende forordnings begrænsning af produktområder fjernet, således at også lægemidler og medicinsk udstyr kan miljømærkes. Kommissionen åbner for, at ordningen omfatter alle områder, herunder alle former for fødevarer og lægemidler, der ikke tidligere har været omfattet.
- 2) *Introducerer virkemidler for at sikre en større harmonisering* mellem EU's miljømærke og de nationale miljømærker i EU (Artikel 11). Nationale miljømærker, der *ikke* allerede har kriterier inden for en produktgruppe, som er dækket af Blomsten, skal med forslaget være på mindst samme niveau som EU's kriterier.
- 3) *Flere produktgrupper og hurtigere kriterieudvikling* (Artikel 6, 7, 8). Kommissionen fremfører, at et mere effektivt, ensrettet og fleksibelt miljømærkesystem vil resultere i flere produktgrupper og flere miljømærkede produkter. Virkemidlet er bl.a. en standardiseret procedure for udvikling af produktkriterier (forslagets bilag 1A). Kommissionen foreslår også, at andre end medlemslandene kan forestå kriterieudviklingen.

Udvikling af miljømærkekriterier kan ske ud fra allerede udviklede nationale miljømærkekriterier. I sådanne tilfælde benyttes en anden og kortere procedure (*fasttrack procedure*, forslagets bilag 1B).

- 4) *Udvikling af indkøbsvejledninger* for offentlige grønne indkøbere. Kommissionen foreslår, at kriterieudviklingen også omfatter udvikling af (let-)håndterlige kriterier til brug for grønne indkøbere.
- 5) *Forenkling af gebyrstruktur og certificerings-/verificeringsprocedure* (Artikel 9). Kommissionen foreslår en ændring af gebyrstrukturen, således at det nuværende ansøgningsgebyr på 500 Euro og det årlige anvendelsesgebyr på 0,15 % af produktets omsætning erstattes med ét ansøgningsgebyr på 200 Euro. Kommissionen foreslår endvidere en forenkling i produktcertificeringen. Kommissionen argumenterer i konsekvensvurderingen for en delvis ophævelse af tredjepartscertificeringen, der ikke redegjort nærmere for.

¹ som defineret i *Europaparlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarerlovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevarsikkerhed*

- 6) *Øget markedsføring af Blomsten.* Der foreslås anvendt op til 5 mio. Euro årligt i fem år for at fremme markedsføringen af Blomsten. Forpligtelsen for medlemslandene til at markedsføre Blomsten er uændret.
- 7) *Peer evaluering af medlemslandenes licensudstedende organer* (artikel 13). Kommissionen foreslår en evaluering af de enkelte medlemslandes kompetente organer. Der er ikke redegjort nærmere for procedure og udgifter.
- 8) *EU's miljømærkenævn skal tilvejebringe minimumsstandarder for fremtidige produkter* (Artikel 5). Der lægges med forslaget op til, at Blomstkriterierne skal være udgangspunktet for det benchmark-niveau, som foreslås i selve handlingsplanen for bæredygtigt forbrug og produktion og bæredygtig industripolitik.
- 9) *Kriterieniveau.* Kommissionen foreslår, at kriterieniveauet bestemmes ud fra de bedste 10 % produkter på det europæiske marked set i et livscyklusperspektiv. I dag anslås det, at niveauet fastlægges ud fra den bedste tredjedel af produkterne. Der er ikke i forslaget redegjort nærmere for de miljømæssige konsekvenser af ændringen.
- 10) *Beslutningsstruktur* (Artikel 5 og 16). Kommissionen foreslår som noget nyt, at Kommissionen udpeger medlemmerne til det europæiske Miljømærkenævn. Kriterier for tildeling af Blomsten samt størrelsen af ansøgningsgebyret vedtages som hidtil i et forskriftudvalg/komite.
- 11) *Markedsovervågning og kontrol med brugen af mærket* (Artikel 10). Det er det pågældende kompetente organ, som har udstedt licens, der kontrollerer licenshaver og dokumentation. Efterfølgende kontrol kan ske efter påklage fra tredjemand eller ved stikprøve. Det er juridisk usikkert, om de kompetente organers stikprøvekontrol kan udelades ved kun at acceptere påklage fra tredjemand.

Medlemslandene eller disses kompetente organer skal underrette Kommissionen og det kompetente organ, der har registreret/certificeret et produkt, hvis der er mistanke om uoverensstemmelse mellem et miljømærket produkt og de tilhørende miljømærkekriterier, der ligger til grund for licensen.
- 12) *Udformning af logo/miljømærke* (Bilag 2). Bilaget bestemmer den nærmere udformning af Blomstens logo.

3. Europa Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig.

4. Nærhedsprincippet

Dette forslag til miljømærkeforordning fastsætter rammebestemmelserne for fælles referenceværdier på EU-plan for produkters gode miljøpræstationer baseret på tekniske kriterier. Forslaget indeholder rammebestemmelser for virksomheder, der, via en frivillig miljømærkeordning (EU-Blomsten), ønsker at vise, at de opfylder kriterierne, hvilket medlemsstaterne kontrollerer. Kommissionen anfører, at en europæisk miljømærkeordning bør have fælles regler gældende i alle lande, hvorfor en forordning med direkte virkning i medlemslandene, ligesom de to tidligere forordninger, er det rigtige instrument. Regeringen kan tilslutte sig Kommissionens vurdering.

5. Konsekvenser for Danmark

Gældende dansk ret og forslaget lovgivningsmæssige konsekvenser:

Forordningen er direkte gældende i medlemslandene, men straffebestemmelserne i den gældende bekendtgørelse om det europæiske og nordiske miljømærke² skal ændres.

Statsfinansielle konsekvenser.

Det foreslåede gebyr på 200 Euro vurderes ikke at være tilstrækkeligt til at opretholde det nuværende miljømærkearbejde i Danmark, herunder kontrollen, som gennemføres af Miljømærkning Danmark, der også behandler licensansøgninger og udsteder licenser.

Det seneste udkast fra det tjekkiske formandskab, 23. januar 2009, indeholder forslag om et ansøgningsgebyr på 750 Euro (400 for SME'er) og 750 Euro i årligt gebyr (400 for SME'er). Samtidigt indeholder udkastet mulighed for at opkræve betaling for de direkte omkostninger, der er forbundet med at verificere, at produktet opfylder miljømærkekravene.

Miljømærkning Danmark har foretaget en beregning, der viser et gennemsnitligt timeforbrug på 50 timer til at verificere at produktet opfylder miljømærkekriterierne.

Gennemsnitligt betaler en licenshaver 2000 Euro i årligt gebyr, og har indtil en omlægning af miljømærkegebyret i Danmark, betalt 500 Euro i ansøgningsgebyr.

Den ny gebyrstruktur, hvor omkostningerne til verifikation dækkes af licensansøgeren ud over gebyrerne vurderes at betyde, at de samlede omkostninger for en ansøger forbliver på nogenlunde samme niveau.

Det nuværende ansøgningsgebyr og omsætningsgebyret dækker stort set omkostningerne til behandling af ansøgningerne. Derudover ydes årligt et tilskud på ca. 735.000 Euro til driften af miljømærkerne Blomsten. Udgifterne medgår hovedsageligt til kriterieudviklingen i Blomstens tekniske arbejdsgrupper og til opfyldelse af Danmarks markedsføringsforpligtelser i forhold til Blomsten. Det tjekkiske forslag vil stadig gøre det nødvendigt at staten yder et årligt tilskud til Danmarks forpligtelser i forbindelse med kriterieudvikling og markedsføring, og det vil fortsat kunne ske inden for den nuværende økonomiske ramme.

Erhvervsadministrative konsekvenser.

Forslaget forventes at indebære økonomiske og administrative lettelser for danske licenshavere, der fremover får reduceret gebyret.

Samfundsøkonomiske konsekvenser.

Ifølge Kommissionen vil de sparede miljøøkonomiske omkostninger opveje de øgede statsfinansielle udgifter som følge af, at gebyret nedsættes. Såfremt det fortsat vil være muligt at få dækket omkostningerne ved tildelingen af licens til et produkt, vurderes forslaget ikke at have konsekvenser i forhold til den nuværende situation.

Beskyttelsesniveau

Det er vurderingen, at forslaget samlet set vil medføre et højere miljøbeskyttelsesniveau end nu pga. at man udvider anvendelsesområdet og man hæver kriterieniveauet fra den bedste tredjedel til de 10 % miljømæssigt bedste produkter.

² Bekendtgørelse nr. 274 af 18. april 2008.

6. Høring

Forslaget har været i ekstern høring med frist den 20. august.

Følgende organisationer har i forbindelse med høringen af Kommissionens pakke om bæredygtigt forbrug og produktion afgivet høringskommentar til den del der omhandler Blomsten: SPT (Brancheforeningen for Sæbe, Parfume- og Teknisk/kemiske artikler), RBE (Rådet for Bæredygtig Erhvervsudvikling), DI, DE (Dansk Erhverv), Håndværksrådet, Dansk Beklædning og Tekstil, 3F, Dansk Skovforening og Bryggeriforeningen.

Dansk Beklædning og Tekstil støtter op om Kommissionens forslag. Ligeså gør SPT, RBE, DI, DE og Dansk Skovforening og forslagets intentioner om forenklinger og lavere gebyrer. Særligt RBE og DI udtrykker bekymring om troværdigheden, der skal bevares. Få forholder sig til, hvorvidt der skal være skrappe kriterier, og særligt SPT og DI støtter den nuværende linje i Blomstens arbejde, hvor kriteriefastsættelsen omfatter den bedste tredjedel.

DI, DE og Dansk Skovforening ønsker harmonisering/tilnærmelse af miljømærkeordningerne, også i videre udstrækning end forslaget indeholder.

3F konstaterer, at forslaget mangler referencer til medarbejdere og arbejdsmiljø og inddragelsen af arbejdstagerorganisationer i kriterieudviklingen i EU.

DI er åben overfor at inkludere miljømærkning af forarbejdede fødevarer i ordningen, men mener, det er vigtigt at inkludere produktets samlede miljømæssige påvirkning i hele fødekæden fra jord til bord. DI understreger vigtigheden af, at der skabes enighed om metoden til fastsættelse af miljømærkekriterier for fødevarer.

Bryggeriforeningen kommenterer primært Kommissionens forslag om at udvide Blomsten til fødevarerområdet, en udvikling foreningen ikke kan støtte. Der henvises bl.a. til Økologiforordningen i Danmark, som foreningen ikke ønsker der opstår konflikt med.

Forslaget har efterfølgende været i høring i Miljø- og Specialudvalget fra d. 28. august til d. 2. september 2008.

Dansk Skovforening har ikke yderligere kommentarer.

Forbrugerrådet støtter et forslag, der medfører flere miljømærkede produkter på markedet, men mener det er vigtigt, at mærket fortsat er troværdigt, livscyklusbaseret og 3. parts certificeret. Forbrugerrådet støtter øget markedsføring og ønsker mere fokus på klima og sundhed. Rådet er imod forslagets udvidelse til fødevarer, da forbrugerne så skal vælge mellem miljømærkede og økologisk mærkede produkter. Endelig er Forbrugerrådet skeptisk overfor en skærpelse af kriterieniveauet, da det kan medføre færre produkter på markedet.

LO tilslutter sig synspunkterne fra Forbrugerrådet.

Landbrugsraadet er ikke helt afvisende overfor en udvidelse til fødevarer, men opfordrer kraftigt til at en række problemstillinger afklares, inden der tages endelig stilling. Landbrugsraadet opstiller en række uklarheder ved forslaget mht. rammen, hvilke fødevarer der kan mærkes, hvad der forstås ved produkter fra fiskeri og akvakultur. Relationen mellem økologiske produkter og miljømærkede produkter kan give anledning til forvirring hos forbrugerne. Landbrugsraadet frygter, at Blomstens troværdighed svækkes, hvis forslaget om fødevarer mærkning bliver til noget, idet Blomsten på

fødevarerområdet ikke vil være livscyklusvurderet (idet forslaget om miljømærkning kun omhandler forarbejdningsleddet, transportdelen og emballage). Endelig peger Landbrugsraadet på de problemer, der kan være med sundhedsaspektet i Blomsten og ernæring i fødevarer.

Sagen blev behandlet på møde i Miljøspecialudvalget den 4. februar 2009, hvor der var følgende bemærkninger:

Fødevarerministeriet indstillede mht. til det foreliggende forslag om miljømærkning af fødevarer, at det blev konkretiseret, hvor snittet skulle ligge, f.eks. når der er tale om fisk, dvs. om miljømærkning også skal omfatte forarbejdning og transport. Miljøstyrelsens ekspert svarede hertil, at der i forslaget er tale om en livscyklusvurdering for hele produktet og at der mht. til forslaget om miljømærkning af økologiske produkter også var basis for at vildfangne produkter, herunder fisk, kunne miljømærkes, men at dette aspekt ikke var blevet uddybet fuldt ud i forhandlingerne.

Bryggeriforeningen lagde vægt på, at fødevarer ikke skulle omfattes og at sammenkoblingen mellem økologi og miljømærkning ville kunne skabe forvirring. Bryggeriforeningen nævnte i den forbindelse, at økologimærkede produkter, f.eks. sodavandsprodukter, ikke altid overholder de strengeste miljøkrav i produktionen og at der i økologimærkningen ikke eksisterer krav om miljøpræstationer.

Bryggeriforeningen spurgte mht. økologiske produkter tillige til, hvorvidt der var tale om en vugge til grav vurdering. Miljøstyrelsens ekspert svarede bekræftende herpå og nævnte, at det i den danske holdning er fastlagt, at man ikke ønsker fødevarer omfattet, men at forslaget om at økologiske produkter kan miljømærkes må anses som et godt kompromis henset til uenigheden om, hvorvidt fødevarer skulle være omfattet eller ej.

Landbrugsraadet understregede, at det var kompliceret at inddrage fødevarer og udtrykte bekymring over, at man herved ville udelukke de danske landbrugsprodukter, der dyrkes i mineraluld, og som økologimærkningen ikke tillader brugen af.

DI erklærede sig åben over for miljømærkning af fødevarer og nævnte at der bør være tale om en livscyklusvurdering. DI lagde herudover vægt på, at der mht. kemiske stoffer ikke opstår konflikt med anden lovgivning herom samt at vurderingen af de kemiske stoffer skal ske på videnskabeligt grundlag og ikke efter fornemmelser og skøn.

Dansk Erhverv erklærede sig tillige åbne over for miljømærkning af fødevarer. Herudover nævnte Dansk Erhverv mht. til størrelsen af procentandelen af de bedste produkter for en given produktgruppe, at kun få produkter ville blive omfattet, såfremt andelen kun blev på 10 %. I stedet burde der arbejdes for en andel på 30 %. Miljøstyrelsens ekspert meddelte, at andelen i øjeblikket i forhandlingerne lå på 20 %, men at man forudså et endeligt tal mellem 20-30 %. I den forbindelse nævnte Miljøstyrelsen, at det generelt kan være svært at måle andelen på et givent marked.

Formanden noterede sig organisationers bekymring vedrørende den potentielle forvirring mellem økologi- og miljømærkningerne. Formanden nævnte i den forbindelse, at Danmark i forhandlingerne arbejder for at fødevarer ikke omfattes, men understregede, at fødevarer realistisk set ville blive omfattet.

7. Forhandlingssituationen

Forslaget har været behandlet i Rådets arbejdsgruppe på flere møder. Formandskabet forventer behandling i Coreper ugen efter rådsmødet i marts og en 1. læsningsaftale med parlamentet i marts måned.

Der er enighed om, at mærket forsat skal være et troværdigt, livscyklusbaseret og 3. partscertificeret miljømærke i overensstemmelse med ISO standarden 14 024 for type I miljømærker. Det er dermed sikret, at der sker en verificering af om produktet overholder kriterierne inden licens udstedes.

Der ser ud til at kunne blive flertal for et ansøgningsgebyr, der er større end Kommissionens oprindelige forslag. Det vil i større grad sikre, at ordningen kan hvile økonomisk i sig selv, især hvis der også opnås enighed om en form for årligt gebyr. Der er udpræget enighed om rabatmulighed for SME'er.

Det franske og tjekkiske formandskab har fremsat et kompromisforslag, hvori der bl.a. indgår et dansk forslag om at substitution af farlige stoffer skal indgå i kriteriearbejdet. Kompromisforslaget blev generelt godt modtaget, der var dog enkelte forbehold overfor forslaget om substitution.

Forslaget indeholder også et forslag om, at fødevarer kan miljømærkes, såfremt de allerede er omfattet og økologimærket i henhold til EU's økologiforordning (834/2007). Forslaget vurderes stadigvæk at tilgodese det danske ønske om, at blomstmærkning af forarbejdede fødevarer ikke sker på bekostning af europæiske eller danske økologiordning.

Endelig har formandskabet i sit seneste forslag fremsat et kompromisforslag, der referer til overholdelse af etiske og sociale kriterier, hvor det er formålstjenstligt. Allerede i Blomstens nuværende produktportefølje indeholder udvalgte produktgrupper sådanne kriterier.

En række detailspørgsmål drøftes stadig, herunder om løbende kontrol af kriterieoverholdelse, om nødvendigheden af en standardkontrakt mellem licenshaver og det kompetente organ, om håndhævelse og straf for overtrædelse.

8. Foreløbig dansk holdning

Regeringen er enig i, at miljømærkeordningen bør fastholdes som en frivillig ordning med en større udbredelse af kendskabet til miljømærket Blomsten hos virksomheder og forbrugere. Mærket skal baseres på livscyklustankegangen og være tredjepartscertificeret for at bibeholde troværdigheden.

Det er fortsat regeringens holdning, at Blomstens anvendelsesområde ikke skal udvides til at omfatte fødevarer. Som forslaget ligger nu, hvor der er en henvisning til EU's økologiforordning, vurderer regeringen, at det er det bedst opnåelige resultat, og regeringen arbejder for, at der som minimum stilles krav til, at miljømærkede fødevarer som udgangspunkt er økologimærket.

Regeringen er enig i sigtet med forenkling af kriterierne, men finder det væsentligt at det ikke sker på bekostning af troværdighed, herunder miljø, sundhed og kvalitet.

Regeringen er enig i, at ansøgningsbehandling og licensudstedelse skal være så ubureaukratisk som muligt, men igen må det ikke ske på bekostning af troværdigheden.

Som beskrevet under 5) Konsekvenser for Danmark indeholder det sidste forslag mulighed for et ansøgningsgebyr, et årligt fast gebyr og mulighed for at opkræve betaling for den udførte verifikation (kontrol af produktet) i forbindelse med tildelingen af licens til et produkt. Det er

vurderingen, at forslaget gør det muligt at det licensudstedende organ (Miljømærkning Danmark) vil kunne få dækket de samme omkostninger, tilsvarende det gebyrsystem, der er i Danmark nu.

Det er Regeringens holdning, at gebyrerne som udgangspunkt skal dække de administrative udgifter, men at denne forordning ikke i sig selv medfører, at gebyret hæves udover det nuværende niveau.

Kommissionens forslag medfører kun en delvis harmonisering mellem Blomsten og de nationale og regionale miljømærker i EU, idet der kun i de nationale/regionale ordningers nye produktgrupper skal tages højde for Blomstens kriterier. Regeringen ser gerne, at Blomsten bliver endnu mere central i miljømærkearbejdet i EU således, at den standardiserede kriterieudvikling også kommer til at omfatte de nationale og regionale miljømærker.

Der lægges endvidere vægt på, at arbejdet med EU's øvrige lovkomplekser (f.eks. eco-design direktivet og EU's kemikalielovgivning (REACH), der begrænser indholdet af farlige stoffer i produkter i EU), også anvendes aktivt i Blomsten på en måde, der sikrer miljømærkede produkter et forspring i forhold til markedets øvrige produkter.

Regeringen kan tilslutte sig, at Blomsten som hidtil bør omfatte den bedste del af markedet, men finder, at Kommissionens forslag om kun at omfatte de 10 % bedste produkter på markedet kan blive for snævert og bureaukratisk at arbejde med. Allerede i dag er det vanskeligt at fastsætte et bestemt kriterieniveau, der resulterer i, at det eksisterende mål på den bedste tredjedel af markedet kan miljømærkes. Regeringen så hellere, at sundhed vægtes højere i kriteriefastsættelsen.

Regeringen kan tilslutte sig Kommissionens forslag om, at kriterieudviklingen sker således, at den kan bidrage til udvikling af indkøbsvejledninger til offentlige indkøbere og kan bidrage til fastsættelse af benchmarkniveau som omtalt i meddelelsen om handlingsplanen.

Regeringen kan endeligt tilslutte sig Kommissionens forslag om en større markedsføring af Blomsten i EU og finder det positivt, at Kommissionen vil bidrage med op til 5 mio. Euro årligt. Det er dansk erfaring, at et miljømærkes værdi mere bestemmes af forbrugernes og virksomhedernes kendskab til mærket frem for om gebyret er lavt eller ej. Større markedsføring i hele EU vil således give Blomsten den merværdi, som kan sikre en større anvendelse.

9. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat om sagen til Folketinget den 2. september 2008. Et nærhedsnotat om forslaget er oversendt til Europaudvalget den 15. august 2008.

PUNKT 7

Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 98/8/EF om markedsføring af biocidholdige produkter for så vidt angår forlængelse af visse tidsfrister.

KOM(2008) 618

Revideret notat

Tidlig forelæggelse

Resumé

På grund af forsinkelser i vurderingsprogrammet for biocidaktivstoffer foreslår Kommissionen at ændre biociddirektivet, så direktivets overgangsperiode forlænges med fire år til maj 2014 (oprindeligt forslag kun tre år). Der foreslås en tilsvarende forlængelse af databeskyttelsesperioden for oplysninger, som firmaer har indsendt til støtte for ansøgninger. Hvis der er truffet beslutning om optagelse af et aktivstof på direktivets positivliste foreslår Kommissionen at overgangsperioden for disse stoffer kan løbe til udgangen af de frister, som fastsættes i optagelsesdirektivet. Endelig foreslås indført en hjemmel i direktivet, så overgangsperioden om nødvendigt yderligere kan forlænges i op til 2 år via Komite-procedure.

I forhold til den nuværende situation vurderes forslaget kun at have begrænsede økonomiske og miljø- og sundhedsmæssige konsekvenser. Vedtages forslaget ikke, forudses alvorlige negative erhvervs- og samfundsøkonomiske konsekvenser samt negative konsekvenser for miljø og sundhed, da en lang række kemiske midler, der er nødvendige til at bekæmpe skadelige organismer, i så fald ville skulle fjernes fra markedet.

1. Status

Kommissionen sendte den 10. oktober 2008 ovennævnte forslag til Rådet. Forslaget har hjemmel i TEF artikel 95, og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i TEF artikel 251. Forslaget er endnu ikke behandlet i Parlamentet. Revisionen skal på grund af det nuværende direktivs frister træde i kraft senest maj 2010.

Nærhedsnotat er oversendt til FMPU og FEU den 24. november 2008, mens der er oversendt grundnotat den 1. december 2008. Herudover er revideret grundnotat oversendt til FMPU og FEU den 18. december 2008.

Forslaget vedrører biociddirektivet (98/8/EF), hvis hovedformål er at skabe en harmoniseret forhåndsgodkendelsesordning for den del af bekæmpelsesmidlerne, der udgøres af biocidmidlerne (f.eks. træbeskyttelsesmidler, rottemidler, visse desinfektionsmidler etc.). Biociddirektivet trådte i kraft 14. maj 1998 og blev gennemført i kemikalieloven. Hovedreglen i direktivet er, at medlemslandene kun må tillade markedsføring og brug af biocidmidler, som er godkendt efter direktivets principper. Midlerne godkendes på nationalt niveau, og myndighederne må kun godkende midler, hvis alle de aktive stoffer, som midlet indeholder, er blevet vurderet og godkendt på EU-niveau.

Direktivet indeholder en overgangsordning. Overgangsperioden, og dermed undtagelsen for EU-godkendelseskravet, udløber den 14. maj 2010, som er 10 år efter gennemførelsesfristen for direktivet. Midler med eksisterende aktivstoffer, som endnu ikke har nået at få en godkendelse efter

biociddirektivets regler, vil herefter straks skulle udfases fra markedet i alle EU-lande.

2. Formål og indhold

Kommissionens oprindelige forslag indeholdt tre hovedelementer: En forlængelse af overgangsperioden og vurderingsprogrammet, som omtales i direktivets artikel 16, med tre år til 14. maj 2013. En tilsvarende forlængelse af databeskyttelsesperioder for oplysninger, som firmaer har indsendt til støtte for ansøgninger. En hjemmel i direktivet til at vedtage en evt. fornøden yderligere forlængelse af overgangsperioden og vurderingsprogrammet ved udvalgsprocedure.

I begrundelsen for forslaget om forlængelse henviser Kommissionen til, at det fremgår af Kommissionens statusberetning til Europa-Parlamentet og Rådet om vurderingsprogrammet, at man med det nuværende tempo ikke kan afslutte vurderingsprogrammet den 14. maj 2010 som planlagt. Kommissionen angiver som årsag hertil, at kortlægningsarbejdet over hvilke aktive stoffer, der fandtes på markedet den 14. maj 2000, tog tre ud af de 10 år fra vurderingsprogrammet. Kommissionen anfører også, at erfaringerne viser, at vurdering af en ukompliceret ansøgning for et aktivt stof ikke kan gøres på mindre end tre år og at gennemsnittet er fire år. Endelig anføres det, at selv om man nåede at vurdere alle aktivstoffer inden overgangsperiodens udløb den 14. maj 2010, så skal der også afsættes tid til, at firmaerne kan nå at ansøge om godkendelse og medlemslandene kan nå at vurdere de enkelte midler, som indeholder de pågældende aktivstoffer, og erstatte evt. gamle nationale godkendelser med nye godkendelser efter biociddirektivets regler. Når dette ikke inden 14. maj 2010, vil alle midler, som ikke er godkendt efter direktivets regler, skulle trækkes tilbage fra markedet med virkning fra den 15. maj 2010.

Kommissionen beskriver, at det er nødvendigt at tilpasse databeskyttelsesperioderne i direktivets artikel 12 til forlængelsen af vurderingsprogrammet for at sikre, at oplysninger, der forelægges efter 14. maj 2010, også opnår den databeskyttelse, som direktivet ellers giver.

Kommissionen forudser på baggrund af statusberetningen, at tre års forlængelse af vurderingsprogrammet muligvis ikke er nok, hvorfor det af praktiske grunde foreslås, at indføre en forskriftsprocedure for en eventuel yderligere forlængelse. Når Kommissionen ikke forlænger yderligere allerede nu, skyldes det, at man ønsker at bevare incitamentet til at færdiggøre vurderingsarbejdet inden for en rimelig tid.

3. Europa Parlamentets udtalelser

Foreligger ikke.

4. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at forslaget falder ind under EF's enekompetence, og at subsidiaritetsprincippet derfor ikke anvendes.

5. konsekvenser for Danmark

Gældende dansk ret og forslagets lovgivningsmæssige konsekvenser:

Biociddirektivet er i Danmark gennemført i lov om kemiske stoffer og produkter samt i bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler. Det vil blive nødvendigt, at ændre lovens bestemmelser om databeskyttelse.

Forslagets økonomiske og erhvervsadministrative konsekvenser:

Kommissionen vurderer, at en udeblivelse af muligheden for at forlænge overgangsperioden vil få betydelige økonomiske skadevirkninger for industrien, som bliver frataget muligheden for at markedsføre en stor del af deres produkter, samt skadevirkninger for sundhed og miljø, da der kommer til at mangle produkter til at bekæmpe mange skadelige organismer. Kommissionens beregninger kan overføres til danske forhold.

Der forventes umiddelbart ikke væsentlige økonomiske konsekvenser i Danmark af forslaget for erhvervsliv og borgere i forhold til den nuværende situation, hvor overgangsperioden fungerer. Vedtages forlængelsen ikke, vil det få betydelige økonomiske skadevirkninger for industrien. Det forventes, at der i fremtiden skal godkendes ca. 2000 biocidprodukter efter biociddirektivets ensartede principper, og hvis denne ændring ikke foretages kan produkter, der ikke godkendt efter EU-reglerne ikke længere markedsføres lovligt i Danmark efter 14. maj 2010. Forlængelsen af databeskyttelsesperioden også for de stoffer, som allerede er vurderet i EU, vil betyde fordel for de virksomheder som ejer dataene og tilsvarende ulempe for de virksomheder, der ikke selv har adgang til oplysningerne. Det vurderes ud fra en samlet vurdering, at konsekvenserne er begrænsede for danske virksomheder.

Statsfinansielle konsekvenser.

Forslaget vurderes ikke at have økonomiske/administrative konsekvenser for staten, regionerne og kommunerne i forhold til den nuværende situation, hvor overgangsperioden fungerer. Forslaget vil ikke have effekt på arbejdet med de nationale godkendelser af biocidmidler, men den ekstra arbejdsbyrde, som må forventes i forbindelse med de omfangsrige vurderinger af biocidmidler efter biociddirektivets regler, vil blive fordelt over flere år.

Erhvervsadministrative konsekvenser.

Forslaget vurderes ikke at have væsentlige erhvervsadministrative konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser.

Forslaget forventes ikke at medføre direkte eller indirekte ekstraomkostninger for borgere. Hvis ikke forslaget vedtages vil det have væsentlige økonomiske konsekvenser, da et ukendt antal produkter skal fjernes fra markedet, fordi de endnu ikke er vurderet efter biociddirektivets regler.

Beskyttelsesniveau:

I forhold til den nuværende retstilstand, hvor overgangsperioden fungerer, forventes forslaget at påvirke beskyttelsesniveauet for miljø og sundhed i Danmark neutralt. Hvis overgangsperioden ikke bliver forlænget, vil det betyde, at alle midler med aktivstoffer, som endnu ikke har fået en godkendelse efter direktivets regler, skal udfases fra markedet pr. 15. maj 2010. Det vil også ramme

midler, der er nødvendige til bekæmpelse af skadelige organismer, som f.eks. desinfektionsmidler til brug på hospitalet, og medføre betydelige skadevirkninger for miljø og sundhed.

6. Høring

Forslaget har været udsendt i høring den 28. oktober 2008 til en bred kreds af interessenter på biocidområdet. Der er ved høringsfristens udløb den 25. november 2008 modtaget hørings svar fra tre høringsparter, som meddelte at de ikke havde bemærkninger.

Forslaget blev udsendt i høring i Miljøspecialudvalget den 9. december 2008 med høringsfrist den 11. december 2008. Ved høringsfristens udløb er der modtaget fire hørings svar, der enten støtte fristforlængelsen eller ikke havde bemærkninger hertil.

7. Forhandlingssituationen

Forslaget blev behandlet for første gang den 28. november 2008 i arbejdsgruppen for Miljø under Rådet. Efter ønske fra medlemslande forelagde Kommissionen på arbejdsgruppemødet den 15. januar 2009 en kompromistekst, så overgangsperioden nu forlænges med yderligere et år til i alt fire år samt, at der indføres en bestemmelse, hvorefter overgangsperioden for optagne stoffer kan løbe videre indtil udløbet af de frister, der er fastsat i optagelsesdirektivet for det pågældende stof. Endelig foreslog Kommissionen indført et maksimum på to år for den yderligere forlængelsesmulighed, som i givet fald vil kunne vedtages ved komite-procedure.

På mødet den 15. januar 2009 var der bred opbakning til formandskabets kompromistekst med fireårs forlængelse. Der var ligeledes generel støtte til, at man forlængende databeskyttelsesperioden tilsvarende, samt at man åbnede mulighed for yderligere forlængelse af overgangsperioden med op til to år via komite-procedure. Kommissionen udtrykte forståelse for synspunktet om, at der ikke skulle åbnes op for gentagne forlængelser, og forsikrede om, at der alene var tale om en helt særlig mulighed, som kunne anvendes i nødstilfælde.

Formanden oplyste på mødet, at formandskabet ville indlede drøftelser med Parlamentets ordfører, og at man kunne forvente afstemning i Parlamentets miljøkomité medio februar. Formandskabet sigter efter at opnå en 1. læsningsaftale til vedtagelse i Parlamentet i marts.

8. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen kan støtte formålet med Kommissionens forslag. Regeringen er enig i, at der nu er behov for en forlængelse af biociddirektivets overgangsordning, men beklager stærkt, at arbejdet i EU med kortlægningen af biocidmidler og selve revurderingsarbejdet har taget længere tid end oprindeligt planlagt. Danmark har således undervejs i revurderingsforløbet aktivt medvirket til og støttet tiltag, der kunne få vurderingsprogrammet hurtigere i gang efter kortlægningsfasen. Regeringen lægger vægt på, at hvis en forlængelse ikke gennemføres, vil Danmark og EU efter maj 2010 komme til at mangle biocidmidler, der er nødvendige for at bekæmpe skadelige organismer. Dette kan få betydning for forbrugerbeskyttelsen, da mange nødvendige biocidmidler, som f.eks. desinfektionsmidler, rottemidler, myggemidler mv., så skal fjernes fra markedet.

Regeringen deler bekymringen, som forslaget også udtrykker, om hvorvidt den treårige forlængelse er tilstrækkelig til at færdiggøre vurderingsprogrammet. På baggrund af det hidtidige forløb og den omstændighed, at der efter en beslutning om EU-godkendelse af hvert aktivstof vil være behov for en efterfølgende fire års periode for at implementere EU-beslutningen nationalt på produktniveau, vurderer Regeringen, at en tre års forlængelse vil vise sig utilstrækkelig. Regeringen kan imidlertid tilslutte sig den oprindeligt foreslåede forlængelse til maj 2013 i forventning om, at den bebudede fulde revision af direktivet vil være bragt til ende forinden. Den fulde revision af direktivet forventes at adressere behovet for at indføre procedurer, der kan øge hastigheden af vurderingsprogrammet. Regeringen vil på denne baggrund også kunne støtte en evt. ændring af forslaget, der forlænger overgangsordningen med fire år.

Regeringen er mere forbeholdende over for forslaget om på nuværende tidspunkt at indføre en hjemmel i direktivet til at vedtage en evt. fornøden yderligere forlængelse af overgangsperioden og vurderingsprogrammet ved komiteprocedure. Regeringen har som nævnt en forventning om, at den bebudede fulde revision af direktivet vil være bragt til ende, inden den nu foreslåede forlængelse udløber. Regeringen vurderer, at spørgsmålet om indførelse af en hjemmel af denne karakter bedre kan behandles i regi af den kommende fulde revision af direktivet. Set i lyset af de konsekvenser det kan have for forbrugerbeskyttelsen, hvis nødvendige desinfektionsmidler og andre biocidmidler fjernes fra markedet, vil Regeringen ikke være imod at indføre en komiteprocedure (med scrutiny), hvis det i sidste ende er afgørende for

forslagets gennemførelse. Det forhold, at Kommissionens nye kompromisforslag indeholder en begrænsning på maksimum to år for hjemmelen til yderligere forlængelse via komite-procedure vurderes som en delvis imødekommelse af det danske synspunkt.

Regeringen kan støtte ændringen af visse af direktivets databeskyttelsesperioder som en nødvendig konsekvens af forlængelsen. Nogle af de virksomheder, der ikke selv ejer data, får en ringere retsstilling end med det nuværende direktiv. Det vurderes dog, at fordelene ved denne ændring ud fra en samlet betragtning opvejer ulemperne, idet dens hovedformål er at sikre en lige og fair behandling af de ansøgende virksomheder med hensyn til databeskyttelse af oplysninger.

9. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Nærhedsnotat er oversendt til FMPU og FEU den 24. november 2008, mens der er oversendt grundnotat den 1. december 2008. Herudover er revideret grundnotat oversendt til FMPU og FEU den 18. december 2008.

PUNKT 8

Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fase II-genvinding af benzindampe ved benzinpåfyldning af personbiler på servicestationer.

KOM(2008) 812 endelig

Nyt notat

Tidlig forelæggelse

Resume

Det foreslås at indføre regulering af genvindingen af benzindampe på tankstationer. Forslaget retter sig mod tankstationer placeret under boliger, nye og ombyggede tankstationer samt mod større tankstationer. Det bidrager til at reducere udledningen af flygtige organiske forbindelser (VOC), der udgør en del af den grænseoverskridende luftforurening. Samtidig reducerer det udledningen af et kræftfremkaldende stof, benzen. Området er allerede reguleret i dansk lovgivning, hvorfor forslaget ikke øger beskyttelsesniveauet i Danmark isoleret set. Forslaget er i forlængelse af EU's temastrategi for luftforurening og målene om at reducere luftforureningen. Dermed understøtter det målene i den danske luftstrategi.

1. Status

Kommissionen har vedtaget ovennævnte forslag, som den 12. december 2008 er fremsendt af Rådet. Forslaget har hjemmel i TEF artikel 175, og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i TEF artikel 251.

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg den 19. januar 2009. Nærhedsnotat er sendt til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg den 8. januar 2009.

Europa-Parlamentet har endnu ikke behandlet forslaget.

Der er endnu ikke indledt forhandlinger i Rådets arbejdsgruppe.

2. Formål og indhold

Formål

Forslaget tager sigte på genvinding af benzindampe, som udledes til atmosfæren i forbindelse med tankning af personbiler på servicestationer (fase II genvinding af benzindampe). Emissionerne af flygtige organiske forbindelser (VOC'er) bidrager til lokal og regional luftforurening med benzen og ozon. Jordnær ozon er et grænseoverskridende forurenende stof og benzen er et kræftfremkaldende stof.

Formålet med forslaget er at følge op på tilsagn Kommissionen har afgivet i Temastrategien for luftforurening, forslaget om at ændre direktiv 98/70/EF om kvaliteten af benzin og diesellole og i en erklæring i tilknytning til et nyt direktiv om luftkvaliteten (direktiv 2008/50/EF).

Metode til begrænsning af udslip af benzindampe

Kommissionen foreslår, at udslippet af benzindampe fra påfyldning af benzin nedbringes ved, at der installeres genvindingsudstyr på servicestationer (tankstationer). Genvindingsudstyret opfanger benzin, der fordampes under påfyldning af motorkøretøjer. Benzindampene føres herefter tilbage til benzinstanderen eller til en tank under jorden.

Omfattede servicestationer og ikrafttrædelse

Det foreslås at følgende servicestationer skal forsynes med genvindingsudstyr:

- Alle servicestationer uanset størrelse, hvis de er placeret i en beboelsesejendom.
- Servicestationer, der opføres efter direktivets ikrafttrædelse, og som forventes at få et salg af brændstof på over 500 m³ pr. år.
- Eksisterende servicestationer med et salg på over 500 m³ der gennemgår en større ombygning.
- Senest 31. december 2020 skal alle eksisterende servicestationer med et årligt gennemløb på over 3000 m³ have installeret genvindingsudstyr.

Effektivitet af genvindingsudstyr

Det indgår i forslaget, at effektiviteten af genvindingsudstyret (dampgenvindingsgraden) skal være større end eller lig med 85 %. For systemer hvor genindvundet benzin føres tilbage til tanke under jorden skal forholdet mellem benzindamp og tilbageført benzin (damp/benzinforholdet) være mellem 0,95 og 1,05 (betegnet som ”gasvolumentilbageførselsgrad” i den danske bekendtgørelse nr. 507 af 30. maj 2001 om genvinding af benzindampe).

Kontrol af genvindingsudstyr

Med hensyn til kontrol foreslår Kommissionen, at effektiviteten af genvindingsudstyret (dampgenvindingsgraden) skal kontrolleres mindst én gang årligt. Hvis der er installeret et system til automatisk overvågning af genvindingsudstyret, skal udstyret kun kontrolleres hvert tredje år

3. Europa Parlamentets udtalelser

Europa Parlamentet har endnu ikke udtalt sig.

4. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at forslagets mål ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne alene. Som begrundelse herfor anfører Kommissionen, at jordnær ozon, der dannes ved emission af flygtige organiske forbindelser som fx benzindamp (VOC) og nitrogenoxider (NO_x), er et grænseoverskridende forurenende stof, hvorfor en sammenhængende indsats fra alle medlemsstater er nødvendig.

Herudover anfører Kommissionen, at den har foreslået en lempelse af kravene til benzinens damptryk for at fremme brugen af bioethanol i direktiv om kvalitet af benzin og diesellole, der sælges i EU. En lempelse af disse krav kan resultere i større udledninger af VOC'er, hvorfor der er behov for handling fra Fællesskabets side til at håndtere den potentielle stigning i VOC-emissionerne.

Der er lavet en særlig aftale i Danmark, der sammen med EU-reglerne om damptryk betyder, at denne lempelse ikke medfører øget forurening i Danmark.

Regeringen er på denne baggrund enig i, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

5. Konsekvenser for Danmark

Gældende dansk ret og forslagets lovgivningsmæssige konsekvenser:

Udslip af dampe ved benzinpåfyldning af motorkøretøjer er reguleret i dansk ret med bekendtgørelse nr. 507 af 30. maj 2001. Bekendtgørelsen stiller krav om, at alle benzinpåfyldningsanlæg med et årligt salg på over 500 m³ skal være forsynet med udstyr til genvinding af benzindampe. Det er Miljøstyrelsens umiddelbare vurdering, at forslaget kan gennemføres som en ændring af den nævnte bekendtgørelse.

Kommissionens konsekvensanalyse

Kommissionen opgør i sin konsekvensanalyse de årlige omkostninger i EU ved forslaget til mellem 20,8 og 38,4 mio. Euro i 2020. Omkostningerne afhænger dels af hvilket system der anvendes til benzengenvinding, dels af om der tages højde for værdien af den genindvundne benzin.

I Clean Air for Europe (CAFE) – programmet er der udviklet en metode til værdisætning af omkostningerne af skadevirkningerne ved et ton forurenende stof. Baseret på CAFE-programmets beregning af værdien af den skadelige effekt af flygtige organiske forbindelser (VOC) på 950 – 2800 Euro per ton, opgør Kommissionen den økonomiske gevinst af forslaget i 2020 til mellem 16,9 og 49,7 mio. Euro. Beregningen medtager indvirkningen af ozon på menneskers sundhed og på afgrøder, men medtager ikke effekten af benzen på menneskers sundhed og effekten af ozon på skove og det naturlige miljø. Dermed overstiger de samlede miljømæssige gevinster den beregnede økonomiske gevinst.

Kommissionen har beregnet omkostningen ved forslaget pr. ton VOC reduceret til at være mellem 1.170 og 2.160 Euro. Hermed er tiltaget forholdsvis omkostningseffektivt sammenlignet med øvrige tiltag til reduktion af VOC, idet der tages udgangspunkt i de priser for tiltag til VOC-reduktion der generelt anvendes af EU.

Økonomiske konsekvenser for erhvervsliv og borgere

Alle servicestationer i Danmark med et salg over 500 m³ brændstof er forsynet med benziningvindingsanlæg jf. bekendtgørelse nr. 507 af 30. maj 2001.

Der vurderes kun i meget begrænset omfang – hvis overhovedet - at være behov for tilpasning af de danske anlæg for at leve op til direktivforslaget. Eventuelle omkostninger ved tilpasninger af systemer påhviler forhandlere af benzin.

Forslaget indeholder krav om årlig kontrol. Hvis der installeres automatisk overvågning ændres intervallet til 3 år. Den danske bekendtgørelse foreskriver egenkontrol hvert kvartal, mens ejeren af anlægget er forpligtiget til at lade et akkrediteret firma kontrollere effektiviteten af anlægget hvert andet år.

Miljøstyrelsen vurderer, at det nuværende danske system med egenkontrol kombineret med kontrol af et akkrediteret firma hvert 2. år er tilstrækkeligt til at sikre den nødvendige kontrol med genvindingsudstyret. På den baggrund er det Miljøstyrelsens umiddelbare vurdering, at direktivforslaget ikke vil give væsentlige økonomiske eller erhvervsadministrative omkostninger for erhvervsliv og borgere, såfremt den danske model kan accepteres som værende tilstrækkelig.

Økonomisk/administrative konsekvenser for staten, regionerne og kommunerne

Kommunerne har generel tilsynspligt efter Miljøbeskyttelsesloven, men der er ikke foreskrevet en frekvens for tilsyn i bekendtgørelsen.

Det er Miljøstyrelsens umiddelbare vurdering, at det nuværende system med tilsyn er tilstrækkeligt til at opfylde kravene i direktivforslaget. På denne baggrund forventes forslaget ikke at have væsentlige økonomisk/administrative konsekvenser for staten, regionerne og kommunerne.

Beskyttelsesniveau:

Eftersom området allerede er reguleret i dansk lovgivning, og der ikke vil blive tale om at skærpe denne lovgivning, er der tale om en neutral påvirkning af beskyttelsesniveauet.

Forslagets miljømæssige konsekvenser

Kommissionen vurderer i sin konsekvensanalyse, at forslaget i 2020 vil føre til en reduktion i udslippet af VOC på 17.769 tons i EU.

Alle servicestationer i Danmark med et salg på over 500 m³ er allerede forsynet med benzingenvindvindingsanlæg, og der eksisterer et system til kontrol af systemerne. Direktivforslaget forventes derfor ikke at føre til reduktion af udslippet af VOC i Danmark. Forslaget vil imidlertid føre til en reduktion i udslippet af VOC i Europa, hvilket vil nedbringe ozonforureningen, der er en grænseoverskridende luftforurening. Omfanget heraf kan dog ikke beregnes.

6. Høring

Forslaget er sendt i almindelig høring den 7. januar 2009 med frist den 31. januar 2009. Ved høringsfristens udløb er der modtaget 9 høringsvar.

Advokatsamfundet, Færdselsstyrelsen og Aker Cool Sorption meddeler, at de ikke har bemærkninger til forslaget.

Aker Cool Sorption producerer anlæg til genvinding af benzindampe på benzindepoter men ikke til tankstationer.

Omfattede servicestationer og ikrafttrædelse

Danmarks Naturfredningsforening (DN), Det Økologiske Råd (DØR) og CO-Industri finder det positivt, at der fastsættes EU-regler for genvinding af benzindampe på tankstationer. DN, DØR og CO-Industri mener imidlertid ikke, at Kommissionens forslag er ambitiøst nok og foreslår, at alle stationer med et årligt salg på over 500 m³ omfattes fra af krav om genvindingsanlæg fra 2012.

Effektivitet af genvindingsudstyr

FORCE Technology, der foretager uvildige inspektioner af genvindingsudstyr på danske tankstationer, anfører at hvis acceptintervallet for damp/benzinforholdet skal være mellem 0,95 og 1,05 ved alle inspektioner og ikke kun ved etablering og service, vil der være tale om en kraftig skærpelse af kravene.

Kontrol af genvindingsudstyr

Energi- og Olieforum (EOF) påpeger, at bestemmelsen om årlig kontrol af dampgenvindingsgraden kan være en skærpelse af de danske regler, hvis kontrol forstås som uvildig inspektion. Hvis der bliver krav om årlig, uvildig kontrol mener EOF, at omfanget af virksomhedernes egenkontrol skal indskrænkes betydeligt. EOF påpeger desuden, at kravet om kvartalsvis egenkontrol udgør en betydelig administrativ byrde for virksomhederne set i forhold til den mulige miljømæssige gevinst.

Doms Metrology A/S foretager ligesom FORCE uvildige inspektioner af genvindingsudstyr. Doms finder det hensigtsmæssigt, at den uvildige inspektion af genvindingsudstyret i dag foretages hvert andet år samtidig med verifikation af benzinstanderen. Doms og FORCE påpeger, at hvis der stilles krav om årlig, uvildig inspektion af genvindingsudstyret vil prisen for den ekstra inspektion blive væsentligt højere eftersom verifikation af benzinstandere kun vinder sted hvert andet år.

Doms bemærker at bestemmelse af dampgenvindingsgrad og damp/benzin-forholdet er en kompliceret sag, men at damp/benzinforholdet er betydelig lettere at bestemme end dampgenvindingsgraden. Doms anbefaler at der fastsættes fælleseuropæiske metoder for bestemmelser af dampgenvindingsgrad og damp/benzinforhold. Efter Doms opfattelse vil det sikre ensartethed af inspektionerne hvilket giver mulighed for øget konkurrence og dermed lavere priser for inspektionerne. Doms mener desuden at inspektionen af genvindingsudstyret bør foretages af et akkrediteret firma.

Sagen forelægges for miljøspecialudvalget den 4. februar 2009.

7. Forhandlingssituationen

Der er endnu ikke indledt forhandlinger i rådsregi.

8. Regeringens generelle foreløbige holdning

Regeringen hilser Kommissionens forslag velkommen. Regeringen er enig i behovet for en regulering af udslip af dampe ved benzinpåfyldning af motorkøretøjer. Det er imidlertid Regeringens generelle holdning, at kontrollen med bestemmelserne ikke bør pålægge erhvervslivet unødige administrative byrder.

Omfattede servicestationer og ikrafttrædelse

Regeringen støtter, at der fra direktivets ikrafttrædelse stilles krav om etablering af genvindingsudstyr på alle servicestationer uanset størrelse, hvis de er placeret i en beboelsesejendom, nye servicestationer med et forventet salg over 500 m³ benzin pr. år samt eksisterende servicestationer med et salg på over 500 m³ der gennemgår en større ombygning. Regeringen støtter desuden, at alle eksisterende servicestationer med et årligt gennemløb på over 3000 m³ skal have installeret genvindingsudstyr.

Efter Regeringens opfattelse bør ikrafttrædelsen for eksisterende servicestationer med et årligt gennemløb på over 3000 m³ fremrykkes fra 2020 til 2017. Dermed har servicestationerne 5 år fra direktivets ikrafttræden (formodet 2012) til at indføre udstyret. Det svarer til den periode der blev givet fra den første danske bekendtgørelse på området trådte i kraft i 1995 til genvindingsudstyr blev obligatorisk på alle danske benzinstationer med et årligt salg på over 500 m³ benzin i 2000. Ligeledes finder Regeringen, at eksisterende servicestationer med et årligt salg på mellem 500 og 3000 m³ med fordel kan omfattes af et krav om installation af genvindingsudstyr fra 2017, ligesom det er tilfældet i Danmark.

Effektivitet af genvindingsudstyr

Regeringen støtter, at effektiviteten af genvindingsudstyret (dampgenvindingsgraden) skal være større end eller lig med 85 %.

Regeringens støtter desuden, at forholdet mellem benzindamp og tilbageført benzin (damp/benzin-forholdet) for systemer, hvor genindvundet benzin føres tilbage til tanke under jorden, skal være mellem 0,95 og 1,05 ved etablering og efter servicering af udstyret.

Efter Regeringens opfattelse bør der dog ved inspektion af udstyret under praktiske forhold accepteres et damp/benzin-forhold i intervallet 0,90 til 1,10 sådan som det er tilfældet i den danske bekendtgørelse om genvinding af benzindampe. Herved tages der højde for forskelle mellem forskellige typer genvindingsudstyr samt for variationer i de metrologiske forhold ved inspektionerne.

Regeringen vurderer at et acceptinterval på 0,90-1,10 er tilstrækkeligt til at sikre en tilfredsstillende effektivitet af udstyret. En skærpelse af acceptintervallet må forventes at føre til forøgede administrative omkostninger for erhvervslivet mens den miljømæssige gevinst vurderes at være marginal.

Kontrol af genvindingsudstyr

Regeringen støtter, at effektiviteten af genvindingsudstyret skal kontrolleres regelmæssigt.

Det er Regeringens opfattelse, at inspektionen af genvindingsudstyret bør kunne gennemføres enten ved at kontrollere dampgenvindingsgraden, som forslået af Kommissionen, eller ved at kontrollere damp/benzin-forholdet, som det er foreskrevet i den danske bekendtgørelse.

Det er Regeringens opfattelse, at det nuværende danske system med egenkontrol kombineret med kontrol af et akkrediteret firma hvert 2. år er fuldt ud tilstrækkeligt til at sikre den nødvendige kontrol med genvindingsudstyret. På den baggrund mener Regeringen, at det bør præciseres, at kontrol af dampgenvindingsgrad eller damp/benzin-forhold kun skal finde sted hvert andet år, hvis ejeren af anlægget flere gange årligt gennemfører egenkontrol med funktionen af udstyret.

Regeringen mener desuden, at der med fordel kan fastsættes standarder for kontrollen med effektiviteten af genvindingsudstyret, dvs. for måling af dampgenvindingsgrad og damp/benzin-forhold. Standarder må forventes at føre til et større udbud af aktører, der udfører kontrol og dermed til øget konkurrence og lavere omkostninger for erhvervslivet.

Sagen blev forelagt for miljøspecialudvalget den 4. februar 2009, hvor Energi og Olieforum anførte, at de var enige i regeringens holdning om, at direktivforslaget umiddelbart kan gennemføres ved en ændring af den nuværende danske bekendtgørelse om udslip af dampe ved benzinpåfyldning af motorkøretøjer.

9. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.